

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

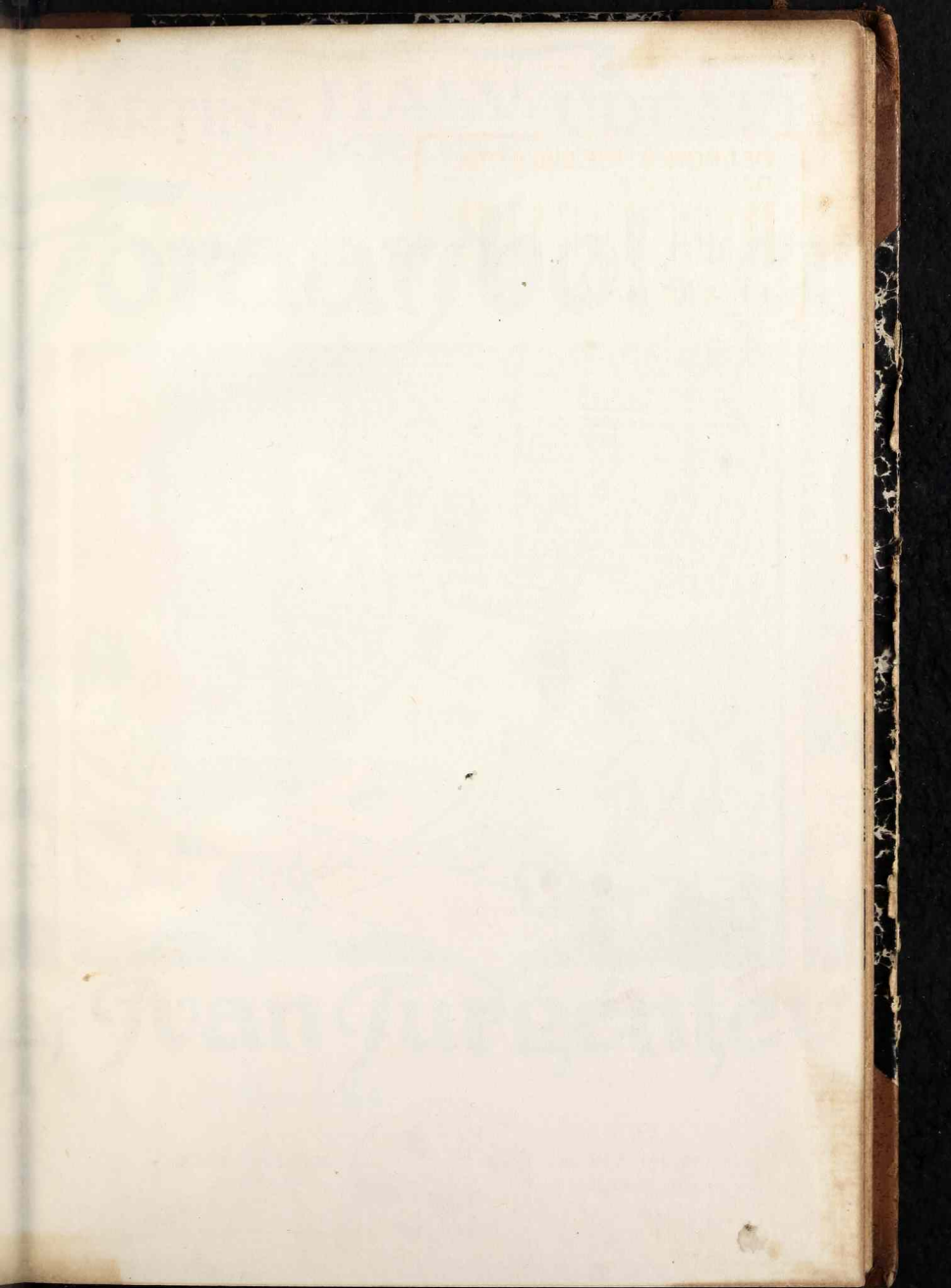
Forfatter(e) Author(s):	Turgenev, Ivan Sergeevič.; Ivan Turgénjev ; oversat af Vilhelm Møller.
Titel Title:	<u>Foraarsbølger</u>
Udgavebetegnelse Edition Statement:	Ny gennemset Udg.
Udgivet år og sted Publication time and place:	København : John Martin, 1909
Fysiske størrelse Physical extent:	174 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

MARTINS HALV- UDGAVE
KRONE

Foraarbølger

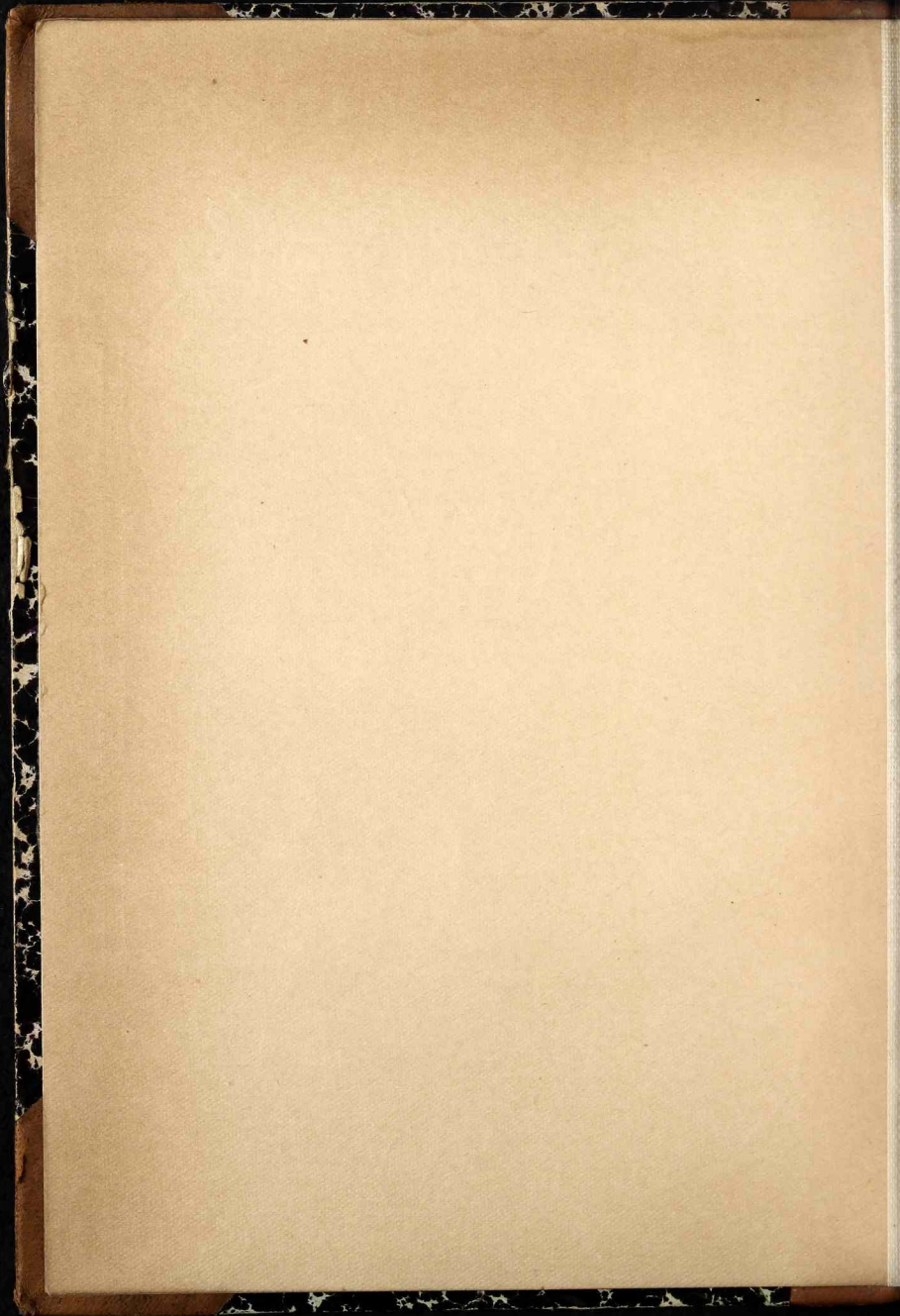
af Ivan Turgénjev

1/10. 1950.

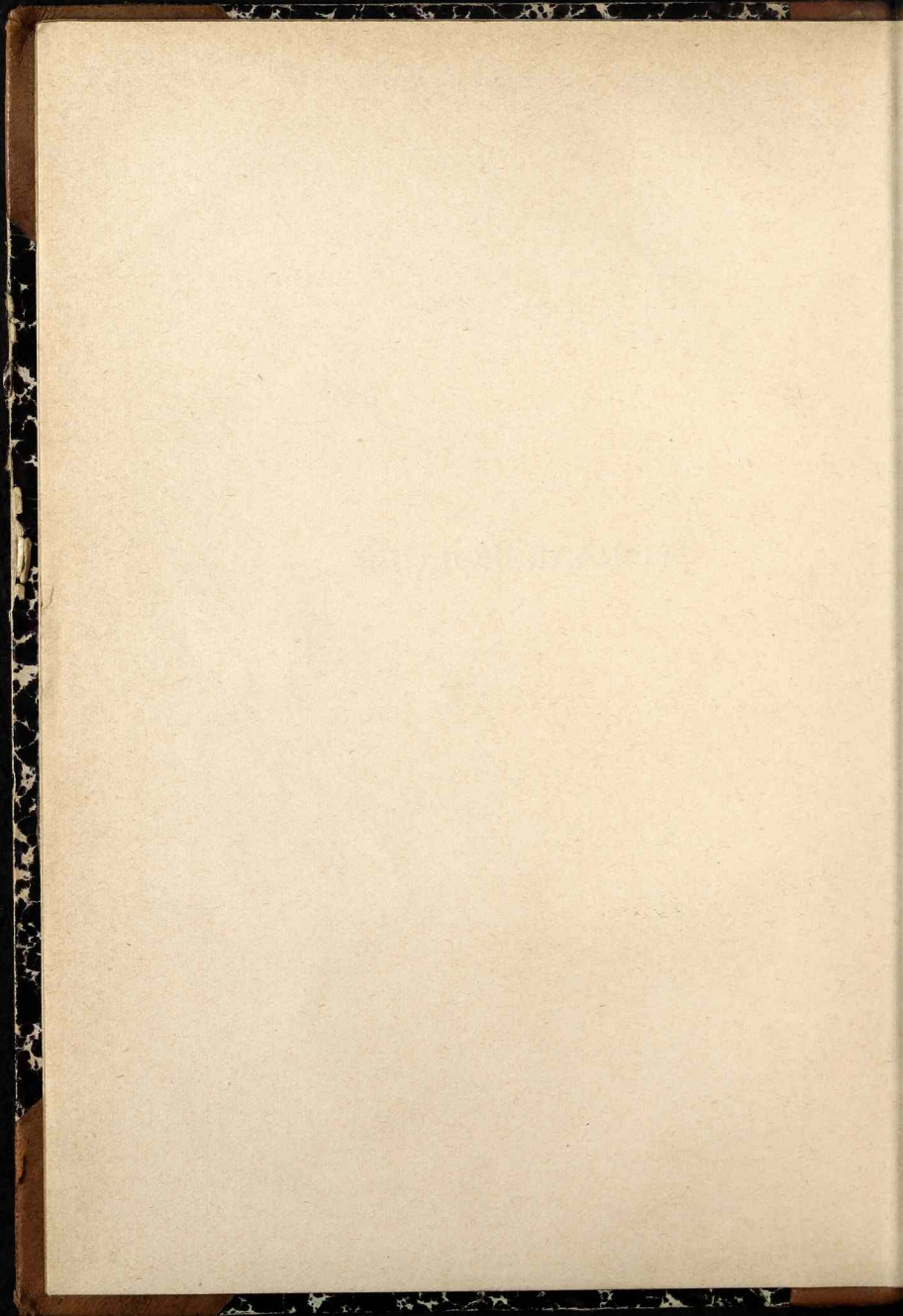
JOHN MARTIN'S
FORLAG

KØBENHAVN
MCMIX

FORAARSBØLGER

IVAN TURGÈNJEV

FORAARSBØLGER

OVERSAT AF

VILHELM MØLLER

NY GENNEMSET UDGAVE

JOHN MARTIN'S FORLAG

KØBENHAVN — MCMIX

J. COHENS BOGTRYKKERIER
(GEORG A. BACH)

„Lyse-Aar,
Lykkelige Dage —
Som Foraarsbølger
Bruste de bort!“

(Af en gammel Romance).

. . . . Omtrent Klokken to om Natten kom han hjem og gik ind i sit Arbejdsværelse. Saa snart Tjeneren havde tændt Lysene paa Skrivebordet, sendte han ham ud af Stuen, kastede sig i en Lænestol, der stod henne ved Kaminen, og skjulte Ansigtet i sine Hænder.

Aldrig før havde han følt sig saa mat, saa usigelig mat paa baade Sjæl og Legeme . . . Aftenen havde han tilbragt sammen med indtagende Damer og dannede Mænd; enkelte af Damerne havde været smukke, saa godt som alle Herrerne havde udmærket sig ved Aand og Talent; han selv havde talt og talt godt, endog glimrende, — og alligevel: den „taedium vitae“, den „Livslede“, som de gamle Romere talte om, den havde ingen Sinde før slaet saa trøstesløst og knugende sammen over ham som netop nu. Dersom han havde været lidt yngre, vilde han sagtens have givet sig til at græde af Sorg, Kedsomhed, nervøs Overophidselse. En ætsende, sviende Bitterhed, bitter som Malurt, fyldte hans Sjæl. Noget tungt, isnende koldt, uhyggeligt sænkede sig som en mørk Efteraarsnat ned over ham og opslugte ham, — og han anede ikke, hvordan han skulde rede sig ud af dette Mørke, denne Bitterhed. Det nyttede ikke at tænke paa at sove: han vidste, at han vilde ikke kunne falde i Søvn.

Han satte sig til at tænke . . . grublede . . . en langsom, dvask, besk Grublen.

Han tænkte paa, hvor intetsigende, hvor unyttigt, hvor modbydelig falsk dog Menneskelivet var. De forskellige Aldre drog, en for en, forbi hans indre Syn — han selv havde nylig fyldt sit tooghalvtredsindstyvende Aar: — og ingen af dem fandt Naade for hans Øjne. Bestandig denne Byggen op af Ingenting i det tomme Rum, denne Træden Vande, dette halvt naive, halvt bevidste Selvbedrag — blæse med, hvad Barnet slaar sig til Ro ved, naar det bare ikke græder!*) — og saa paa én Gang er Alderdommen der, som den faldende Sne, og med Alderdommen den stadig voksende, alt fortærende og undergravende Angst for Døden . . . og saa, hovedkuls, ned i Afgrunden! . . . Ja, og godt og vel endda, om Livet bliver lirt af paa den Maade! Men maaske der oven i Købet, før Visen er ude, kommer Sygdom og Affældighed og Lidelser, som Rust paa Jernet! . . .

I hans Øjne var Livets Hav ikke, som Digterne plejer at skildre det, bedækket med skummende Bølger; han forestillede sig det som evig glat og ubevægeligt og gennemsigtigt lige ned til den mørke Bund. Selv sidder han i en lille, gyngende Baad, og hist nede paa den mørke, mudrede Bund pusler som kæmpestore Fisk, utydelige, formløse Uhyrer: al Livets Elendighed, Sygdom, Bekymringer, Vanvid, Fattigdom, Blindhed. Han ser ned: et af Uhyrerne stiger til Vejrs fra Mørket, kommer højere og højere op, bliver med hvert Øjeblik mere tydeligt, modbydelig tydeligt . . . lidt højere endnu — og det vil løfte Baaden paa sin Ryg og kæntre den! . . . Men saa synes det igen at blive utydeligere, det sænker sig, synker ned paa Bunden, der ligger det nede og logrer ganske sagte med Halen . . . Men den *maa* komme, den skæbnesvangre Dag, Baaden *vil* blive kæntret! . . .

Han slog med Nakken, sprang op fra Lænestolen, gik et Par Gange op og ned ad Gulvet. Saa satte han sig hen ved sit Skrivebord, trak Skufferne ud, en efter en, og gav sig til at rode i nogle gamle Papirer, for Størstedelen Breve, der var

*) Russisk Mundheld.

skrevet af Damehænder. Han vidste ikke selv, hvorfor han gjorde det, han ledte ikke efter noget, — han vilde blot have noget at tage paa og sysle med for at slippe fri fra de Tanker, der pinte ham. Paa maa og faa tog han et Par af Brevene, lukkede op — i et af dem laa en visse Blomst med et falmet lille Baand om! — trak paa Skuldrene, smed dem ned i Skuffen igen, og skottede i det samme hen til Kaminen, som om han tænkte paa at brænde alt dette unyttige Krimskrams. Men saa, bedst som han sad og tog nervøst ned snart i den ene og snart i den anden Skuffe, gav det pludselig et Sæt i ham; han spærrede Øjnene op, trak langsomt en lille ottekantet, gammeldags Æske frem og tog forsigtigt Laaget af. I Æsken laa mellem Lag af gulnet Vat et lille Granatkors.

Han sad lidt og saa paa Korset og anstrengte sig for at huske, — og gav pludselig et lille Udraab fra sig. Var det Sorg eller Glæde, der afspejledes i hans Ansigt? Man kan se omtrent det samme Udtryk hos En, som uventet træffer sammen med et Menneske, han en Gang har haft inderlig kært: i lang Tid har han tabt ham af Syne — og nu staar han ufornodet for ham, saa aldeles den samme som før og dog saa aldeles forandret af de svundne Aar!

Han rejste sig, gik hen og satte sig igen i Lænestolen ved Kaminen og skjulte atter Ansigtet i sine Hænder . . . „Hvorfor i Dag? hvorfor netop i Dag?!“ tænkte han, og mange, mange Erindringer fra en længst forsvunden Tid dukkede op for ham.

Han tænkte paa . . .

Dog, det er bedst, man først faar hans Fornavn, hans Faders Fornavn og hans Familienavn at vide*). Han hed Ssain, Dimitri Pavlovitsch.

Hvad han mindedes var dette:

*) Man bruger sjældent i Om- eller Tiltaleform Familienavnet med Hr. foran, men Fornavnet i Forbindelse med Faderens Fornavn, hvortil man saa føjer Endelsen „vitsch“.

I.

Det var i Sommeren 1840. Han havde lige fyldt sit toogtyvende Aar, og befandt sig i Frankfurt, paa Vejen hjem til Rusland fra Italien. Han var ikke synderlig formuende, men uafhængig og saa godt som uden Familie. Efter en fjern Slægtning havde han arvet et Par Tusinde Rubler og havde saa besluttet at bruge disse Penge til at se sig om i Udlandet for, inden han traadte i Statens Tjeneste og krøb i det officielle Seletøj, ja, for udenfor det forekom en sikret Eksistens ham utænkkelig.

Han udførte samvittighedsfuldt sit Forsæt og beregnede alting saa nøje, saa da han kom til Frankfurt havde han akkurat saa mange Penge tilovers, som han behøvede for at naa til St. Petersborg.

I 1840 fandtes der endnu kun faa Jernbaner; de Herrens Turister rejste med Posten. Ssanin betalte for en Plads i „Bivognen“; men Diligencen skulde først gaa Klokken halv elleve om Aftenen. Der var længe til den Tid. Heldigvis var Vejret dejligt. Han spiste til Middag i det den Gang berømte Gæstgiversted „Hvide Svane“, og slentrede saa ud i Byen. Han gik pligtskyldigst hen og saa Danneckers „Ariadne“, som han dog ikke syntes videre godt om, besøgte det Hus, Goethe havde boet i — han havde forresten ikke læst andet af ham end „Werther“, oven i Købet i fransk Oversættelse —, spadserede en Tur langs Mainbredden, og kedede sig saa temmelig, som det sømmes sig en respektabel Rejsende. Endelig, ud paa Eftermiddagen, Klokken var henad seks, kom han træt og med støvede Støvler ind i en af de allermindste Gyder, der findes i Frankfurt. Den Gade kom han til at huske længe.

Ud fra et af de faa Huse, der laa, strittede et Skilt, hvorpaa der stod at læse: „*Giovanni Rosellis Italienske Konditori*“ . . . Han gik derind for at drikke et Glas Limonade. I det forreste Værelse — omme bag en tarvelig lille Disk stod et malet Skab, som bragte En til at tænke paa et Apotek, og paa Hylderne stod der et Par Flasker med forgyldte Vignetter

samt lige saa mange Glaspokaler med Biscuit, Chokoladepastiller og Sukkerbrød, — i det forreste Værelse var der ikke en Sjæl at se. Der laa kun oppe paa en høj Kurvestol en graa Hankat, som missede med Øjnene, spandt og kradsede lidt med Poterne i Kurvefletningen; og paa Gulvet laa en væltet Kurv af udskaaret Træ, samt ved Siden af den et stort Nøgle rødt Uldgarn, som Aftensoleens skraa Straaler skinnede lige ind paa Fra Værelset ved Siden af lød der en underlig dump Støj.

Ssanin stod lidt og ventede, lod Klokken paa Døren ringe helt færdig og raabte saa højt: „Er her ingen?“

I det samme blev Døren inde fra det andet Værelse revet op, og det gav et Sæt i ham af Forbavselse.

II.

Med de mørke Lokker hængende ned over de blottede Skuldre og med de bare Arme strakt frem for sig kom en ung, vel omtrent nittenaarig Pige farende ud i Butikken og hen til Ssanin. Hun greb hans Haand, trak i ham og sagde aandeløs: „Kom! kom! frels ham!“

Ikke fordi han ikke vilde, men fordi han var formelig lamslaaet af Forbavselse, fulgte han ikke straks med. Han stod som naglet fast til Gulvet; aldrig i sit Liv havde han set en saadan Skønhed!

Hun vendte sig om mod ham, og der laa saadan en Fortvivlelse i hendes Stemme, i hendes Blik, i Maaden, hvorpaa hun trykkede de foldede Hænder op mod sin blege Kind, medens hun gentog: „Kom, kom for Himlens Skyld!“ at han som et Lyn fo'r bag efter hende og ind ad den aabne Dør.

I Værelset, som den unge Pige trak ham ind i, laa henne paa en gammeldags Sofa med Hestehaars Betræk en Dreng — bleg, næsten gul i Ansigtet, omtrent som Voks eller antikt Marmor. Han kunde vel være en fjorten Aar og lignede paa-faldende den unge Pige; han maatte aabenbart være hendes

Broder. Øjnene var lukkede; hans tykke, sorte Haar kastede en mørk Skygge over Panden, der saa ud, som den var forstenet, og over de ubevægelige, fine Øjenbryn; mellem de blaalige Læber skimtedes to Rækker hvide, sammenbidte Tænder. Man kunde ikke se, at han aandede; den ene Haand var sunket ned paa Gulvet, den anden havde han lagt om bag Hovedet. Han var fuldt paaklædt, hans Jakke knappet; om Halsen havde han et stramt bundet Halstørklæde.

Den unge Pige kastede sig jamrende ned over ham. „Han er død, han er død!“ raabte hun. „Og det er kun et Øjeblik siden, han sad og talte med mig, — saa med ét falder han om og rører sig ikke! Aa, min Gud, min Gud! kan De dog ikke hjælpe ham?! Og Moder er ikke hjemme! Pantaleone! Pantaleone! hvor bliver Doktoren af?“ tilføjede hun paa Italiensk. „Var Du henne hos Doktoren?“

— Jeg gik ikke selv, Signora, jeg sendte Luise i Stedet for, svarede en hæs Stemme omme bag en Dør. Og fra et Værelse bagved kom trissende ind i Stuen en lille hjulbenet gammel Fyr i lillablaa Frakke med sorte Knapper, i højt hvidt Halsbind, korte Nankins Benklæder og blaa uldne Strømper. Hans lillebitte Ansigt blev næsten borte under en Mængde staalgraat Haar, der strittede op til alle Sider og saa faldt ned igen i forvirrede Tjavser og gav hele Mandslingens Figur en vis Lighed med en toppet Høne, en Lighed, der blev endnu mere slaaende ved, at man under denne mørkegraa Masse knap skelnede andet end en spids Næse og et Par smaa, runde, gule Øjne.

— Luise er hurtigere til Bens; jeg kan ikke løbe! vedblev den Gamle paa Italiensk og trippede uroligt paa sine flade, podagristiske Fødder, der stak i et Par Sko med højt Overlæder og Sløjfer. — Men jeg har hentet noget Vand!

Hans magre, krogede Fingre holdt om en lang Flaskehals.

— Og imens dør Emil! jamrede den unge Pige; og hun strakte Armene ud mod Ssanin: — Aa, Herre! kan De ikke hjælpe os?

— Han maa aarelades, maa han; det er et Slagtilfælde! bemærkede den Gamle, der lød Navnet Pantaleone.

Skønt Ssanin ikke havde Spor af medicinske Kundskaber, var han dog saa temmelig paa det Rene med, at fjorten Aars Dreng ikke plejer at faa Slagtilfælde.

— Det er en Besvimelse og ikke noget Slagtilfælde! sagde han til Pantaleone. — Har De et Par Børster?

Den gamle stak sit lille Ansigt op mod ham, og spurgte: — Om jeg har hvad?

— Børster! Børster! gentog Ssanin paa Tysk og Fransk.

— Børster! gentog han, og gjorde en Haandbevægelse, som om han børstede sin Frakke.

Saa forstod den Gamle ham endelig:

— Naa, Børster! Spazette! Jo naturlig har vi Børster!

— Saa kom med dem! lad os se at faa Tøjet af ham og saa børste ham!

— Vel . . . Benone! . . . Men tror De ikke, man skulde hælde Vandet her over Hovedet paa ham?

— Nej bagefter! skynd Dem nu bare og hent Børsterne!

Pantaleone satte Flasken paa Gulvet, humpede ud af Stuen og kom straks efter tilbage med to Børster, en Haarbørste og en Klædebørste. En lille krøllet Puddel fulgte ind med; den stod og logrede ivrigt med Halen og saa nysgerrig paa den Gamle, paa den unge Pige og paa Ssanin, ligesom den vilde spørge, hvad dog al den Forstyrrelse skulde til.

Ssanin fik i en Fart Jakken og Halstørklædet af Drengen, knappede Skjorten op i Halsen, strøg Skjortærmerne op og gav sig til at børste ham, alt hvad han kunde, paa Brystet og Armene. Pantaleone børstede ligeledes ivrig løs med Haarbørsten og paa Støvlerne og Strømperne. Den unge Pige havde kastet sig paa Knæ ved Siden af Sofaen; hun støttede Hovedet i begge Hænder og stirrede ufravendt uden saa meget som at blinke en eneste Gang ind i Broderens ligblege Ansigt.

Ssanin børstede og børstede og skottede alt imellem hen paa den unge Pige. Du gode Gud! hvor var hun smuk!

III.

Hendes Ørnenæse var lidt stor, men ædelt formet; nogle næsten usynlige Dun skyggede over Overlæben. Den éntonigt matte Ansigtssfarve mindede om Elfenben eller mælkehvidt Rav; Haaret havde samme sitrende Glans som Judiths paa Alloris Billede i Palazzo Pitti. Aah, og saa Øjnene, store, mørkegraa, med en sort Rand om Øjæblet, — hvor var det ikke et Par sejrrikt straalende, betagende Øjne, endog nu, da Angst og Sorg mørknede deres Pragt.

Ssanin kom uvilkaarlig til at tænke paa det vidunderlige Land, han lige havde forladt. Skønt! . . . end ikke i Italien havde han nogen Sinde set noget saa usigelig dejligt! — Den unge Pige trak Vejret langsomt og stødvis; det var, som om hun hver Gang holdt det lidt og ventede paa, om ikke Broderen vilde aande først.

Ssanin blev ved at børste og saa imidlertid ikke blot paa den unge Pige. Ogsaa Pantaleones besynderlige Skikkelse tiltrak sig hans Opmærksomhed. Den Gamle var allerede aldeles forpustet og udmattet; for hvert Strøg med Børsten han gjorde, gav det et Hop i ham; og han stønnede og hev efter Vejret; og tykke Tjavser Haar, pjaskvaade af Sved, daskede tungt fra den ene til den anden Side, ligesom store Planterødder, naar rindende Vand har skyllet Jorden bort under dem.

— Saa træk dog i det mindste Støvlerne af ham . . . ! vilde Ssanin til at sige.

Pudlen, som formodenlig var blevet uhyggelig til Mode ved alt dette usædvanlige Hurlumhej, stemmede pludselig Forbenene mod Gulvet og gav sig til at gø

— Tartaglia! canaglia! hvæste den Gamle . . .

I det samme ligesom forvandlede den unge Piges Ansigt. Øjenbrynene løftedes, Øjnene blev større og straaledede af Glæde . . .

Ssanin saa hen paa Drengen . . . Der var kommet en svag Rødme over hans Kinder, . . . Øjenlaagene bevægede sig, . . .

hans Næsebor dirrede. Han trak Vejret mellem de endnu stadig sammenbidte Tænder, og sukede . . .

— Emilio! kaldte den unge Pige: — Emilio mio!

Et Par store, sorte Øjne aabnedes langsomt; Blikket var mat endnu, men der kom i det ligesom et Tilløb til et Smil, . . . og det samme matte Smil flimrede omkring den blege Mund . . . Saa rørte Haanden sig, der hang ned . . . med et anstrengt Tag blev den lagt op paa Brystet . . .

— Emilio! gentog den unge Pige og rejste sig. Udtrykket i hendes Ansigt var saa spændt og lidenskabeligt, saa det saa ud, som hun det næste Øjeblik maatte briste enten i Graad eller Latter.

— Emilio! hvad er det dog, Emilio! raabte en Kvindestemme inde i det andet Værelse . . . En gammel, propert klædt Dame med sølvgraat Haar og mørkladen Teint kom hurtigt ind i Stuen. Lige i Hælene paa hende fulgte en gammelagtig Herre; og bag hans Skuldre tittede en Tjenestepiges nysgerrige Ansigt frem.

Den unge Pige løb hen imod dem.

— Han er frelst, Mama! han lever! raabte hun og slyngede krampagtigt Armene om den gamle Dames Hals.

— Men hvad er der dog sket? gentog den gamle Dame.

— Jeg er paa Vejen hjem . . . og saa møder jeg Doktoren og Luise . . .

Den unge Pige gav sig til at fortælle, hvordan alt var gaaet til . . . Lægen traadte hen til den Syge, som kom mer og mer til sig selv og stadig laa og smilte saa smaat, — omtrent som om han begyndte at skamme sig, fordi han havde voldt al den Forskrækkelse.

— Jeg ser, De har børstet ham! sagde Doktoren, henvendt til Ssanin og Pantaleone. — Det var meget rigtigt . . . en meget god Idé af Dem! . . . Naa, nu skal vi se, hvad vi saa ellers kan finde paa . . . Han følte det unge Menneskes Puls.

— Hm! lad mig se Tungen!

Den gamle Dame bøjede sig bekymret ned over Sønnen.

Han smilte stærkere, saa op paa hende og blev rød i Hovedet.

Ssanin tænkte, at nu var hans Nærværelse vist overflødig og gik ud igen i Konditoriet. Men da han var kommet hen til Butiksdøren og skulde til at tage om Dørgrebet, kom den unge Pige farende ud efter ham og standsede ham.

— Gaar De? spurgte hun og saa ham venligt ind i Ansigtet. — Ja, jeg skal ikke opholde Dem; men De maa endelig komme igen i Aften! Vi skylder Dem saa meget — De har maaske reddet min Broder, — saa vi vilde saa gerne takke Dem, — skulde jeg sige fra Moder! De maa fortælle os, hvem De er og tage Del i vor Glæde . . .

— Men jeg skal rejse til Berlin endnu i Aften! stammede Ssanin.

— Det kan naa sig alligevel! svarede den unge Pige hurtigt. — Kom igen om en Times Tid og drik en Kop Chokolade hos os! Vil De? Jeg maa ind til ham igen! Ikke sandt, De lover, at De vil komme?

Hvor kunde han gøre andet?

— Jeg skal komme! svarede han.

Den smukke unge Pige trykkede hurtigt hans Haand og fløj ind i Stuen igen. — Ssanin stod, halvt fortunlet, ude paa Gaden.

IV.

Da han halvanden Time efter mødte igen i Konditoriet, blev han modtaget som en kær Slægtning. Emilio sad i den selvsamme Sofa, hvor han var blevet børstet. Lægen havde skrevet noget op til ham og paalagt ham „stor Forsigtighed i Retning af Sindsbevægelser“, saasom han var „et Subjekt med nervøst Temperament og med Disposition til Hjertesygdomme“. Han havde flere Gange tidligere besvimet, men Anfaldet havde aldrig været saa heftigt og langvarigt som denne Gang. For Resten havde Lægen erklæret, at der var ikke Spor af Fare længer. Som det sømmer sig en Rekonvalescent

var Emilio nu pakket ind i en stor Slaabrok, og Moderen havde bundet et blaat Uldtørklæde om Halsen paa ham: men for Resten saa han glad, næsten søndagsagtigt oprømt ud — og alt omkring ham havde da ogsaa et festligt Udseende.

Foran Sofaen paa et rundt Bord, der var dækket med en proper Dug, prangede en mægtig Porcellænskande fyldt med duftende Chokolade; rundt om Kanden stod der Kopper, Flasker med Saft, Biscuit og Brød; ja, der var endog sørget for Blomster; og i to antike Sølvkandelabrer brændte seks spinkle Vokslæs. Paa den ene Side af Sofaen strakte en magelig Voltaire-Lænestol sine bløde Arme frem, — den blev Ssanin placeret i. Hele Konditoriets Personale, som han under sit første Besøg havde gjort Bekendtskab med var til Stede, Pudlen Tartaglia og Hankatten ikke at forglemme. De lod alle til at være i Perlehumør: Pudlen nøs endog, saa glad var den. Hankatten blev ved at misse med Øjnene og at spinde.

Ssanin maatte fortælle, hvem han var, hvor han var fra, og hvad han hed. Da han sagde, at han var fra Rusland, brød begge Damerne ud i et forbavset Nej—ej! og erklærede saa, i Munden paa hinanden, at han talte udmærket Tysk: men hvis det maaske alligevel faldt ham lettere at tale Fransk, saa maatte han da endelig ikke genere sig, for de baade forstod og talte meget godt Fransk begge To . . . Ssanin gjorde straks Brug af Tilladelsen.

„Ssanin! Ssanin! . . .“ Damerne havde aldrig tænkt, at et russisk Familienavn kunde være saa let at udtale. Og hans Fornavn „Dimitri“ syntes de ogsaa lød nydeligt. Den gamle Frue bemærkede, at hun en Gang i sin Ungdom havde hørt saadan en dejlig Opera, der hed: „Demetrio e Polibio“; men „Dimitri“ var da meget kønnere end „Demetrio“!

Saadan blev der passiareet henved en Times Tid. De to Damer satte paa deres Side Ssanin ind i alle deres Livs Detailler. Moderen, Damen med det graa Haar, førte for det meste Ordet. Af hende erfarede Ssanin, at hun selv hed Leonora Roselli og var Enke efter Giovanni Battista Roselli, som for en femogtyve Aar siden havde nedsat sig i Frankfurt

som Konditor, samt at Giovanni Battista havde været fra Vicenza og havde været en rigtig god Mand, skønt han unægtelig havde været noget hidsig og paastaaelig af sig og oven i Købet Republikaner. Fru Roselli pegede i det samme op paa hans Portræt, et Oliemaleri, der hang oven over Sofaen: man maatte antage, at Maleren — „ogsaa en Republikaner!“ som Fru Roselli bemærkede med et Suk — ikke ganske havde formaaet at træffe Udtrykket, for paa Billedet saa salig Giovanni Battista nærmest ud som en sortsmudset og barsk Bandid, saadan en Slags Rinaldo Rinaldini! Fru Roselli selv var født i „den gamle og stolte By Parma, hvor der er den mangeløse Kuppel, som er malet af den udødelige Correggio!“ Ved at have boet saa lang Tid i Tyskland var hun dog blevet næsten fuldstændig tysk . . . Derefter tilføjede hun, og rystede vemedig paa Hovedet, at nu havde hun ikke andre tilbage end Datteren dør og Sønnen dør, hun pegede først paa den ene og saa paa den anden af dem. Datteren hed Gemma og Sønnen Emilio. Det var et Par gode og lydige Børn — især Emilio . . . „Er jeg maaske ikke lydig?“ afbrød Datteren hende. — „Aa, Du er ogsaa Republikaner!“ svarede Moderen. Forretningen gik naturligvis meget daarligere nu, end den Gang hendes Mand levede, for han havde været en stor Mester i Konditorkunsten . . . „Un grand' uomo!“ faldt Pantaleone ind med et højtideligt og betænkeligt Ansigt . . . men Gudskelov! man kunde da slaa sig igennem.

V.

Gemma sad og hørte til, smilte, sukkede, smilte igen, klappede Moderen paa Skulderen, truede ad hende med Fingeren, og saa af og til hen paa Ssanin. Tilsidst rejste hun sig, gik hen og lagde Armene om Livet paa Moderen og kyssede hende paa Halsen, lige under Hagen . . . Moderen lo frygteligt og gav endog et lille Skrig fra sig.

Pantaleone blev ligeledes tilbørligt præsenteret for Ssanin.

Det viste sig, at han i sin Tid havde sunget Barytonpartier i Operaen, men at han for længe siden havde opgivet sin Teatervirksomhed og nu levede hos Familien Roselli, halvt som Ven og halvt som Tjener. Skønt han havde opholdt sig mange Aar i Tyskland, var han ikke kommet synderlig vidt i det tyske Sprog; han kunde egentligt kun skælde ud paa Tysk, og selv da radbrækkede han Ordene ubarmhjertigt. „Ferroflucto spicebubbio“ plejede han at kalde de fleste Tyskere. Derimod talte han udmærket smukt Italiensk, — han var født i Sinigaglia, hvor man som bekendt hører „la lingua Toscana in bocca Romana“.

Emilio plejede sin Magelighed og gav sig helt hen i den behagelige Fornemmelse, som en Rekonvalescent føler eller et Menneske, der lige er undsluppet en stor Fare. Det var desuden let at skønne, at han var Husets Kæledægge. Han skyndte sig undseligt at takke Ssanin, og skænkede saa for Resten Saften og Kagerne sin udelte Opmærksomhed.

Ssanin maatte drikke to store Kopper Chokolade og spise en anelig Bunke Biscuit; han havde næppe faaet Tid til at synke det ene Stykke, før Gemma bød ham et nyt, — og til hende var det virkelig umuligt at sige Nej! Han kom hurtigt til at føle sig hjemme; og Tiden gik forbavsende rask. Han maatte fortælle en hel Mængde, naturligvis om Rusland: om det russiske Klima, det russiske Selskabsliv, de russiske Bønder, navnlig Kosakkerne; fremdeles om Krigen i 1812, om Peter den Store, om Kreml, om de russiske Folkeviser og de russiske Kirkeklokker . . . De to Damer havde kun meget taagede Forestillinger om hans vældige, fjerne Fædreland. Fru Lenore, saadan kaldte man i Reglen Fru Roselli, forbavsende ham endog ved at spørge: om det berømte Ispalads eksisterede endnu, som var blevet bygget i St. Petersborg sidst i forrige Aarhundrede, og som hun for nylig havde læst saadan en interessant Beskrivelse af i en Bog, hendes Mand havde efterladt sig: „Bellezze delle arti“. Paa Ssanins Udbrud: „om hun da virkelig troede, at de slet ingen Sommer havde i Rusland?“ svarede hun, at hun havde rigtignok altid tænkt sig

Rusland som: evig Sne; alle Mennesker gaar med Pels; alle er Soldater; men der er umaadelig megen Gæstfrihed; og Bønderne er umaadelig lydige! . . . Ssanin gjorde sig Umag for at bibringe hende og hendes Datter lidt klarere Begreber om de russiske Forhold.

Talen faldt paa russisk Musik, og straks blev han opfordret til at synge en russisk Arie; man pegede samtidig paa et lille bitte Klaver, der stod, og som havde sorte Tangenter, hvor der plejer at være hvide, og hvide, hvor der plejer at være sorte . . . Han gjorde ingen Ophævelser, sang med en tynd, lidt snøvlede Tenor først „Sarafan“, derefter „Trespandet“, og akkompagnerede sig selv med to Fingre af højre og tre — Tommeltot, Langemand og Lillefinger — af venstre Haand. Damerne roste hans Stemme og Melodierne, men var især begejstrede over, saa blødt og klangfuldt Russisk lød; de bad ham oversætte Teksten for dem. Han gjorde, som de ønskede. Da imidlertid hverken „Sarafan“ eller „Trespandet“ — navnlig ikke den sidste, hvis første Linie han, lidt vel elegant, oversatte med: *sur une rue pavée une jeune fille allait à l'eau* — kunde give hans Tilhørere noget synderlig højt Begreb om russisk Poesi, deklamerede han endvidere Puschkins Digt: „Jeg mindes end det salige Minut“, oversatte det derefter paa Fransk, og sang det endelig til den Melodi, Glinka har komponeret. Det gik just ikke saa ganske glat for ham med Moll-Stroferne; men Damerne var alligevel umaadelig begejstrede. Fru Lenore gjorde endog den Opdagelse, at den russiske Sprog lignede saa paafaldende det italienske: „mgno-vénje“*) var jo ganske det samme som „ò vieni“ og „sa mnoi“**) som „siam noi“ osv. Ja, om det saa var Navnene Puschkin, hun udtalte det Pussekin, og Glinka, saa havde de i hendes Øren en hjemlig Klang.

Derefter bad Ssanin paa sin Side Damerne om at synge noget, og heller ikke de gjorde sig kostbare. Fru Lenore satte sig hen til Klaveret og sang sammen med Gemma nogle Du-

*) Øjeblik. **) Med mig.

etter og „Stornello'er“. Moderen havde en Gang haft en god Kontra-Alt; Datterens Stemme var lidt spinkel, men meget tiltalende.

VI.

Det var dog ikke Gemma's Stemme, det var Gemma selv, som Ssanin beundrede. Han sad lidt bagved og skraas overfor hende og tænkte i sit stille Sind, at ingen Palme i Verden — end ikke i Benediktovs Digte, som den Gang var paa Mode — kunde maale sig i Skønhed med hendes slanke Vækst. Og naar hun paa de rørende Steder saa op med himmelvendte Øjne, forekom det ham, at alle Himle maatte aabnes for saadant et Blik. Naa og for Resten — om det saa var den gamle Pantaleone, der stod og lænede sig op til Dørstolpen og havde trukket baade Hage og Mund ned bag sit vide Halsbind og hørte til med vigtig Kendermine, om det saa var ham, saa hang han med glad Beundring ved den smukke unge Piges Ansigt. Og *han*, skulde man synes, maatte dog vel være vant til at se det! . . .

Da Fru Lenore havde sunget et Par Duetter med Datteren, forklarede hun, at Emilio havde saadan en udmærket Stemme — „saa klar som Sølv!“ — men hans Stemme var i Overgang; han talte virkelig med en Slags Bas, der stadig knækkede over i Falset, og derfor var det forbudt ham at synge. Derimod burde Pantaleone, syntes hun, til Ære for deres Gæst skænke dem en lille Prøve paa sin Kunst fra gamle Dage.

Pantaleone satte øjeblikkelig et meget misfornøjet Ansigt op, rynkede Pande, purrede op i Haaret og forsikrede, at han for længe siden havde lagt hele den Historie paa Hylden . . . skønt han ganske vist i sin Ungdom havde været Karl for sin Hat: han var jo fra den store Tids Periode, da der endnu fandtes virkelig Skole og virkelig klassiske Sangere, — som de nymodens Skraalhalse end ikke tilnærmelsesvis kunde taale at sammenlignes med. Der var for den Sags Skyld ogsaa en

Gang i Modena blevet overrakt ham, Pantaleone Cippatola *da Varese*, en Lavrbærkrans, og man havde ved samme Lejlighed sluppet hvide Duer løs i Teatret. Og den russiske Fyrst Tarbusky, „il principe Tarbusky“, som han havde været meget intim med, havde stadigvæk, naar de spiste til Aften sammen, søgt at overtale ham til at komme til Rusland og havde lovet ham Bjerge . . . hele Bjerge af Guld! . . . Men han havde aldrig kunnet skille sig fra Italien, „il paese del Dante!“ . . . Senere var der ganske vist . . . tilstødt ham Uheld . . . han havde været uforsigtig og . . . Den Gamle brød pludselig af, sukkede et Par Gange dybt, bøjede Hovedet — og gav sig saa igen til at tale om Sangens klassiske Epoke og om den berømte Tenorist Garcia, hvem han omfattede med en ubegrænset, ærefrygtsfuld Beundring.

— Ja, det var en Mand! udbrød han. — Aldrig . . . aldrig nedværdigede den store Garcia, „il gran Garcia“, sig til at synge Falset, som disse usle nymodens Tenorer — tenorassi — gør! Nej, lutter Brysttoner, *lutter* Brysttoner, voce di petto, si! . . . Den Gamle slog sig med sin lille magre, knyttede Haand heftigt for Kalvekrøset paa sin Skjorte. — Og saadan en Skuespiller han var! En Vulkan, Signori miei, komplet Vulkan, un Vesuvio! Jeg havde den Ære og Lykke at synge sammen med ham i Othello, dell' illustrissimo maestro Rossini. Garcia sang Othello, jeg havde Jagos Parti — og da han saa kom til . . .

Pantaleone stillede sig i Positur og sang med en hæs og rystende, men dog endnu patetisk Stemme:

L'i . . . ra daver . . . so daver . . . so il fato
Jo più no . . . no . . . no . . . non temerò!

— Jeg siger Dem, Signori miei! Teatret skælvede! Men jeg gav ikke tabt . . . nu kom jeg:

L'i . . . ra daver . . . so daver . . . so il fato
Temèr più non dovrò!

Og saa han igen, pludselig, som et Lyn, som en Tiger:

Morro! . . . ma vendicato!

Eller, naar han sang . . . naar han sang den berømte Arie af *Matrimonio segreto*: *Pria che spunti . . .* Her gjorde han, *il gran Garcia*, efter *Ordene*: *i cavalli di galoppo* — naar han saa kom til *Ordene*: *Senza posa cacciera* — ja, var det ikke beundringsværdigt, som é *stupendo!* — her gjorde han . . . Den Gamle forsøgte sig i en meget vanskelig *Fioritur*; men det knækkede for ham ved den tiende *Node*, han kom til at hoste, gjorde en afværgende *Haandbevægelse* og vendte sig saa om og brummede: *Aa lad mig i Fred!* Hvad skal I plage mig for?

Gemma sprang op fra *Stolen*, klappede ivrigt, raabte: „Bravo! Bravo!“ og løb hen til den stakkels afdankede *Jago* og klappede ham venligt paa *Skulderen* . . . Men *Emil* lo ubarmhertigt. *Cet âge est sans pitié* — I den *Alder* kender man ikke til *Medlidenhed*, — har allerede *La Fontaine* bemærket.

Ssanin søgte at trøste den bedagede *Sanger*. Han gav sig til at snakke *Italiensk* med ham; han havde paa sin sidste *Rejse* opsnappet et *Par Vendinger*, og talte om „*il paese del Dante, dove il si suona*“. Bemeldte *Frase* og „*Lasciate ogni speranza*“ udgjorde hele den unge *Turists* poetiske *Sprogforraad* udi *Italiensken* . . . *Pantaleone* lod sig imidlertid ikke oplive. Han trak *Hagen* endnu længere ned bag *Halsbindet* og spærrede *Øjnene* op, saa han igen kom til at ligne en *Fugl* og tilmed en *Rovfugl*, saadan noget som en *Ravn* eller en *Grib* . . .

Emil blev pludselig rød i *Hovedet*, som forkælede *Børn* i den *Alder* plejer at blive, og vendte sig om til *Søsteren* og sagde, at hvis hun vilde rigtig have noget at more deres *Gæst* med, saa kunde hun aldrig gøre noget bedre end at læse en af *Maltz's* *Komedier* for ham, for dem læste hun saa voldsom morsomt! — *Gemma* lo, tjattede *Broderen* over *Fingrene* og

sagde: „Du skal nu altid være saa udspekuleret!“ men gik dog straks ind i sit Værelse og kom tilbage med en lille Bog. Saa satte hun sig hen ved Bordet, rykkede Lampen hen til sig, løftede Pegefingern: — „Ti stille!“ en ægte italiensk Gestus, — og gav sig til at læse.

VII.

Maltz var en Frankfurter Litterat, der levede i Trediverne, og som i sine korte, rask henkastede Lystspil tegnede med komisk og djærv om end ikke dyb Humor Frankfurter-Typer i Folkedialekt Det viste sig, at Gemma virkelig læste udmærket op — som en født Skuespillerinde. Hun gav hver Person sin særlige Farve, holdt Karakteren mesterligt, og lod hele sin Mimik spille, — et Arvegods, der var fulgt med det italienske Blod. Hun skaanede hverken sin bløde Stemme eller sit smukke Ansigt, men gjorde de snurrigste Grimasser af Verden, missede og blinkede med Øjnene, slog Krøller paa Næsen, snøftede og peb — alt eftersom det var en gammel Mutter, der gik i Barndom, eller en dum Borgmester, der skulde fremstilles Hun lo ikke selv, mens hun læste; men naar hendes Tilhørere, med Undtagelse af Pantaleone, som med en krænket Mine var gaaet sin Vej, saa snart der blev Tale om den ferroflucto Tedesco, afbrød hende med et enstemmigt Latterudbrud, saa lo hun lystigt med, lod Bogen synke ned i Skødet og kastede Hovedet tilbage, saa de sorte Lokker ringlede og vuggedes blødt omkring Halsen og de sitrende Skuldre. Saa snart man holdt op at le, tog hun straks Bogen, lagde Ansigtet i passende Folder og gav sig til at læse igen, umaadelig alvorligt.

Ssanin var lutter Beundring og Forbavselse. Han kunde ikke faa i sit Hoved, ved hvad for et Mirakel dog et saa ideelt dejligt Ansigt pludselig kunde faa et saa komisk, ja undertiden næsten simpelt Udtryk!

De unge Pige-Roller — de saakaldte „jeunes premieres“

— læste hun mindre godt; og de erotiske Scener gik det rent galt med. Hun havde aabenbart selv en Fornemmelse deraf. Det var sagtens derfor, hun gav dem et let ironisk Anstrøg, — som om hun ikke troede paa alle disse hede Eder og højtravende Talemaader, hvilke iøvrigt Forfatteren saa vidt muligt havde vogtet sig for at bruge.

Aftenen gik ufattelig hurtigt for Ssanin, — og han kom først til at huske paa, at han skulde rejse, da Klokken slog ti. Han sprang op fra Stolen, som om han var blevet stukket af en Bi.

— Hvad er det? spurgte Fru Lenore forbavset.

— Jeg skal til Berlin i Aften; jeg *har* allerede taget Billet til Diligencen.

— Naar gaar den?

— Klokken halv elleve.

— Ja, saa kommer De for sent! bemærkede Gemma. — Sæt Dem nu bare saa læser jeg videre.

— Har De betalt for hele Turen, eller har De bare givet paa Haanden? spurgte Fru Lenore omsorgsfuldt.

— For hele Turen! svarede Ssanin med et ynkeligt Ansigt.

Gemma saa op paa ham, missede med Øjnene og brast i Latter. Men Moderen skændte: — Den unge Herre har smidt Pengene ud ad Vinduet, — er det noget at le af?

— Aa, vis vas, det kan saamænd aldrig ruinere ham! svarede Gemma og blev ved at le. — Vi skal nok trøste ham . . . Maa jeg byde Dem et Glas Limonade?

Ssanin drak et Glas Limonade; Gemma fik igen fat i Maltz; og alt kom paany i det gamle Spor.

Klokken slog tolv. Ssanin rejste sig for at sige Farvel.

— Nu maa De blive et Par Dage i Frankfurt! sagde Gemma. — Hvorfor har De saa travlt med at komme af Sted? De kommer virkelig ikke til at more Dem bedre i andre Byer. — Hun tav lidt. — Nej, De gør saamænd ikke! tilføjede hun og lo.

Han svarede ikke. Enten han saa havde Lyst eller ej, var

han nok paa Grund af sin tomme Pengepung nødt til at blive i Frankfurt, til der kunde komme Svar fra en Ven af ham i Berlin, som han straks havde tænkt han vilde skrive til og bede om at sende nogle Penge.

— Ja, bliv! bliv! udbrød Fru Lenore venligt indtrængende.

— Saa kan De ogsaa gøre Bekendtskab med Gemmas Forlovede, Hr. Karl Klüber. Han kunde ikke komme i Aften, for han havde saa travlt i sin Butik, — De har vist set den . . . henne paa „Zeil“ . . . det er den største Forretning i Klæde- og Silkevarer her i Byen. Der er han saamænd første Kommis . . . Det vilde være ham en stor Glæde at faa Lov at hilse paa Dem.

Ssanin blev, Gud skal vide hvorfor, noget benauet ved den Meddelelse. „Hendes Forlovede! det lykkelige Menneske!“ fo'r det gennem Hovedet paa ham . . . Saa saa han hen paa Gemma, og det forekom ham, at der var ligesom et spottende Udtryk i hendes Øjne . . . Han sagde Godnat.

— Saa ser vi Dem igen i Morgen! Ikke sandt, i Morgen? spurgte Fru Lenore.

— I Morgen! sagde Gemma, ikke i en spørgende, men i en bekræftende Tone, som om der slet ikke kunde være Tale om andet.

— Ja, i Morgen! svarede Ssanin.

Emilio, Pantaleone og Pudlen Tartaglia fulgte ham hen til Gadehjørnet.

Pantaleone kunde ikke dy sig for at tilkendegive sin Misfornøjelse med Gemmas Oplæsning. — Hun skulde skamme sig, skulde hun! sagde han. Der sidder hun og skærer Ansigter og snorker og snøfter — una caricatura! — Hun skulde spille Merope eller Klytemnestra, — noget ophøjet . . . tragisk, — og saa sidder hun og aber efter en væmmelig Tysker! Det kunde jeg min Sandten ogsaa gøre . . . Mertz, Hertz, Schmertz! vrængede han hæst og stak Ansigtet frem og spilede Fingrene ud.

Pudlen gøede ad ham, og Emilio slog en skraldende Latter op . . . Den Gamle gjorde pludselig omkring og gik hjem . . .

Ssanin kom tilbage til „Hvide Svane“; han havde ladet sit Tøj blive liggende i Gæstestuen, i en temmelig forvirret Stemning. Alle de tysk-fransk-italienske Samtaler summede endnu for Ørene af ham.

„Forlovet!“ mumlede han hen for sig, efter at han allerede havde ligget en Stund til Sengs i det yderst tarvelige Værelse, som han havde ladet sig anvise. — „Og hvor hun er smuk! . . . Men hvad skulde jeg blive for?“

Han skrev alligevel næste Morgen det paatænkte Brev til Vennen i Berlin.

VIII.

Han var ikke færdig med at klæde sig paa endnu, da Opvarteren meldte, at der var to Herrer, som spurgte efter ham .. Den ene viste sig at være Emilio, den anden — en velvoksen, statelig, ung Mand med et ulasteligt Ansigt — var Hr. Karl Klüber, den smukke Gemma's Forlovede.

Der fandtes sikkert paa den Tid ikke i samtlige Frankfurts Butiker en saa høflig, beleven, elskværdig og anset første Kommis som Hr. Karl Klüber. Hans ulastelige Toilette stod i den dybeste Overensstemmelse med hans værdige Holdning og med hans noget „engelsk“ kølige og reserverede — han havde været to Aar i England — men elegante og udsøgte Manerer. Man saa straks ved første Øjekast, at dette nettede, lidt stive, yderst velopdragne og pilne unge Menneske maatte være vant til at lystre Foresatte og kommandere Underordnede, og at han, naar han stod bag Disken i „Forretningen“, ufejlbarligt maatte indgyde endog Kunderne Respekt.

Der kunde ikke være Skygge af Tvivl om, at han maatte besidde en næsten overmenneskelig Ærlighed: det slog en, blot man kastede et Blik paa hans umaadelige stive Flipper! Og Stemmen var, som man kunde vente sig, dyb og selvtilidsfuld, ikke generende kraftig, med noget meget indsmigrende i Klagen. Den var som skabt netop til at udstede Ordre til

underordnede Kommis'er, som f. Eks.: „Aa, tag os det Stykke højrrøde Lyoner-Fløjl!“ eller „Sæt en Stol frem til den Dame!“

Hr. Klüber begyndte med at præsentere sig selv. Han bukkede saa belevent, trak Fødderne saa nydeligt sammen og smækkede Hælene saa diskret mod hinanden, at enhver maatte sige til sig selv: hos det Menneske er baade Linned og sjælelige Egenskaber af prima Kvalitet! . . . Saa rakte han beskedent men bestemt Ssanin sin blottede højre Haand, — i venstre Haand, der omsluttedes af en lysegul, svensk Handske, holdt han en spejlblank, høj, sort Hat, og i Hatten laa den anden Handske — aa! og som *den* højre Haand var behandlet: — det overgik al Beskrivelse! hver eneste Negl var noget fuldkomment i sin Genre! . . . Sluttelig erklærede han paa det mest udsøgte Tysk, at han havde villet tillade sig at bevidne den fremmede Herre — som havde vist hans tilkommende Slægtning, hans Forlovedes Broder, en saa stor Tjeneste, — sin Højagtelse og Taknemlighed. Idet han sagde det, pegede han velvilligt med venstre Haand, hvori han holdt Hatten, hen paa Emilio, som lod til at blive forlegen og vendte sig om mod Vinduet og puttede Fingrene i Munden . . . Hr. Klüber tilføjede, at han vilde prise sig saare lykkelig, dersom han paa nogen som helst Maade kunde være den fremmede Herre til Tjeneste igen.

Ssanin svarede, en Smule genert og ligeledes paa Tysk, at det glædede ham . . . det var jo desværre kun en meget ubetydelig Tjeneste, han havde haft Lejlighed til at vise, — og bad de Herrer tage Plads . . . Hr. Klüber takkede — slog i et Nu Frakkeskøderne til hver sin Side, og lod sig glide ned paa en Stol — men saa løst, saa flygtigt, saa det vilde have været umuligt ikke at se, at: „det Menneske har kun sat sig af Høflighed og vil straks rejse sig igen!“ Og ganske rigtig, saadan gik det! Efter et Øjebliks Forløb rejste han sig, gjorde to beskedne smaa Skridt frem mod Ssanin, aldeles som i en Kvadrille paa et Bal, og erklærede, at det gjorde ham usigelig ondt, men han turde desværre ikke blive længer, han maatte skynde sig tilbage til Forretningen, — Forretningerne gik jo frem for alt! Da det imidlertid i Morgen var Søn-

dag, havde han med Fru Lenores og Frøken Gemmas Samtykke arrangeret en lille Udflugt til Soden, som han herved tog sig den Frihed at invitere den fremmede Herre til — han nærede det Haab, at den fremmede Herre ikke vilde nægte at bære Turen med sin behagelige Nærværelse . . .

Ssanin nægtede ikke at bære Turen med sin behagelige Nærværelse, — hvorpaa Hr. Klüber for anden Gang bukkede og anbefalede sig. Og flimrende med sine elegante Benklæder af den aller sarteste Ærtifarve og knirkende yderst tiltalende med Saalerne paa sine splinter nagende nye Støvler forsvandt han saa ud ad Døren.

IX.

Emilio var, ogsaa efter at Ssanin havde opfordret dem til at tage Plads, blevet ved at staa og se ud ad Vinduet. Nu, lige saa snart hans „tilkommende Slægtning“ var forsvunden, gjorde han hurtig venstre om og spurgte, rødmende af barnlig Forlegenhed, Ssanin, om han maatte blive lidt hos ham endnu?

— Jeg har det meget bedre i Dag, tilføjede han, men Doktoren sagde, jeg maatte ingen Ting bestille.

— Ja, med Fornøjelse . . . bliv De blot, De forstyrrer mig aldeles ikke! svarede Ssanin øjeblikkelig . . . Som enhver ægte Russer greb han med Glæde det første det bedste Paaskud, der frembød sig, til at slippe for at tage sig noget for.

Emilio takkede — og blev i en Fart fuldstændig som hjemme hos ham og i hans Værelse. Han saa paa alle hans Sager og spurgte ham næsten ved hver eneste Genstand om, hvor han havde købt den, og hvad den havde kostet? Han hjalp ham under Barberingen og bebrejdede ham, at han ikke lod sin Knebelsbart staa. Og endelig fortalte han ham en Mængde Enkeltheder om Moderen og Søsteren og Pantaleone og Pudlen Tartaglia og om hele deres Levevis og huslige Forhold. Hans Undselighed var som blæst bort; han følte sig pludselig umaaelig tiltrukket af Ssanin — ikke just fordi Ssanin havde reddet hans Liv den foregaaende Dag, men fordi Ssanin var „saa

voldsom rar!" . . . Det varede da heller ikke længe, før han havde faaet betroet ham alle sine Hemmeligheder. Særlig ivrigt fremhævede han, at hans Moder vilde absolut have ham til at være Købmand; men han „vidste“ — ja, han vidste med sig selv, at han var født til at blive Kunstner, — Musiker, Sanger. Teatret — det var hans rette Kald! Og det holdt Pantaleone med ham i. Men Hr. Klüber holdt med Moderen . . . og Hr. Klüber havde saa meget at sige hos hans Moder. Den Idé med at ville gøre ham til „Butikssvend“ var ogsaa fra først af kommet fra Hr. Klüber: efter hans Mening var der nu ikke den Stilling i Verden, der kunde sammenlignes med en Købmands! Sælge Klæde og Fløjl, snyde Folk eller faa dem til at give „Russen- oder Narren-Preisen“, — det var det højeste, Hr. Klüber kunde tænke sig!

— Men nu maa De gaa med hjem! udbrød han, da Ssanin endelig var blevet færdig med at gøre Toilette og havde faaet skrevet Brevet til Berlin.

— Nej, det er altfor tidligt! indvendte Ssanin.

— Det gør ingen Ting, svarede Emilio og trykkede sig op til ham. — Kom nu! saa gaar vi først hen paa Posthuset, og saa hjem til os. De kan tro, Gemma vil blive glad ved at se Dem! Saa spiser De Frokost med os . . . og . . . hør! saa kunde De gerne tale lidt med Mamma om mig, jeg mener om min Karriére . . .

— Naa lad gaa da! svarede Ssanin. — Og de gik.

X.

Gemma blev virkelig glad, og Fru Lenore tog ogsaa meget venligt imod ham. Han havde aabenbart gjort et godt Indtryk paa dem begge den foregaaende Aften.

Emilio fo'r ud for at sige til om Frokosten, men hviskede først til Ssanin: Glem det nu ikke!

— Nej, jeg skal nok huske det! svarede han.

Fru Lenore følte sig ikke ganske rask. Hun havde Hoved-

pine, laa halvt udstrakt i en stor Lænestol, og beflittede sig paa at røre sig saa lidt som muligt.

Gemma havde en vid, gul Bluse paa, der holdtes sammen om Livet af et sort Læderbælte. Ogsaa hun saa lidt træt og bleg ud; der var mørke Skygger under Øjnene, som dog ikke havde mistet noget af deres Glans, og selve Blegheden gav hendes klassisk rene Ansigtstræk en ny, hemmelighedsfuld Ynde. Ssanin blev navnlig slaaet af, saa vidunderlig smukke Hænder hun havde. Saa ofte hun tog op med dem og strøg sine mørke, glinsende Lokker tilbage, kunde han ikke faa Øjnene fra hendes fine, smidige Fingre, der, naar de saaledes var spilet ud fra hverandre, mindede ham om den Rafaelske „Fornarinas“.

Det var meget varmt udenfor. Da de havde spist Frokost, vilde Ssanin sige Farvel; men man gjorde ham opmærksom paa, at i saadan en Varme var det allerfornuftigst ikke at røre sig af Pletten, — og han indrømmede det straks og blev.

Henne i Baggrunden af Værelset, hvor han sad sammen med Husets Damer, var der behagelig køligt. Vinduerne vendte ud til en lille Have, hvor der stod nogle blomstrende Akazier. En Mængde Honningbier, Gedehamse og Humlebier summede travlt om mellem hverandre derude i Akaziernes tætte Løv og om de gule Blomster. Gennem de halvt lukkede Jalousier og Gardinerne, der var trukket for, trængte Lyden af denne rastløse Summen ind i Værelset; den fortalte om, hvor brændende hed og soldirrende Luften var derudenfor, — og Køligheden i det hyggelige, lille Værelses Halvlys syntes dobbelt dejlig.

Ligesom den foregaaende Aften talte Ssanin en hel Del, men nu ikke om Rusland eller om Livet der. For at føje sin unge Ven — som straks efter at de havde spist Frokost var blevet sendt hen til Hr. Klüber, hvor han skulde øve sig i Bogholderi — ledte han Samtalen over paa Kunst og Handel som Leveveje og paa begges Fortrin og Skyggesider. Det undrede ham ikke, at Fru Lenore holdt paa Handelen — det var jo kun, hvad han havde ventet; men Gemma var mærkeligt nok af samme Mening.

— Vil man være Kunstner og navnlig da Sanger, paastod hun og gjorde en energisk Haandbevægelse ovenfra nedad, saa skal man høre blandt Numer et'erne, absolut! At være Numer to . . . det er allerede det samme som ingen Ting at due. Og hvor skal man kunne vide fra, om man kan tvinge sig frem i første Række?

Pantaleone, der ligeledes tog Del i Samtalen — som mangeaarig Tjener og gammel Mand havde han Lov at sidde inde hos Familien, . . . Italienerne holder i det hele taget ikke strengt over Etiketten — Pantaleone stod naturligvis helt og holdent paa Kunstens Side. Men de Argumenter, han diskede op med, var rigtignok temmelig svage. Han blev ved at snakke om, at man maatte have „un certo estro d'inspirazione“, en vis Strøm af Begejstring i sig. Dertil bemærkede Fru Lenore, at han havde dog sikkert haft den „estro“ . . . og alligevel . . . saa . . .

— Jeg havde Fjender! brummede Pantaleone barsk.

— Og hvor kan Du vide, om Emilio ikke ogsaa vilde faa Fjender, selv om det viste sig, at der var den „estro“ i ham?

— Naa, ja . . . lad De ham saa bare blive Kræmmer! vrisse Pantaleone hidsigt. Men Giovan Battista havde nu aldrig baaret sig saadan ad, og det skønt han selv var Konditor!

— Min salig Mand, Giovan Battista, var en forstandig Mand. Saa selv om han i sin Ungdom havde ladet sig rive hen . . .

Men den gamle vilde ikke høre mere. Han gik ud af Stuen, efter at han endnu en Gang i en bebrejdende Tone havde sukket: Aa! Giovan Battista! . . .

Gemma sagde, at hvis Emilio havde været begejstret for Fædrelandet og havde villet hellige sit Liv til at befri Italien — det havde været noget andet; for en saa høj og hellig Sag kunde man ofre en sorgløs Fremtid, men ikke for Teatret!

Derover blev imidlertid Fru Lenore umaadelig altereret og besvor Datteren, at hun kunde da i det mindste gerne lade være at fordreje Hovedet paa Broderen med sine overspændte Idéer! Det var saamænd galt nok, at hun selv var saadan en fortvivlet

Republikanerinde! — — Da Fru Lenore havde sagt det, gav hun sig til at klynke og klage over sit Hoved: „Det er, ligesom det skulde sprænges!“ sagde hun. Af Høflighed mod sin Gæst talte Fru Lenore Fransk til Datteren.

Gemma skyndte sig hen at pleje og hæge om Moderen. Hun vædede hendes Pande med Eau de Cologne, pustede paa den, kyssede hende ganske sagte paa Kinden, lagde en Pude til Rette under Hovedet paa hende, forbød hende at tale og kyssede hende igen. Saa vendte hun sig om til Ssanin og gav sig — halvt i Spøg og halvt rørt — til at fortælle, hvad for en mageløs Moder hun havde, og saadan en Skønhed Mama havde været . . .!

— Aa, hvad siger jeg: har været! Hun *er* det, — se, se blot en Gang, saadanne Øjne hun har!

Hun tog et hvidt Lommetørklæde op af Lommen, lagde det over Moderens Ansigt — og trak det langsomt ned derfra, saadan, saa først Fru Lenores Pande, saa Øjenbrynene, og saa Øjnene kom frem. Saa lod hun Lommetørklædet ligge stille og bad Moderen lukke Øjnene op. Fru Lenore gjorde det . . . Gemma gav et lille Skrig fra sig af Begejstring, Fru Lenore havde virkelig et Par ualmindelig smukke Øjne, . . . lod hurtigt Tørklædet glide ned over Moderens mindre regelmæssige Underansigt . . . og kyssede hende igen, Gang efter Gang . . . Fru Lenore lo, vendte Hovedet bort og lod, som hun gjorde Modstand. Datteren paa sin Side lod ogsaa, som hun brødes med Moderen, og trykkede sig kælent ind til hende — men ikke katteagtigt, ikke paa fransk Maner, nej med denne ubeskrivelige italienske Gratie, bag hvilken man sporer en saa sund Livskraft.

Fru Lenore erklærede tilsidst, at hun var træt . . . Gemma foreslog saa, at hun skulde se at blunde lidt i Stolen, hvor hun sad: „Baade jeg og le monsieur russe skal være saa stille, saa stille . . . comme de petites souris (som to smaa Mus),“ sagde hun leende. — — Fru Lenore bare smilte til Svar, lukkede Øjnene, sukkede et Par Gange, og faldt i Søvn. Gemma satte sig straks paa en Skammel ved Siden af hende og rørte

sig ikke af Pletten. Af og til førte hun en af Moderens Fingre op til sine Læber — med den anden Haand holdt hun Pudens under Moderens Hoved — og saa snart Ssanin gjorde blot den mindste Bevægelse, skottede hun bebrejdende op paa ham og hviskede sagte: „Tys!“

Tilsidst blev ogsaa han ligesom dvaledrukken. Han sad ubevægelig, fortryllet, med hele sin Sjæl sunken hen i Betragtning af det Billede, der viste sig for ham. Dette halvmørke Værelse, hvor hist og her yppige, friske Roser funkledede frem som Gløder fra gammeldags grønne Glas, — denne sovende gamle Dame med de fromt foldede Hænder og det milde, trætte, af den snehvide Pude som af en Ramme indfattede Ansigt, — og saa dette unge, kærligt vagtsomme, lyse, rene, usigeligt dejlige Væsen med de sorte, dybe, mørkt overskyggede og dog saa straalende Øjne . . . hvad var dog alt det? . . . En Drøm? . . . Et Eventyr? . . . Og hvordan i Alverden var *han* kommet her?

XI.

Den lille Butiksklokke ringede. En Bondedreng, i laadden Hue og rød Vest, kom fra Gaden ind i Konditoriet. Ellers havde der ikke været en eneste Kunde hele Formiddagen . . . „Ja, saadan gaar Forretningen!“ havde Fru Lenore sukkende sagt til Ssanin, mens de spiste Frokost.

Fru Lenore sov endnu, Gemma turde ikke tage Haanden bort under Pudens for ikke at komme til at vække hende. Hun hviskede til Ssanin: Gaa ind og ekspeder i Stedet for mig!

Ssanin listede paa Tærne ud i Konditoriet. Drengen skulde have et Fjerdingspund Pebernødder. — „Hvad koster de?“ hviskede Ssanin ind til Gemma gennem Døren. — „Seks Kreuzer!“ hviskede hun tilbage.

Ssanin vejede et Fjerdingspund Pebernødder af, fik ledt et Stykke Papir op, prøvede paa at lave et Kræmmerhus, hældte Pebernødderne i, hældte dem ud igen, lavede Kræmmer-

huset om, hældte atter Pebernødderne i og atter ud og leverede endelig Drengen baade Pebernødder og Papir og fik Pengene. . . . Drengen havde gloet forbavset paa ham, mens han stod og fingerede ved den laadne Hue, som han holdt foran sig paa Brystet. Inde i Værelset ved Siden af havde Gemma siddet og bidt sig i Læben og været nær ved at kvæles af Latter.

Knap var Bondedrengen vel ude af Døren, før der kom en ny Kunde, og igen en . . . „Der maa nok være Held ved mig!“ tænkte Ssanin. Numer to forlangte et Glas Mandelmælk, Numer tre skulde have et halvt Pund Konfekt. Ssanin ekspederede, raslede geskæftigt med Skeer og Tallerkener, og fo'r med Fingrene ned i Glas og Skuffer, som om han ikke havde bestilt andet hele sit Liv igennem. Da han skulde gøre Regnskabet op, viste det sig, at han havde solgt Mandelmælken for billigt, men at han havde taget to Kreuzer for meget for Konfekten. Gemma sad i én Latter, ganske sagte; og Ssanin var ubeskriveligt „oppe“, følte sig saa forunderlig let og lykkelig. Han skulde have været tilfreds, syntes han, om han altid kunde have staaet saadan bag Disken og handlet med Konfekt og Mandelmælk, medens denne henrivende, unge Pige sad inde bag Døren og saa mildt paa ham med sine skælmsk smilende Øjne, — medens Sommersolen faldt ind gennem Kastaniernes tætte Løv, som stod der udenfor Vinduerne og fyldte Stuen med sine Middagsstralers grønne Guldglans, — og medens hans eget Hjerte lullede ind i sød, drømmende Døsig-hed, i Ungdommens, den første Ungdoms glade Sorgløshed!

En fjerde Gæst forlangte en Kop Kaffe. Saa blev man nødt til at kalde paa Pantaleone; Emilio var endnu ikke kommet tilbage fra Hr. Klübers Butik. Og Ssanin satte sig igen ind til Gemma.

Fru Lenore blev ved at sove, til Datterens store Glæde. — „Naar bare Mamma kan komme til at sove, saa gaar hendes Hovedpine over,“ forklarede hun.

Ssanin gav sig, stadig hviskende, til at tale om sine „Handelsaffærer“. Han spurgte, meget alvorligt, om Priserne paa

de forskellige Konditorvarer; og Gemma opgav ham, ligesaa alvorligt, Priserne. Men i deres stille Sind lo de begge, som om de var sig bevidst, at de agerede en lystig Komedie.

Pludselig begyndte en Lirekasse at spille ude paa Gaden Arien af „Freischütz“: „Over Marker, over Enge“ . . . Instrumentets skrigende Toner klynkede og skurrede hen gennem den ubevægelige Luft. Det gav et Sæt i Gemma. „Han vækker Moder!“ . . . Som et Lyn fo'r Ssanin ud paa Gaden, stak Manden et Par Kreuzer i Haanden og fik ham til at holde op med sin Musik og gaa om i en anden Gade.

Da han kom ind i Stuen igen, takkede Gemma ham med et lille Nik. Hun smilede tankefuldt og gav sig saa, næsten uørligt, til selv at nynne den smukke Weberske Melodi, hvori Max tolker al den første Kærligheds Betagethed og Uro. Derefter spurgte hun Ssanin, om han kendte „Freischütz“ og syntes om Weber . . . og tilføjede, at skønt hun var Italienerinde, foretrak hun dog den Slags Musik for al anden. Fra Weber kom Talen over paa Poesi og Romantik og paa Hoffmann, som den Gang endnu læstes af Alverden . . .

Og Fru Lenore sov og sov og snorkede endog saa smaat. Og Solstraalerne, der trængte ind som smalle Striber mellem Jalousiernes Tremmer, gled umærkeligt længere og bestandigt længere ind i Stuen, frem over Gulvet, hen over Møblerne, op ad Gemmas Kjole, op over Blomsterne . . .

XII.

Det viste sig, at Gemma ikke var synderlig begejstret for Hoffmann, ja endog fandt ham kedelig. Det fantastisk-mørke, nordiske Element i hans Fortællinger udøvede ingen Tiltrækningskraft paa hendes lyse, sydlandske Natur. — „Det er jo ikke andet end Eventyr for Børn!“ erklærede hun med en vis Ringeagt. Hun havde ogsaa paa Følelsen, at der fattedes Hoffmann Poesi.

En af hans Fortællinger — skønt hun havde rigtignok glemt,

hvad den hed — syntes hun dog godt om. Det vil sige, det var egentlig kun Begyndelsen, hun syntes om; Slutningen havde hun enten ligeledes glemt, eller maaske hun aldrig havde faaet læst den. Fortællingen handlede om et ungt Menneske, som en Dag, jeg tror oven i Købet i et Konditori, møder en vidunderlig smuk, ung Pige, en Grækerinde. Der er en hemmelighedsfuld, sælsom og ondsksfuld gammel Fyr med, som passer paa hende. Det unge Menneske forelsker sig straks ved første Øjekast i den unge Pige. Og hun ser bedrøvet paa ham, som om hun bønfaaldt ham om at befri hende . . . Han gaar et Øjeblik udenfor; da han kommer ind i Konditoriet igen, er baade den unge Pige og den Gamle borte. Han styrter af Sted for at lede efter dem, kommer dem stadig paa Sporet, følger og følger — men kan aldrig finde dem, i hvad han saa end gør. Den skønne er uigenkaldelig forsvunden, — og han kan ikke glemme hendes bedende Blik, og han pines af Tanken om, at han maaske har ladet sit Livs Lykke smutte ud af Hænderne paa sig . . .

Hoffmann slutter vel næppe Fortællingen paa den Maade. Men saadan havde den nu formet sig for Gemma, saadan erindrede *hun* den.

— Jeg bilder mig ind, sagde hun, at Folk i det daglige Liv mødes og skilles saadan langt, langt tiere, end nogen tror!

Ssanin svarede ikke . . . og gav sig lidt efter til at tale om — Hr. Klüber. Det var første Gang, han nævnedes hans Navn; han havde end ikke en eneste Gang før i dette Øjeblik tænkt paa ham.

Saa blev Gemma tavs og faldt i Tanker; hun sad og gned Pegefingerens Negl frem og tilbage mod en af sine Fortænder og saa hen for sig, mod en Krog af Stuen. Da hun endelig talte, sagde hun nogle meget rosende Ord om sin Forlovede, gjorde en Bemærkning om Udflugten, han havde arrangeret til næste Dag, skottede saa hurtigt hen paa Ssanin — og tav igen.

Ssanin vidste ikke, hvad han skulde finde paa at tale om . . .

Pludselig kom Emilio farende ind i Stuen og vækkede Fru Lenore . . . Ssanin blev formelig glad over, at han kom.

Fru Lenore rejste sig op fra Lænestolen. — Pantaleone viste sig i den aabne Dør og meldte, at Middagsmaden var færdig; Husvennen, Eks-Sangeren og Tjeneren fungerede nemlig ogsaa som Kok.

XIII.

Ssanin blev, ogsaa efter at de havde spist til Middag. Hver Gang han vilde til at gaa, sagde man, at det var saadan en forfærdelig Hede, — og da saa Heden begyndte at sætte sig, foreslog Gemma, at man skulde gaa ud i Haven og drikke Kaffe, henne under Akazierne.

Ssanin blev. Han følte sig saa usigelig vel tilpas. De stille, hyggeligt-ensformige Timer har deres store Tillokkelse, og han svægede i Nydelsen af dem, uden at vente sig noget bestemt af den Dag i Dag, uden at tænke paa den Dag i Morgen, uden at mindes den Dag i Gaar. Hvor stor en Lykke var ikke allerede *det* at være en hel Dag sammen med saadan en ung Pige som Gemma! Snart skal han skilles fra hende, sagtens for bestandig; men saa længe en og samme Baad, som det hedder i Uhlands Romance, bærer dem hen over Livets spejklare Hav — saa glæd Dig, unge Rejsende! glæd Dig og nyd Øjeblikkets Lykke! . . . Lykkelige Rejsende! alt syntes ham saa lyst og saa skønt! . . .

Fru Lenore opfordrede ham til at maale sig med hende og Pantaleone i „Tressette“ og indviede ham i dette italienske Spils faa Hemmeligheder. Hun vandt et Par Kreuzer fra ham, — og han følte sig overordentlig tilfreds.

Paa Emilios Opfordring lod derefter Pantaleone Pudlen Tartaglia gøre alle sine Kunster. Tartaglia sprang over en Stok, „talte“, det vil sige gøede, nøs, lukkede Døren med Snuden, hentede sin Herres nedtraadte Tøffel, og agerede sluttelig med en gammel Chakot paa Hovedet, Marskalk Bernadotte,

som formedelst sit Forræderi bliver skældt frygteligt ud af Kejser Napoleon. — Pantaleone gav selvfølgelig Napoleon, yderst naturligt, maa man tro: han lagde Armene over Kors over Brystet, trykkede en trekantet Hat ned over Øjnene og skreg i en hæse og skarp Tone noget paa Fransk . . . aah, Du gode Gud! saadan et Fransk! . . . Imidlertid sad Tartaglia og krøb ynkelig sammen foran sin Herre; Halen havde den trukket ind mellem Benene, og den blinkede med en forlegen og ydmyg Mine frem under Skyggen af Chakoten, som var sat skævt paa Hovedet af den. Nu og da, naar Napoleon blev meget heftig, rejste Bernadotte sig paa Bagbenene. Men da tilsidst Napoleon i sin ustyrlige Vrede glemte, at han burde holde den franske Karakter, og brølte af fuld Hals: „Fuori traditore!“ røg Bernadotte rædselslagen ind under Sofaen, hvorfra han dog straks efter kom kravlende frem igen, gøende gemtyligt, som om han vilde sige, at nu var Forestillingen forbi. . . . Alle Tilskuerne lo hjerteligt, — men Ssanin allerhjerterligst.

Gemma havde en forunderlig tiltalende Maade at le paa: en stille, antonig Latter, der imidlertid af og til busede ud i saadant et komisk lille Skrig. Ssanin var ude af sig selv af Henrykkelse over den Latter . . . han havde den urimeligste Lyst til at kysse hende for hvert lille Skrig! . . .

Det var blevet sent. Ja! nu *maatte* det jo være! . . . Ssanin sagde flere Gange Godnat til hver især, før han kom af Sted, gentog ogsaa flere Gange til hver især sit „vi ses i Morgen“, Emilio omfavnede han endog, og gik endelig hjem. Han tog med sig i sin Sjæl Billedet af den unge, snart leende, snart tankefulde, snart rolige ja næsten ligegyldige, men altid lige fortryllende og betagende unge Pige. Hendes Øjne, der det ene Øjeblik var vidt aabne, lyse og glade som Dagen, i det næste halvt tilslørede af de lange Øjenhaar og dybe og mørke som Natten, dukkede forunderligt og saligt berusende frem af alle mulige andre Billeder og Forestillinger.

Paa Hr. Klüber, paa de Grunde, der havde bevæget ham

til at blive i Frankfurt, kort sagt paa alt det, som den foregaaende Aften havde foruroliget ham, tænkte han ikke et eneste Øjeblik.

XIV.

Der maa siges endnu et Par Ord om Ssanin.

Han var for det første virkelig et ganske kønt Menneske. Han havde en slank, statelig Figur, indtagende, om ikke just særlig karakteristiske Træk, et Par rare blaa Øjne, lyst Haar, en frisk, hvid og rød Teint — og først og sidst: dette godmodige, fornøjede, tillidsfulde, aabne, ved første Øjekast næsten lidt enfoldige Fysiognomi, hvorpaa man i gamle Dage straks kunde kende Steppe-Adelsfamiliernes Børn, „Farlils“ Søn, den brave Landjunker, som var født og vokset op og kommet til Huld derude i det sydstlige Ruslands fede Jord; han havde en lidt slentrende Gang, en lidt læspende Stemme, et barnligt Smil, saa snart nogen saa paa ham . . . endelig Sundhed, Frejdighed — og en Blødhed i Sindet, aa, en Blødhed! . . . Saadan var Ssanin . . . Og saa var han for det andet paa ingen Maade ubegavet; han havde set og huskede en hel Del. Og til Trods for Udenlandsrejsen var han blevet ved at være frisk og ung. Al den Uro, som ellers i de Dage stormede ind paa og forvirrede den bedste Del af Ungdommen, havde *han* kun stiftet et yderst løseligt Bekendtskab med.

I den sidste Tid har man, efter forgæves at have støvet omkring efter „nye Mennesker“, begyndt at indføre i vor Litteratur unge Mænd, som med Djævlens Vold og Magt vil være unge og friske . . . friske som de Flensborger Østers, der kommer til St. Petersborg! Med dem havde Ssanin slet intet tilfælles. Skulde man endelig bruge et Billede, saa lignede han langt snarere et ungt, forpjusket, lige nylig podet Æbletræ i et af Muldjords-Bedene i vore Haver — eller maaske bedre: en velnæret, blank, tykbenet, sart-skindet Treaarig fra et af vore gamle „herskabelige“ Stutterier, som man akkurat har begyndt at lade løbe i Linen . . . De, der traf sammen med ham

senere hen, da Livet havde faaet knækket ham behørigt, og da den ungdommelige Hede for længst var dampet af ham, — ja, *de* traf rigtignok et ganske andet Menneske.

Den følgende Morgen, før Ssanin endnu var staaet op, kom Emilio brasende ind paa hans Værelse, stærkt pomadiseret, i Stadstøj og med Spanskrørsstok i Haanden. Han meldte, at Hr. Klüber vilde straks være der med Vognen og hente dem; at Vejret tegnede til at blive brillant, og at hjemme hos dem var alting i Orden, men Mamma tog ikke med, for hun havde igen faaet Hovedpine. Endelig skyndede han stærkt paa Ssanin og blev ved at gentage, at der var ikke et Øjeblik at spille. . . . Og ganske rigtigt: Ssanin var ikke færdig endnu med at gøre Toilette, da Hr. Klüber arriverede. Han bankede paa, traadte ind, bukkede sirligt, forsikrede, at han vilde med Fornøjelse vente saa længe, det skulde være, satte sig saa, og holdt med udsøgt Elegance Hatten foran sig paa Knæene. Den vel-skabte Kommis var pyntet som en Laps og stærkt parfumeret; ved hver Bevægelse, han gjorde, skød der sig ud fra ham en Bølge af den fineste Aroma . . . Han var kommet kørende i en magelig, aaben Vogn, en saakaldet Landauer, der var forspændt med to store og stærke, om end ikke smukke Heste.

Et Kvarter efter rullede Ssanin, Klüber og Emilio gravitetisk frem i Vognen foran Døren til Konditoriet. Fru Roselli afsløg bestemt at tage med. Saa vilde Gemma blive hjemme hos Moderen; men den gamle kørte hende formelig paa Porten.

— Jeg har ikke Spor af Brug for Dig herhjemme, erklærede hun, for nu lægger jeg mig til at sove . . . Pantaleone kunde saamænd ogsaa saa godt have taget med; men saa havde der jo ingen været til at passe Forretningen!

— Maa Tartaglia komme med? spurgte Emilio.

— Ja, det maa han gerne.

Tartaglia klatrede øjeblikkelig med en fornøjet Gøen op

paa Bukken, satte sig til Rette, og gav sig til at slikke sig: dette her var aabenbart noget, den var vant til.

Gemma havde en stor Straahat paa med brune Baand. Hatten var bukket ned foran, saa den dækkede næsten hele Ansigtet for Solen. Skyggelinien faldt just lige oven for Læberne; de glødede sarte og jomfruelige som Blomsterbladene paa en Centifolie, og Tænderne tittede uskyldigt og stjaalent frem ligesom hos Børn.

Gemma satte sig paa Bagsædet, Ssanin ved Siden af hende; Klüber og Emilio tog Plads lige overfor. Fru Lenores blege Ansigt viste sig ved Vinduet; Gemma viftede til hende med sit Lommetørklæde . . . Og Hestene satte sig i Gang.

XV.

Soden er en lille By en halv Mils Vej fra Frankfurt. Den ligger ved Foden af Taunus, i en henrivende Egn, og er bekendt hos os i Rusland for sine varme Mineralvande, der skal være meget gavnlige for Brystsye. Frankfurterne tager mest derud for deres Fornøjelse; der er nemlig en stor og smuk Park og mange „Beværtninger“, hvor man kan sidde i Skyggen af gamle Linde- og Ahorntræer og drikke Øl og Kaffe.

Vejen fra Frankfurt til Soden løber langs den højre Mainbred og er paa begge Sider tæt beplantet med Frugttræer. Medens Vognen rullede blødt hen ad den fortræffelige Chaussé, sad Ssanin og iagttog i Smug Gemmas Maade at være paa overfor hendes Forlovede; det var jo første Gang, han saa dem sammen. *Hun* var rolig og ligefrem — maaske lidt mere tilbageholden og alvorlig end ellers; *han* havde en Mine paa som en velvillig Principal, der vil unde sig selv og sine undergivne en lille tarvelig Fornøjelse. Kur til hende gjorde han ikke; Ssanin kunde ikke opdage Spor hos ham af det, som Franskmændene kalder „empressement“. Hr. Klüber betragtede aabenbart Sagen som afgjort; hvorfor i Alverden skulde han saa anstrenge sig videre og være i Aande?

Den nedladende Mine forlod ham ikke et Øjeblik. Medens de om Formiddagen spadserede en Tur mellem de skovbevoksede Bakker og Dale omkring Soden og glædede sig over den dejlige Udsigt, forholdt han sig endog overfor Naturen med en vis nedladende Velvilje, hvorigennem nu og da den foresattes tilvante Strengthed skinnede frem. Han bemærkede f. Eks. om en af de smaa Bække, at den løb altfor lige gennem Dalstrøget, den burde have gjort nogle maleriske Krumninger. Og han var ogsaa temmelig utilfreds med en af Smaafuglene, en Bogfinke; han syntes ikke, at dens Sang var tilstrækkelig nuaneret!

Gemma kedede sig ikke, hun lod tværtimod til at more sig rigtig godt. Men — Ssanin syntes slet ikke, det var den samme Gemma som i Gaar! Ikke, som om der havde lagt sig en Skygge over hende nu, — aldrig havde hun forekommet ham mere straalende end just i Dag! nej, men hendes Sjæl havde ligesom trukket sig tilbage i sig selv. Med Parasollen slaet op spadserede hun sindigt og stilfærdigt, som det sømmer sig en velopdragen ung Pige, uden saa meget en Gang som at tage sine Handsker af — og sagde kun meget lidt. Ogsaa Emilio følte sig øjensynlig genert; og Ssanin fremfor nogen! Han var nu til en vis Grad allerede forlegen paa Grund af, at Samtalen hele Tiden førtes paa Tysk.

Tartaglia var den eneste, der ikke hang med Hovedet. Den gøede, som den var besat, pilte af Sted efter alle de Drosler, den saa, sprang over Grøfter, Træstubbe og Sten, fo'r pladskende ud i Vandet, labede, rystede sig — og halsede saa af Sted igen, med sin røde Tunge daskende til begge Sider.

Hr. Klüber gjorde for sit Vedkommende alt, hvad han ansaa for passende, for at fordrive Selskabet Tiden. Han opfordrede det til at lejre sig i Skyggen af en stor Eg, og trak saa op af Lommen en lille Bog: „Knaldere — eller Du skal og maa le!“, hvoraf han gav sig til at læse de morsomste Anekdoter. Han læste en halv Snes Stykker, men de fremkaldte just ikke nogen overdreven stor Gemytlighed. Kun Ssanin viste af Høflighed Tænder; og Hr. Klüber selv kom

efter hver Anekdote med en kort, forretningsmæssig, nedladende Latter.

Da Klokkeren var tolv, vendte Selskabet tilbage til Soden og begav sig ind paa det bedste Traktørsted.

Nu skulde der sørges for Middagen. Hr. Klüber foreslog, at man skulde spise inde i et lukket Lysthus, „Havepavillonen“. Men det satte Gemma sig bestemt imod. Hun vilde spise ude i det frie, ude i Haven, ved et af de smaa Borde, der stod foran Huset, sagde hun; det var saa kedeligt, naar man var ude, uafbrudt kun at se de samme Ansigter om sig; hun vilde se paa Folk . . . Grupper af nysankomne Gæster havde allerede taget Plads hist og her ved Smaabordene.

Hr. Klüber nedlod sig velvilligt til at rette sig efter sin Forlovedes „Kaprice“, og gik saa hen for at pleje Raad med Opvarteren. Imens stod Gemma ubevægelig, med nedslaaede Øjne og sammenbidte Læber. Hun kunde mærke, at Ssanin saa ufravendt og ligesom spørgende paa hende, og hun lod til at være irriteret derover . . . Endelig kom Hr. Klüber tilbage. Han meddelte, at Bordet vilde være dækket om en halv Times Tid, og foreslog, at man skulde spille Kegler saa længe: „Det beforder Appetiten, he, he, he!“ — Selv var han en Mester i at spille Kegler. Naar han kastede Kuglen, indtog han effektfulde Stillinger, strammede Musklerne i Arm og Læg, kastede det ene Ben stramt frem og balancerede paa det andet. Han var paa sin Vis Atlet og særdeles smuk skabt. Og hans Hænder var saa hvide og smukke; og han tørrede dem i et prægtigt, guldglimsende indisk Silkelommelørklæde! . . .

Saa blev Maden rettet an, og Selskabet satte sig til Bords.

XVI

Hvem ved ikke, hvad tysk Middagsmad vil sige? Vandet, fedtøjet Suppe med uformelige Boller paa og Kanel; udkogt Oksekød, saa tørt som Prop, spækket med hvidt Fedt og garneret med slimede, vissentblege Kartofler, Rødbeder samt

Skræller af Peberrod; kogt, blaalig Aal med Capers og Eddike; Steg med Syltetøj; og tilsidst den uundgaaelige „Mehlspeise“, en Slags Budding med sur, rød Sauce. Til Gengæld fortræffelig Vin og fortrinligt Øl . . . Nøjagtig med saadan en Dinér opvartede Sodener-Restavratøren sine Gæster. Forøvrigt løb Middagen meget pænt af. Kun mærkede man ikke noget til, hvad man kunde kalde en særlig animeret Stemning. End ikke, da Hr. Klüber udbragte Skaalen for: „Det, vi elsker!“ kom der Liv i Selskabet. Det hele gik stiltfærdigt til og ulasteligt.

Efter Bordet blev der drukket Kaffe, tynd, rødlig, ægte tysk Kaffe. Og Hr. Klüber udbad sig belevent Gemmas Tilladelse til, at de maatte tænde Cigarerne . . . Men saa indtraf der pludselig noget uventet og virkelig ubehageligt — ja oven i Købet usømmeligt!

Henne ved et af Smaabordene i Nærheden havde nogle Officerer af Mainz' Garnison taget Plads. Paa deres Øjekast og Hvisken var det let at mærke, at Gemmas Skønhed havde gjort Indtryk paa dem. En af dem, som rimeligvis tidligere havde været i Frankfurt, sad hele Tiden og stirrede paa hende, som om hun kunde have været en Dame af hans Bekendtskab; han vidste aabenbart, hvem hun var. Pludselig rejste han sig med Glasset i Haanden — de Herrer Officerer havde drukket dygtig, Bordet foran dem var helt besat med Flasker! — og kom hen mod Bordet, hvor hun sad. Det var et ganske ungt, blond Menneske med et ret tiltalende, ja endog sympatetisk Ansigt, som imidlertid nu den megen Vin havde skæmmet; Kinderne blussede, Øjnene brændte, det usikre Blik havde et frækt Udtryk . . . Hans Kammerater havde først søgt at holde ham tilbage, men lod ham saa gøre, som han vilde. De gad sagtens nok se, hvordan det kunde spænde af.

Han blev, en Smule dinglende, staaende henne foran Gemma, og skingrende og saadan, saa man, skønt han beflittede sig paa at lade overlegen, kunde høre paa Stemmen, at han gjorde Vold paa sig selv, skreg han op: „Jeg drikker en Skaal for den smukkeste Konditordatter i hele Frankfurt, i hele Verden — han tømte Glasset i ét Drag — og tager som

Belønning denne Blomst, som hun har plukket med sine guddommelige Fingre!"

Dermed greb han en Rose, som laa paa Bordet foran Gemmas Kuvert.

Gemma var først blevet ligbleg af Forbavselse og Angst, saa skiftede Angsten om til Vrede, og hun blev ildrød helt op under Haaret. Hendes Øjne, der paa én Gang blev mørke og flammende, stirrede, vidt aabne, paa Fornærmeren og sprudede af mørk, sydende Forbitrelse . . . Officeren lod til at blive forvirret ved hendes Blik. Han mumlede nogle uforstaaelige Ord, bukkede og gik tilbage til sine Kammerater, som modtog ham leende og klappede saa smaat i Hænderne.

Hr. Klüber rejste sig hurtigt, rettede sig, satte Hatten paa, og udbrød værdigt, men ikke synderlig højt: „Unerhørt! . . . Unerhørte Frechheit!“ Derefter kaldte han med streng Røst paa Opvarteren og forlangte sin Regning, øjeblikkelig! . . . Ja mer end det; han gav Ordre til, at der straks skulde spændes for, og tilføjede, at ordentlige Folk kunde ikke komme saadant et Sted, hvor de var udsatte for Fornærmelser . . .

Gemma havde hidtil siddet aldeles ubevægelig paa sin Stol, — blot hendes Barm bølgede stærkt og hurtigt. Nu saa hun op paa Hr. Klüber og blev ved at se paa ham, aldeles med samme Udtryk som det, hvormed hun før havde set paa Officeren . . . Emilio dirrede af Raseri.

„Kom, mein Fräulein!“ sagde Hr. Klüber til hende i samme strenge Tone som før, „det passer sig ikke for Dem at blive længer her. Vi kan betale Regningen oppe i Huset.“

Hun svarede ikke, men rejste sig. Han bød hende belevant Armen, som hun tog imod, og han styrede med værdige Skridt og stram Holdning op mod Traktørpavillonen. Jo længere de kom bort fra det Sted, hvor de havde spist til Middag, desto mere anmassende blev hans Holdning, desto mere majestætisk hans Gang.

Stakkels Emilio fulgte i Hælene paa dem, saa flov som en vaad Hund.

Medens saa Hr. Klüber betalte sin Regning hos Opvarteren

— til Straf for det passerede gav han ham ikke en Skilling i Drikkepenge — gik Ssanin hurtigt hen til Bordet, hvor Officererne sad, henvendte sig til ham, som havde fornærmet Gemma — han lod netop Rosen gaa rundt til sine Kammerater, for at de kunde lugte til den — og sagde højt paa Fransk: „Den Maade, De har opført Dem paa, min Herre, er upassende for en hæderlig Mand og vanærer den Uniform, De bærer. Jeg er gaaet herhen for at sige Dem, at De er et frækt og uopdraget Menneske! — —“

Den unge Officer sprang op med et Sæt, men en af hans ældre Kammerater holdt ham med en Haandbevægelse tilbage og fik ham til at sætte sig igen. — Derefter vendte den ældre Officer sig om til Ssanin og spurgte ham, ligeledes paa Fransk, om han maaske var i Familie med den unge Dame eller var hendes Forlovede?

— Jeg er fuldstændig fremmed for hende, svarede Ssanin, jeg er Russer. Men jeg kan ikke rolig se paa saadan en Frækhed. Her er for Resten mit Kort og min Adresse; Hr. Officeren kan søge mig op, om han har Lyst!

Da han havde sagt det, kastede han sit Visitkort paa Bordet og snappede i en Fart Gemmas Rose, som en af Officererne havde ladet falde ned paa sin Tallerken . . . Det unge Menneske vilde igen til at fare op; men atter blev han holdt tilbage af sin ældre Kammerat, som sagde: Stille, Dønhof!

Derefter rejste den ældre Officer sig, førte Haanden op til Chakotskyggen og sagde til Ssanin — ikke uden et Anstrøg af Agtelse i Stemme og Holdning — at en af Regimentets Officerer skulde næste Morgen have den Ære at indfinde sig hos ham i hans Bopæl. Ssanin svarede med et lille Buk og skyndte sig tilbage til sit Selskab.

Hr. Klüber lod, som om han slet ikke havde lagt Mærke hverken til Ssanins Fraværelse eller til hans Samtale med Officererne. Han skyndte paa Kusken, som var i Færd med

at spænde for, og gik og brummede over hans Sendrægtighed. Gemma sagde heller ingen Ting, ja hun saa ikke en Gang paa Ssanin; men af hendes rynkede Øjenbryn, hendes sammenbidte, blege Læber og hendes underlig stive Ubevægelighed var det let at skønne, hvor usigeligt hun led. Kun Emilio længtes aabenbart inderligt efter at faa talt med Ssanin og faa spurgt ham ud. Han havde set, at Ssanin gik hen til Officererne, og at han gav dem noget hvidt, et Stykke Papir, en Seddel eller et Visitkort. Den stakkels Drengs Hjerter bankede voldsomt, og hans Kinder brændte; helst vilde han have kastet sig om Halsen paa Ssanin og grædt ud, eller han vilde sammen med ham være faret hen straks og have slaaet de modbydelige Officerer sønder og sammen! Han betvang sig imidlertid og indskrænkede sig til at holde vaagent Øje med hver en Bevægelse, som hans ædle russiske Ven gjorde.

Endelig havde da Kusken faaet spændt for, og man kom til Vogns. Emilio klatrede bagefter Tartaglia op paa Bukken; han havde det mere frit deroppe, og i al Fald slap han da for at sidde og se paa Hr. Klüber, hvis Ansigt han ligefrem ikke kunde udstaa nu!

Hr. Klüber var meget talende paa Hjemvejen . . . og han var den eneste Talende. Ingen svarede ham, ingen bifaldt hvad han sagde. Først snakkede han syv lange og syv brede om, hvor man havde baaret sig ubesindigt ad ved ikke at følge hans Forslag om at spise inde i det lukkede Lysthus. Dér vilde man ikke have været udsat for slige Ubehageligheder! Og saa kom han med nogle skarpe, formelig „frisindede“ Bemærkninger om, at Regeringen saa aldeles utilladeligt gennem Fingre med Officererne, at Disciplinen var daarlig, og at man undervurderede „det borgerlige Element i Samfundet“. I Tidens Løb maatte alt det uundgaaelig avle Utilfredshed, som atter let kunde føre til en Revolution, saaledes som Begivenhederne i Frankrig, han sukkede medfølende, saa sørgeligt havde

vist. Imidlertid skyndte han sig dog at tilføje, at han personlig respekterede Autoriteterne — og aldrig — aldrig i Verden — vilde blive revolutionær — selv om han umulig kunde billige en saa . . . saa upassende . . . Slaphed . . .! Og endelig gav han saa til Bedste nogle almindelige Betragtninger om Moral og Mangel paa Moral og om Sans for det sømmelige og om Følelse af egen Værdighed . . .

Gemma havde aabenbart allerede om Formiddagen, mens de spadserede, ikke været rigtig tilfreds med Hr. Klüber — derfor havde hun ogsaa holdt sig i en vis Afstand fra Ssanin, som om hun følte sig lidt flov ved, at han var til Stede. Nu, mens alle disse „Udviklinger“ stod paa, begyndte hun øjensynlig at skamme sig over sin Forlovede! Paa det sidste Stykke af Køreturen led hun ganske afgjort; og om hun end fremdeles undgik at tale til Ssanin, slog hun dog en Gang pludselig Øjnene op og saa paa ham med et bønligt Blik . . . Han for sit Vedkommende følte mere Medlidenhed med *hende* end Uvilje mod hendes Forlovede. I sit stille Sind — og uden at han egentlig var sig det ret bevidst — var han glad over alt, hvad der var hændet den Dag . . . til Trods for at han næste Morgen kunde vente sig en Udfordring . . .

Endelig fik da dette pinlige Partie de Plaisir en Ende.

Da Vognen holdt udenfor Konditoriet og Ssanin hjalp Gemma af Vognen, stak han hende uden at sige et Ord den Rose i Haanden, som han havde erobret tilbage. Hun rødmede, trykkede hans Haand og skyndte sig at gemme Rosen . . . Han vilde ikke gaa med ind, skønt det endnu var tidlig paa Aftenen. Gemma opfordrede ham heller ikke til det; og desuden erklærede Pantaleone, som var kommet ud i Døren, at Fru Lenore sov . . . Emilio sagde undseligt Farvel til Ssanin: han følte ligesom en vis Sky for ham — i saa høj Grad beundrede han ham.

Hr. Klüber kørte Ssanin hjem og sagde saa, forceret høfligt, Godnat. Til Trods for al sin Selvtilfredshed var den korrekte Tysker ikke rigtig vel tilpas . . . Ingen af dem var overhovedet vel tilpas.

Hos Ssanin fortog imidlertid Benauelen sig hurtigt, og efterfulgtes saa af en uklar, behagelig, ja næsten løftet Stemning. Han gik op og ned ad Gulvet, tænkte ikke paa noget bestemt, nynnede, uden selv at vide af det, paa en Melodi og følte sig helt tilfreds med Livet.

XVII.

„Jeg vil vente til Klokken 10 paa Officerens Udfordring,“ tænkte Ssanin den følgende Morgen, medens han gjorde Toilette, „er den ikke kommet til den Tid, faar de skam at søge mig op, hvis de vil!“ . . . Men Tyskerne er Morgenmænd: Klokken var ikke slaaet 9 endnu, da Opvarteren meldte Ssanin, at Hr. Sekondløjtnant von Richter ønskede at tale med ham.

Ssanin fik i en Fart Frakken paa og lod Officeren bede om at træde indenfor. Til hans Overraskelse viste det sig, at Hr. v. Richter var et pur ungt Menneske, næsten en Dreng endnu. Han bestræbte sig øjensynlig for at lægge sit dunhagede Ansigt i vigtige og værdige Folder, men det lykkedes ham kun daarligt; han kunde ikke en Gang skjule, hvor altereret han var; og da han skulde sætte sig, fik han Sablen mellem Benene og var nær faldet. Stammende og hakkende i det forklarede han, paa daarligt Fransk, Ssanin, at han kom i et Anliggende for sin Ven, Baron von Dønhof; det var blevet overdraget ham at opfordre Hr. von Ssanin til at gøre en Undskyldning for de fornærmelige Udtryk, som han den foregaaende Dag havde betjent sig af, samt at meddele at dersom Hr. von Ssanin vægrede sig derved, vilde Hr. von Dønhof være nødsaget til at forlange Satisfaktion.

Ssanin svarede, at han havde ikke i Sinde at gøre nogen Undskyldning, men at han derimod var beredt til at give Satisfaktion . . . Hvorefter Hr. von Richter, stadig stammende og hakkende i det, udbad sig Oplysning om: med hvem, hvor og til hvad Tid han kunde træffe fornøden Aftale.

Ssanin bad ham komme igen om to Timer. Til den Tid haabede han, at han skulde have fundet sig en Sekundant. „Hvor Fanden skal jeg faa en Sekundant fra?“ tænkte han ved sig selv.

Saa rejste Hr. von Richter sig og sagde Farvel . . . Men henne paa Dørtærskelen standsede han, som om han følte Samvittighedsnag, vendte sig igen om til Ssanin og sagde, at hans Ven, Baron von Dønhof, kunde ikke skjule for sig selv . . . at han maaske . . . i en vis Forstand . . . havde givet Anledning til, hvad der var sket i Gaar, — og at han derfor ogsaa vilde være tilfreds med en meget vag Undskyldning — „des exghizes léchères“ . . . Dertil svarede imidlertid Ssanin, at da han slet ikke var sig Spor af Skyld bevidst, havde han heller ikke i Sinde at gøre hverken stærke eller vage Undskyldninger.

— Ja saa, sagde Hr. von Richter og blev endnu mere rød i Hovedet, saa bliver det nødvendigt, at der veksles nogle venkabelige Pistolskud — des goups de bisdolet à l'amiaple.

— Jeg forstaar ikke, svarede Ssanin, mener De, vi bare skulde skyde saadan ud i Luften . . . ?

— Nej . . . nej naturligvis! stammede Løjtnanten, der nu blev aldeles konfus, jeg mente blot, at . . . da det jo er en Sag . . . mellem Kavallerer, saa . . . ! Ja, saa kommer jeg igen og taler med Deres Sekundant! afbrød han sig selv og gik.

Saa snart han var vel ude af Stuen, lod Ssanin sig falde ned paa en Stol og sad saa der og stirrede ned i Gulvet.

„Men hvad er dog dette her? . . . Lige med et bliver der vendt op og ned paa hele mit Liv! Min Fortid . . . og min Fremtid glider bort under mig . . . og forsvinder, — og der bliver kun det tilbage, at jeg skal duellere i Frankfurt med En og for En, som jeg ikke kender! . . . Hm! Vanvid! . . .“

Saa kom han til at tænke paa en gammel forrykt Tante, han havde, og som plejede at trippe om med Dansetrin og at tralle noget forvirret Tøjeri om en „Sekondløjtnant“ :

Løjtnant, Du lille,
 Sødeste Nusseben!
 Amor, Du lille,
 Dans med mig, lille Ven!

Han brast i Latter — og gav sig selv til at tralle:

Løjtnant, Du lille, — dans med mig, lille Ven!

„Naa men — nu maa der handles, her er ingen Tid at spille!“ udbrød han saa højt og sprang op — — — og foran ham stod Pantaleone med et lille Brev i Haanden.

— Jeg har banket paa flere Gange, men De svarede ikke, saa jeg troede ikke, De var hjemme! sagde den Gamle og rakte ham Brevet. Det er fra Signorina Gemma.

Ssanin tog, som man plejer at sige, mekanisk mod Brevet, brød Seglet og læste. Gemma skrev, at den Sag, han nok vidste gjorde hende meget bekymret, og at hun ønskede at tale med ham straks.

— Signorinaen er meget urolig, begyndte Pantaleone, som aabenbart vidste, hvad der stod i Billetten. Hun sagde, jeg skulde gaa her hen og se, hvad De foretog Dem og saa bringe Dem med hjem.

Ssanin saa op paa Italieneren — og faldt i Tanker. Pludselig fik han en Idé. I første Øjeblik forekom den ham besynderlig, ja umulig . . . — „Skønt . . . hvorfor ikke?“ spurgte han sig selv. Og han sagde højt:

— Hr. Pantaleone!

Det gav et Sæt i den Gamle; han trak Hagen helt ned bag Halstørklædet og stirrede betuttet paa Ssanin.

— De véd maaske, vedblev Ssanin, hvad der hændte i Gaar?

Pantaleone bed sig i Læben, rystede sin mægtige Toupet og svarede: — Ja, jeg véd!

Emilio var ikke saa snart kommet hjem, før han havde fortalt ham det altsammen.

— Ah, saa De véd det? . . . Nuvel da — hør saa videre!

Jeg har for et Øjeblik siden haft Besøg af en Officer. Den frække Fyr fra i Gaar har udfordret mig, og jeg har taget mod Udfordringen. — Men jeg har ingen Sekundant. — Vil De være min Sekundant?

Det gav igen et Sæt i Pantaleone, og han skød Øjenbrynene saa højt til Vejrs, saa de blev rent borte under Haaret, der hang ham ned i Panden.

— Er det da absolut nødvendigt, at De slaas? spurgte han langt om længe paa Italiensk; hidtil havde han talt Fransk.

— Ja, absolut. Bar jeg mig anderledes ad, saa ligefrem vanærede jeg mig selv.

— Hm! — Og dersom jeg nu sagde Nej, — vilde De saa se at faa en anden Sekundant?

— Ja, selvfølgelig.

Pantaleone lod Hovedet synke ned paa Brystet: — Men tillad mig, Signor de Zanini, at spørge Dem: vil den Duel ikke stille en vis Persons Rygte i et mindre heldigt Lys?

— Det tror jeg ikke. Men — det faar være, som det vil, — der er ikke andet for nu!

— Hm! . . . Pantaleone blev helt borte bag Halstørklædet . . . Naa, og denne ferreflucto Kluberio — hvad har han i Sinde at gøre? udbrød han pludselig og saa op.

— Han? Ingen Ting, tænker jeg.

— Che! . . . Pantaleone trak haanligt paa Skuldrene. Jeg maa i al Fald takke Dem, sagde han saa med dirrende Stemme, fordi De til Trods for den underordnede Stilling, jeg befinder mig i, har vidst at opfatte mig som Kavaller, som un galant' uomo. Ved at bære Dem saadan ad har De vist, at De er selv en ægte galant' uomo! . . . Men hvad Deres Forslag angaar, saa maa jeg først tænke over det . . .

— Det er der ingen Tid til, bedste Hr. Cippa . . . Cippa . . .

— . . . tola! hjælp den Gamle ham. Jeg beder Dem om blot en Times Betænkningstid . . . Min Velgørers Datter er impliceret i Sagen . . . derfor maa jeg . . . det er ligefrem min Pligt at . . . overveje det nærmere!! . . . Om en Time . . . om tre Kvarter skal jeg sige Dem, hvad jeg har bestemt mig til.

— Vel! . . . jeg venter altsaa saa længe.

— Naa og saa . . . hvad skal jeg svare Signorina Gemma?

Ssanin tog et Stykke Papir og skrev: „Vær ganske rolig, kære Frøken; inden tre Timer skal jeg være hos Dem, — og alt skal blive opklaret. Jeg takker Dem af Hjertet for Deres Deltagelse“ . . . Derefter gav han Pantaleone Billetten.

Pantaleone puttede den omhyggeligt ned i sin Brystlomme — sagde endnu en Gang: „Om en Time!“

. . . og gik hen til Døren. Men saa drejede han sig pludselig om paa Hælen, løb tilbage til Ssanin, greb hans Haand, trykkede den mod sit Bryst og udbrød med himmelvendte Øjne: Brave unge Mand! ædle Hjerte! (Nobil giovanotto! Gran cuore!) — tillad en stakkels gammel Mand (a un vecchiotto) at trykke Deres mandige højre Haand! (la vostra valorosa destra!) . . . Derpaa traadte han et Par Skridt tilbage, løftede teatralisk begge Arme i Vejret — og gik.

Ssanin stod lidt og saa efter ham, tog saa en Avis og satte sig til at læse. Men hans Blik løb til ingen Nytte hen over Linierne; han forstod ikke et Ord af hvad han læste.

XVIII.

En Time efter kom Opvarteren igen ind til Ssanin og rakte ham et gammelt Visitkort, der var bøjet om i det ene Hjørne og hvorpaa der stod: Pantaleone Cippatola fra Varese, Hans Kongelige Højhed Hertugen af Modenas Kammersanger (cantante di camera). I Hælene paa Opvarteren fulgte selve Pantaleone.

Han havde klædt sig om fra Top til Taa. Han var i en sort Frakke, der begyndte at falde noget i det rødlige, og hvid Piquets Vest; en Urkæde af Tombak snoede sig sirligt hen over Vesten; og et massivt Karneols-Signet hang ned paa de snævre, gammeldags sorte Benklæder. I højre Haand holdt han en gammel sort Hareskinds-Hat, i venstre et Par store Vaskekindes Handsker. Halstørklædet havde han gjort endnu

højere og bredere end ellers; og i Kalvekrøset, der var stærkt stivet, havde han stukket en Naal med en af den Slags Sten i, som man kalder „Katteøjje“ (oeil de chat). Paa højre Haands Pegefinger skinnede en stor Ring, hvorpaa man saa to sammenlagte Hænder med et brændende Hjerter midt imellem . . . Hele den Gamles Person havde en Duft over sig af noget indelukket, af Kamfer og Moskus; og det bekymret Højtidelige i hans Mine og Holdning maatte have vakt endog den ligegyldigste Tilskuers Opmærksomhed.

Ssanin rejste sig øjeblikkelig og gik ham i Møde.

— Jeg er Deres Sekundant! sagde Pantaleone paa Fransk og bukkede med hele Kroppen; han satte Fødderne i første Position og smækkede Hælene sammen, aldeles som en Balletdanser. Jeg kommer for at faa mine Instruksler. Vil De slaas paa Liv og Død?

— Nej, hvorfor just paa Liv og Død, kære Hr. Cippatola? . . . Jeg tager paa ingen mulig Maade mine Ord fra i Gaar tilbage; men forøvrigt er jeg ikke blodtørstig af mig! . . . Vær saa venlig at opholde Dem et Øjeblik, — min Modstanders Sekundant maa straks være her. Jeg gaar ind i Værelset ved Siden af, saa kan De og han fastsætte Betingelserne. Tro mig, jeg skal aldrig glemme den Tjeneste, De viser mig; jeg er Dem inderlig taknemlig derfor.

— Æren gaar frem for alt! svarede Pantaleone og satte sig i en Lænestol uden at vente, til han blev opfordret til at sætte sig. Naar denne ferreflucto spicceubbio, denne Kræmmer til Klüber ikke har Hoved nok til at indse, hvad der er hans direkte Pligt, eller han er fejj — naa! saa meget desto værre for ham! . . . En Kræmmersjæl — Basta! . . . Hvad nu Betingelserne for Duellen angaar — saa er jeg Deres Sekundant, og Deres Interesser er mig hellige! . . . Mens jeg opholdt mig i Padua, laa Regimentet „De hvide Dragoner“ der, og jeg stod paa en ganske venskabelig Fod med saa godt som alle Officererne . . . Saa jeg er fuldstændig inde i deres Kodex! . . . Jeg talte desuden tit med Deres Landsmand,

Fyrst Tarbusky, om den Slags Sager . . . Tror De ikke, den Løjtnant kommer snart?

— Jeg venter ham hvert Øjeblik — naa! der har vi ham! tilføjede Ssanin, som havde set ud ad Vinduet.

Pantaleone rejste sig, saa paa sit Ur, purrede op i sit Haar og skyndte sig at stikke ind i Skoen et lille hvidt Bændel, der var krøbet frem uden for det ene Bukseben.

Den unge Løjtnant traadte ind, lige saa rød i Hovedet og lige saa forvirret som forrige Gang.

Ssanin præsenterede Sekundanterne for hinanden. — Mr. Richter, Souslieutenant! — Mr. Cippatola, Artiste!

Løjtnanten lod til at blive noget forbavset ved Synet af den Gamle . . . Ak ja, hvad vilde han vel have sagt, om En i dette Øjeblik havde hvisket ham i Øret, at „Kunstneren“, der lige var blevet præsenteret for ham, ogsaa gav sig af med Kogekunsten!

Pantaleone satte imidlertid en Mine op, som om det at arrangere en Duel var en ren Hverdagshistorie for ham. Rimeligvis kom ved denne Lejlighed Reminiscenserne fra hans teatraliske Løbebane ham til Nytte; han gav Sekundanten aldeles som en Rolle.

Baade han og Løjtnanten tav en lille Stund.

— Til Sagen altsaa! sagde Pantaleone og legede skødesløst med sit Karneols-Signet.

— Ja — naturligtvis, — til Sagen! svarede Løjtnanten. Men . . . naar en af Parterne er til Stede . . .

— Jeg skal øjeblikkelig gaa, mine Herrer! udbrød Ssanin, bukkede saa, gik ind i sit Soveværelse og lukkede Døren efter sig.

Han kastede sig paa Sengen og søgte at tænke paa Gemma . . . Men Sekundanternes Samtale trængte gennem den lukkede Dør ind til ham. Underhandlingerne blev ført paa Fransk, og begge radbrækkede, hver paa sin Vis, Sproget gudsjammerligt. Pantaleone marscherede atter op med Dragonerne i Padua og Fyrst Tarbusky; hvorpaa Løjtnanten tog fat igen paa „exghizes léchères“ og „goups à l'amiaple“. Men den

Gamle vilde ikke høre Tale om „exghizes“. Til Ssanins Forfærdelse begyndte han at fortælle sin Kontrapart vidt og bredt om en uskyldig ung Pige, hvis Lillefinger var mere værd end Alverdens Officerer (oune zeune damigella innocenta, qu'a ella sola dans soun péti doa vale piuque toutt les zouffissié del mondo!) Og han gentog Gang efter Gang: Det er en Skandale, en Skandale! (E ouna onta, ouna onta!)

I Begyndelsen sagde Løjtnanten ingenting; men saa kunde man høre, at det unge Menneskes Stemme begyndte at dirre lidt af Vrede, og han erklærede, at han var ikke kommet her for at høre en moralsk Forelæsning . . .

— Aa, i den Alder, De er i, har man altid godt af at høre Sandheden! skreg Pantaleone op.

De to Herrer Sekundanter. Samtale blev flere Gange meget heftig og varede over en Time. Langt om længe blev de enige om følgende Betingelser: Baron von Dönhof skulde næste Morgen Kl. 10 duellere paa Pistoler med Hr. von Ssanin i en lille Lund lige udenfor Hanau og paa tyve Skridts Distance. Hver Part skulde skyde to Gange paa Tælling af Sekundanterne. Pistolerne skulde være uden Sneller paa.

Saa anbefalede Hr. von Richter sig . . . Pantaleone lukkede højtideligt Døren op til Soveværelset, berettede hvad Resultat de var kommet til og udbrød: „Bravo Russo! Bravo giovanotto! Du vil sejre!“

Et Par Minutter efter fulgtes de hen til Fru Rosellis Konditori. Forinden havde Ssanin forlangt af Pantaleone, at han skulde bevare hele Duelhistorien som en dyb Hemmelighed. Den Gamle havde kun svaret ved at række de tre Fingre i Vejret, blinke med Øjnene og hviske to Gange i Træk: „Segredezza! Segredezza!“

Han saa ud, som han var blevet ung igen og gik med raske og spændstige Skridt. Alle disse usædvanlige om end lidt pinlige Begivenheder satte ham saa levende tilbage i den Tid, da han selv havde plejet at modtage og udstede Udfordringer — naturligvis paa Teatret. Barytonerne, véd man jo, spiller gerne Kamphane-Roller.

XIX.

Emilio kom løbende Ssanin i Møde — han havde staaet over en Time og passet paa, om han kom, — og hviskede ivrigt til ham, at Moderen vidste ikke noget om den kedelige Historie i Gaar, saa der maatte altsaa ikke tales om den, naar hun var til Stede; samt at han selv nu igen var blevet sendt hen i Magasinet . . . men han havde ikke i Sinde at lystre, han vilde gemme sig et eller andet Sted. — Alt det fik han sagt i Løbet af et Par Sekunder; saa slog han pludselig Armene om Halsen paa Ssanin, kyssede ham lidenskabeligt og stormede af Sted.

Gemma tog imod Ssanin ude i Konditoriet. Hun vilde til at sige noget men kunde ikke: hendes Læber dirrede, Blikket flakkede usikkert om . . . Han skyndte sig at berolige hende med den Forsikring, at Sagen var fuldstændig bilagt . . . det hele havde kun været Barnestreger . . .

— Har der ingen været oppe hos Dem i Dag? spurgte hun.

— Jo, der *var* En oppe hos mig. Han og jeg talte saa lidt sammen, og . . . vi . . . kom til et fuldstændig tilfredsstillende Resultat.

Gemma vendte sig fra ham og gik om bag Disken. — — „Hun tror mig ikke!“ tænkte han . . . men gik alligevel ind i Værelset ved Siden af, hvor han traf Fru Lenore.

Hendes Hovedpine var gaaet over, men hun var i daarligt Humør. Hun smilte venligt til ham, men tilføjede straks, at han vilde saamænd komme til at kede sig i Dag, for hun var ikke Menneske for at finde paa noget at underholde ham med . . . Han satte sig ved Siden af hende og lagde Mærke til, at hendes Øjenlaag var røde og svulne.

— Hvad er der i Vejen, Fru Lenore? De har da vel ikke grædt?

— Tsss! . . . hviskede hun og gjorde et lille Kast med Hovedet ud mod Konditoriet, hvor Datteren opholdt sig. Tal ikke om det . . . ikke saa højt!

— Men hvorfor har De dog grædt?

— Ak, Mr. Ssanin, jeg véd saamænd ikke selv!

— Er der gaaet Dem noget imod?

— Ak nej! . . . Jeg blev bare paa én Gang saa bedrøvet.

Jeg kom til at tænke paa Giovan Battista . . . og paa min Ungdom . . . og paa, hvor hurtigt dog alt det var forbi! Jeg bliver gammel, min Ven — og kan ikke rigtig forsone mig med den Tanke. Jeg synes selv, at jeg er ganske den samme som før, — men Alderdommen . . . den er der alligevel; . . . den er der! . . . Der kom Taarer i Fru Lenores Øjne. Ja, De ser paa mig . . . og synes vel, det er underligt! . . . Men *De* vil ogsaa en Gang blive gammel, min Ven . . . saa skal De faa at mærke, hvor tungt det er!

Ssanin gjorde sig Umage for at trøste hende. Han talte til hende om hendes Børn, som hun jo levede op i og blev ung ved igen; ja, han forsøgte endog at slaa det hele hen i Spøg og sagde, at hun vilde nok have, han skulde sige hende Komplimenter. Men hun bad ham meget alvorligt om „at holde op“ . . . For første Gang havde han her Lejlighed til at overbevise sig om, at den Nedtrykthed, der følger med Alderdommens Nærmelse, den lader sig hverken snakke bort eller fjase bort; man maa have Taalmodighed, til den fortager sig af sig selv . . . Omsider foreslog han hende at spille et Parti Tressette, — og han havde aldrig kunnet faa et heldigere Indfald. Hun sagde straks ja og lod til at blive i lidt bedre Humør.

Ssanin spillede med hende, lige til de skulde spise til Middag og ogsaa efter Bordet. Pantaleone spillede med. Aldrig var hans Toupét faldet saa langt ned i Øjnene paa ham, og aldrig havde hans Hage været gemt saa dybt nede bag Hals-tørklædet! Af hver Bevægelse han gjorde, aandede der en saa koncentreret Højtidelighed, saa man ved at se paa ham uvilkaarlig straks maatte komme til at tænke: „Hvad er det dog for en Hemmelighed, som det Menneske gaar og bærer saa gravitetisk paa?“

Men — Segredezza! Segredezza!

Han greb hver lille Lejlighed, der frembød sig i Dagens

Løb til at bevidne Ssanin sin dybeste Højagtelse. Ved Middagsbordet gik han Damerne forbi og bød, resolut og højtideligt, først Ssanin af Fadene; medens de spillede Kort, lod han stadig ham købe og vovede ikke en Gang at gøre ham „Remis“; og uden mindste Grund fandt han sig pludselig foranlediget til at erklære, at Russerne var det højmodigste, det bestemtteste og tapreste Folk i hele Verden.

„Aa, din gamle Komediant!“ sagde Ssanin ved sig selv . . .

Den pludselige Forandring, der var foregaaet med Fru Rossellis Humør, forbavtede ikke Ssanin nær saa meget som Datterens Opførsel mod ham. Gemma søgte ikke at undgaa ham . . . tværtimod! hun satte sig hele Tiden i Nærheden af ham, lyttede til, hvad han sagde, og saa paa ham. Men hun vogtede sig omhyggeligt for at komme til at tale med ham; saa snart han henvendte Ordet til hende — varede det kun et Par Minutter, saa rejste hun sig stille og gik ud af Stuen. Lidt efter kom hun ind igen, satte sig igen hen i en Krog af Værelset — og sad ubevægelig, som om hun grublede over noget . . . eller tvivlede . . . Endog Fru Lenore lagde tilsidst Mærke til hendes besynderlige Væsen og spurgte hende et Par Gange om, hvad der var i Vejen?

— Ingenting, svarede hun. Du véd jo, at jeg faar det undertiden paa den Maade!

— Ja, det er sandt! bekræftede Moderen.

Saaledes gik den lange Dag: hverken lystigt eller trist, hverken hurtigt eller langsomt. Havde Gemma været anderledes stemt, — hvem véd, om Ssanin saa havde modstaaet Fristelsen til at gøre sig en Smule vigtig? eller maaske han havde gaaet hen og blevet melankolsk over, at de skulde skilles snart og rimeligvis for bestandig . . . Men da det nu ikke en eneste Gang lykkedes ham at komme til egentlig at tale med Gemma, saa maatte han nøjes med om Eftermiddagen før Kaffen at sidde et helt Kvarter og anslaa de aller som dybeste Moll-Akkorder paa Klaveret.

Emilio kom meget sent hjem; for ikke at udsætte sig for at

blive spurgt om Hr. Klüber gik han straks i Seng. Det var paa Tide, at Ssanin brød op.

Da han sagde Godnat til Gemma, kom han uvilkaarlig til at tænke paa Afskedsscenen mellem Lensky og Olga i Puschkins „Onæggin“. Han trykkede hendes Haand og søgte at komme til at se hende ind i Ansigtet; men hun vendte sig stille bort og trak blidt Haanden til sig.

XX.

Stjernerne stod allerede højt paa Himlen, da han traadte ud af Gadedøren. Hvor der dog var et Mylder af Stjerner, store og smaa, gule og røde, blaa og hvide! De tindrede og funkledede og syntes at kappes om at lade deres Straaler spille. Maanen var ikke oppe; men skønt den manglede paa Himlen, traadte alligevel hver eneste Genstand tydeligt frem i det genemsigtige, skyggeløse, dæmrende Lys.

Han kom hen til Hjørnet af Gaden . . . Han havde ikke Lyst til at gaa hjem . . . syntes, han trængte til at slentre lidt om i denne dejlige rene Luft . . . vendte om — og gik samme Vej tilbage . . . Han var ikke kommet hen til det Hus endnu, hvor Rosellis Konditori var, da et af Vinduerne ud til Gaden pludselig blev stødt op. Indenfor den sorte Ramme, der var ikke tændt Lys i Værelset, viste sig en kvindelig Skikkelse, og han hørte En kalde ham ved Navn:

— Monsieur Dimitri!

Han løb hen til Vinduet . . . Gemma!

Hun støttede sig med begge Hænder til Vindueskarmen og bøjede sig frem:

— Monsieur Dimitri, sagde hun sagte, jeg har hele Dagen villet give Dem noget . . . men jeg havde ikke Mod til det . . . Men da jeg nu saa uventet saa Dem igen, saa tænkte jeg, at det var vist Skæbnens . . .

Hun standsede uvilkaarlig ved det Ord . . . kunde ikke fortsætte . . . Og i det samme skete der noget meget besynderligt.

Midt i den dybeste Stilhed og ved fuldstændig skyfri Himmel rejste der sig pludseligt et saa forfærdelig voldsomt Vindstød, saa det var, som om Jorden rystede under Fødderne paa En. Det fine Stjernelys sitrede og glitrede; Luften blev ligesom drejet rundt i en Hvirvel. Ikke kølende, nej hedt, lummerhedt slog Vindstødet mod Træer og Tage og Huse og strøg ned ad Gaden. Som et Lyn rev det Ssanins Hat bort med sig og pju-skede op i Gemmas sorte Lokker . . .

Ssanins Hoved var i lige Linie med Vindueskarmen. Uvilkaarlig lænede han Hovedet til Karmen — og uvilkaarlig greb Gemma med begge Hænder om hans Skuldre og trykkede sit Bryst ind mod hans Hoved . . . Vel et Minut varede Stormen, Bruset, det klirrende og raslende Brag. Saa kom der igen dyb Stilhed, rundt omkring.

Ssanin løftede Hovedet og saa oven over sig et Ansigt saa underskønt, saa forskrækket, saa ophidset, han saa et Par store Øjne, vidt aabne, pragtfulde — han saa en saa betagende Skønhed, at hans Hjerte formelig holdt op at slaa. Svimmel trykkede han til sine Læber en af de bløde Lokker, der var gledet ned paa hans Bryst og vidste intet andet at stamme end de to Ord:

— Aa Gemma!

— Hvad var det? . . . Et Lyn? . . . spurgte hun og løftede Hovedet med de vidt aabnede Øjne, men tog ikke sine blottede Arme bort fra hans Skuldre.

— Gemma! gentog han.

Hun fo'r sammen, saa ind i Værelset, greb hastigt ned til sit Bælte, tog en vissen Rose og rakte Ssanin den:

— Jeg vilde blot give Dem den Blomst . . .

Han kunde kende Rosen; det var den, han havde tilkæmpet sig den foregaaende Dag . . .

Men Vinduet var allerede lukket; og der var intet at se inde bag de dunkle Ruder; ikke saa meget som en Skygge!

Ssanin kom hjem uden Hat paa . . . Han havde slet ikke lagt Mærke til, at han havde mistet den.

XXI.

Først henad Morgenstunden faldt han i Søvn. Og kan man undre sig derover? I det Nu, da denne sommerhede Hvirvelvind fo'r forbi, havde han opdaget — ikke, at Gemma var en Skønhed eller at han syntes om hende — det havde han vidst for længe siden . . . men at han . . . ja, at han elskede hende! Saa pludselig som Hvirvelvinden havde Kærligheden sænket sig ned over og bemægtiget sig ham.

Og nu var der den dumme Duel! . . . Han blev greben af en trist, pinefuld Anelse! . . . Men sæt ogsaa, han ikke blev dræbt . . . hvad kunde den føre til, denne Forelskelse i en ung Pige, som var en andens Brud? . . . Og selv om denne „anden“ maaske egentlig ikke var ham farlig, selv om Gemma kom til at elske ham — ja, maaske allerede elskede ham . . . hvad kunde det hjælpe altsammen? . . . Aa, men — . . . saadan en Skønhed! saadan en Skønhed! . . .

Han gik nogle Gange op og ned ad Gulvet, satte sig saa hen til Bordet, tog et Ark Papir, skrev nogle Linier og stregede dem straks over . . . Atter saa han for sig Gemmas vidunderlige Skikkelse, som hun havde staaet dør i det mørke Vindu, i Stjerneskaeret, ombrust af den hede Hvirvelvind. Han saa igen hendes marmorhvide Arme, skønne som de olympiske Gudinders, han følte dem, varme og bløde, tyngte let paa sine Skuldre . . . Saa tog han Rosen frem, som hun havde rakt ham, — og det forekom ham, at der fra dens halvvisne Blade aandede ham i Møde en Duft, zartere, finere end Rosenduft ellers . . .

Sæt, at han nu blev skudt til Krøbling! eller at han blev dræbt?! . . .

Han gik ikke til Sengs, men lagde sig fuldt paaklædt paa Sofaen og faldt i Søvn dør.

Der var En, der ruskede ham i Skulderen. Han slog Øjnene op, — det var Pantaleone.

— Han sover som Alexander af Macedonien før Slaget ved Babylon! udrød den Gamle.

— Hvad er Klokken? spurgte Ssanin.

— Tre Kvarter paa syv . . . Der er et Par Timers Vej til Hanau, og vi maa være Førstemand paa Pletten. Russerne plejer altid at komme deres Fjender i Forkøbet! Jeg har taget den bedste Vogn, der findes i Frankfurt.

Ssanin stod op og gik hen og vaskede sig. — Men hvor er Pistolerne?

— Dem har den ferreflucto Tedesco med. Han skal ogsaa tage en Læge med.

Pantaleone agerede stor paa det, ligesom den foregaaende Dag. Men — da han var kommet til Vogns sammen med Ssanin, og Kusken knaldede med Pисken, og Hestene satte i Galop, saa forvandlede pludselig de Paduensiske Dragoners fine Ven, Ex-Kammersangeren! Han blev urolig, ligefrem angst. Man skulde have troet, noget var styrtet sammen inden i ham, ligesom en daarlig muret Væg.

— Men Du min Gud, hvad er det vi har for?! Santissima Madonna! begyndte han pludselig at jamre og klynke, og han rev sig i Haaret. — Hvad er det, jeg har for, jeg gamle Nar, jeg Galehuslem, . . . frenetico!

Ssanin blev først betuttet, men brast saa i Latter og tog ham om Livet og bad ham huske paa det gamle franske Ord: Le vin est tiré — il faut le boire.

— Ja, ja vist saa! svarede den Gamle, vi vil tømme denne Kalk sammen . . . Men derfor er jeg alligevel et Galehuslem, en Nar! Alting gik saa fredeligt og saa rart . . . og saa paa én Gang: tra-ta-ta, tra-ta-ta!

— Som naar Orkestret falder ind med et „tutti!“ bemærkede Ssanin og lo tvungent. Naa, men det kan De jo ikke gøre for.

— Nej, det véd jeg nok, jeg kan ikke gøre for det! Det manglede bare! . . . Men det er alligevel meget ubesindigt af

mig . . . utilladeligt! . . . Diavolo! Diavolo! gentog Pantaleone og rystede sin Toupet og sukkede.

Og Vognen rullede videre og videre.

Det var en mageløs Morgen. Frankfurts Gader, der var næsten mennesketomme endnu, laa og saa saa rene og hyggelige ud; Vinduerne paa Husene tindrede og blinkede, ligesom Guldpapir; og da Vognen rullede ud ad Porten, lød højt oppe over deres Hoveder — oppe fra den blaa, endnu ikke brændende Himmel — en munter lille Lærkes jublende Trillen.

Henne ved en Drejning af Chausséen dukkede pludselig en ung Skikkelse frem under et højt Poppeltræ, gik et Par Skridt og blev saa igen staaende. Ssanin saa og saa . . . Men Du gode Gud, det er jo Emilio!

— Véd han da noget? spurgte han og vendte sig om til Pantaleone.

— Jeg siger Dem jo, jeg er forrykt! næsten skreg Italieneren aldeles fortvivlet. Den ulykkelige Dreng lod mig ikke et Øjeblik Ro hele Natten igennem — og saa tilsidst — i Morges . . . betroede jeg ham det hele!

„Der har vi hans „Segredezza“!“ tænkte Ssanin.

Vognen var nu lige hende ved Emilio. Ssanin lod Kusken holde og kaldte paa den „ulykkelige Dreng“. Emilio kom nærmere med usikre Skridt og meget bleg, ligesaa bleg som den Dag, da han havde sit Tilfælde. Han havde næsten Møje med at holde sig oprejst.

— Hvad bestiller De her? spurgte Ssanin i en streng Tone, hvorfor er De ikke hjemme?

— Lad mig . . . lad mig køre med! stammede Emilio med dirrende Stemme og foldede Hænderne. Tænderne klaprede i Munden paa ham, som om han havde Feber. Jeg skal ikke forstyrre Dem; tag mig . . . tag mig med!

— Dersom De har blot det ringeste Gran af Agtelse eller Hengivenhed for mig, sagde Ssanin, saa gaa hjem eller hen

i Hr. Klübers Forretning, sig ikke et Ord til nogen og vent, til jeg kommer tilbage!

— Til De kommer tilbage! stønnede Emilio — og Stemmen svigtede ham, men hvis De nu . . .!

— Emilio! afbrød Ssanin ham og saa op efter Kusken, som om han vilde pege paa ham, tænk Dem dog om! Gaa nu hjem, hører De! Gør som jeg siger, min Ven! De siger, at De holder af mig! Naar jeg nu *beder* Dem . . .!

Han rakte Haanden ned til ham. Emilio brast i Graad, bøjede sig fremad, trykkede hulkende hans Haand til sine Læber — og sprang saa ind over Grøften og løb tværs over Marken, hjem ad Frankfurt til.

— Ogsaa et ædelt Hjerte . . .! mumlede Pantaleone. Men Ssanin saa misfornøjet om paa ham, og den gamle pressede sig saa op i Hjørnet af Vognen og tav. Han vidste godt, at han havde baaret sig galt ad. Imidlertid veg hans Skamfuldhed hurtigt for en Forbavselse, der voksede sig større og større med hvert Øjeblik, der gik. Var det virkelig sandt, at *han* skulde ud at være Sekundant, at *han* havde besørget Heste og Vogn og truffet alle Forberedelser, at *han* var taget bort fra sit fredelige Hjem Klokkeren 6 om Morgenen? . . . Ligesom for at gøre hans Tilstand rent fortvivlet begyndte det saa ydermere at pine og værke i hans Fødder . . .

Ssanin ansaa det for nødvendigt at se at live ham lidt op, — og han tog ham paa det rette Sted og fandt det rette Ord.

— Naa, hvor er alt Deres Mod blevet af, højstærede Signor Cippatola? spurgte han. Hvor er det henne — il antico valor? . . .

Signor Zippatola rettede sig og rynkede Øjenbrynene: Il antico valor? gentog han med sin dybeste Bas. Non è ancora spento — il antico valor!!

Han strammede sig op, gav sig til at fortælle om sin „Karié“, om Operaen, om den store Tenorist Garcia, — og da de kom til Hanau, var han saa kry som en Helt . . . Naar man rigtig tænker efter, saa er der dog i hele Verden intet saa mægtigt — og paa samme Tid saa magtløst — som Ord.

XXII.

Den lille Skov, hvor Duellen skulde gaa for sig, laa en halv Mils Vej fra Hanau . . . Ssanin og Pantaleone var, som den sidstnævnte havde spaaet, Førstemand paa Pletten. De lod Vognen blive holdende ved Udkanten af Skoven og søgte ind i Skyggen under Træerne, som stod temmelig tæt ved Siden af hverandre. De maatte vente næsten en hel Time.

Ventetiden forekom dog ikke Ssanin synderlig ubehagelig. Han gik frem og tilbage ude paa Vejen, lyttede til Fuglesangen, saa efter Insekterne, der svirrede om, og gjorde sig, som de fleste Russere vilde gøre i den Slags Tilfælde, Umage for slet ikke at tænke. Kun en eneste Gang faldt han i Tanker: han stødte paa et omstyrtet Lindetræ, der sandsynligvis var blevet knækket af Vindstødet i Gaar. Der kunde ikke være Tvivl om, at det maatte dø . . . alle dets Blade var allerede begyndt at visne. „Hvad betyder det? Skulde det være et Vink af Skæbnen?“ fo'r det gennem Hovedet paa ham. Men straks efter begyndte han at fløjte, hoppede over Lindetræet og gav sig saa igen til at gaa frem og tilbage ude paa Vejen.

Pantaleone derimod gik og brummede i Skægget, skældte ud paa Tyskerne, pustede og gned sig snart paa Ryggen, snart paa Knæene. Han gabede endog af lutter Ophidselse, hvad der gav hans lille, fortrukne Ansigt et yderst komisk Udtryk. Ssanin var nær bristet i Latter ved at se paa ham.

Endelig kom en Vogn raslende ude paa Landevejen. — Der er de! sagde Pantaleone. Han rettede sig og stillede sig i Positur, skønt ikke uden en flygtig nervøs Sitren, som han dog i en Fart søgte at maskere ved Udbrudet „Pr!“ og ved en Bemærkning om, at det var lidt koldt saadan tidlig paa Morgenens . . . Der laa en stærk Dug over Græs og Blade, men Solstraalerne var allerede begyndt at trænge ind i Skoven.

Et Øjeblik efter dukkede de to Officerer frem mellem Træerne. De var i Selskab med en lille, undersætsig Mand med et flegmatisk, næsten søvnigt Ansigt — Regimentslægen. I den ene Haand havde han et Krus med Vand — man kunde jo ikke vide, hvad der kunde indtræffe! — og over hans venstre Skulder hang en lille Taske med Forbindingsbind og kirur-

giske Instrumenter. Den Slags Ekskursioner var aabenbart intet ualmindeligt for ham; de udgjorde ogsaa en Del af hans Indtægter: hver Duel indbragte ham otte Dukater, fire af hver af de stridende Parter.

Hr. von Richter bar en Pistolkasse, og Hr. von Dønhof -- det hørte sagtens til god Tone -- gik og svippede med en lille Ridepisk.

— Pantaleone, hviskede Ssanin til den gamle, dersom . . . hvis jeg skulde blive skudt . . . det kunde jo dog ske . . . saa ligger der i min Brystlomme et Stykke Papir — med en Blomst i — tag det og giv det til Signorina Gemma . . . hører De! Vil De love mig det?

Den gamle saa bedrøvet paa ham og nikkede . . . Men Gud skal vide, om han egentlig havde forstaaet, hvad det var, Ssanin bad ham om!

Modstanderne og Sekundanterne hilste, som Skik og Brug er, paa hverandre med et Par høflige Buk; Doktoren derimod ikke saa meget som blinkede til nogen, men satte sig gabende i Græsset. „Hvad rager alle de ridderlige Høflighedsformer mig?“

Hr. von Richter foreslog saa Hr. „Cibadola“, at *han* skulde bestemme Pladsen. „Cibadola“ svarede med stiv Tunge — „Væggen“ var igen styrtet sammen i ham —: Nej, agér De, højstærede; saa ser jeg til . . .

Og Hr. von Richter gav sig til at agere. Tæt ved, hvor de stod, fandt han en køn aaben Plads, som var oversaaet med Blomster. Dér maalte han Distancen af, betegnede Endepunkterne ved et Par smaa Pæle, som han i en Fart havde faaet spidset, tog Pistolerne op af Kassen, og satte sig saa paa Hug og ladede dem. Kort sagt, han sled i det og tørrede da ogsaa hvert Øjeblik Sveden af sin Pande med et lille, hvidt Lommetørklæde.

Pantaleone, som trippede bagefter og saa til, lignede derimod nærmest et Menneske, der er færdig at fryse fordærvet.

Medens alle disse Forberedelser stod paa, holdt de to Modstandere sig lidt afsides, et Stykke fra hinanden, og min-

dede levende om to Skoledrenge, som har faaet Prygl, og som derfor „er mukne“ mod deres Lærer.

Det afgørende Øjeblik kom . . . „Hver og en tog sin Pistol“ . . .

Men saa gjorde Hr. von Richter Pantaleone opmærksom paa, at ifølge Duelreglerne paahvilede det ham som den ældste Sekundant, før han udtalte det skæbnsvangre: „En, to, tre!“ at gøre et sidste Forsøg paa at se at faa forsonet Modstanderne. Ganske vist førte et saadant Forsøg aldrig til noget, og det var heller ikke andet end en tom Formalitet; men Hr. „Cibadola“ vilde dog ved at iagttage denne Formalitet i en vis Forstand vælte en Del af Ansvarret fra sig. Og uægtelig var slig en „Allokution“ strengt taget kun det saakaldte „upartiske Vidnes“ Sag, men — siden her nu ikke var saadant et Vidne til Stede, saa vilde han, Hr. v. Richter, med Fornøjelse overlade dette Privilegium til sin højtærede Hr. Kollega . . .

Pantaleone — som allerede lykkeligt og vel havde faaet trukket sig om bag en Busk bare for at slippe for at se den ækle „Orficers-Injuriant“ — forstod i Begyndelsen ikke et Ord af, hvad Hr. von Richter sagde, saa meget mere som Hr. von Richter snøvlede temmelig stærkt, naar han talte. Men pludselig tog han sig sammen, traadte rask frem, slog sig krampagtigt for Brystet og sagde med hæs og klagende Stemme paa sit gebrokne Sprog: „A la la . . . Che bestialità! Deux zoun' ommes comme ça quesi battono — perche? Che diavolo? Andate a casa!“

— Jeg gaar ikke ind paa noget Forlig, skyndte Ssanin sig at erklære.

— Jeg heller ikke, sagde hans Modstander efter ham.

— Naa, ja saa kommandér De: „En, to, tre!“ henvendte Hr. von Richter sig til Pantaleone.

Pantaleone smuttede øjeblikkelig igen om bag Busken, krøb sammen paa Hug, lukkede Øjnene, drejede Hovedet bort og skreg saa højt, han kunde: Una . . . due . . . e tre!

Ssanin skød først og skød forbi. Kuglen slog ind i et Træ. Straks efter skød Baron Dönhof — aldeles tydeligt med Vilje op i Luften.

Der blev en pinlig Pavse . . . Ingen rørte sig. Pantaleone stønnede ganske sagte.

— Ønsker De, vi skal blive ved? spurgte Dönhof.

— Hvorfor skød De i Luften? spurgte Ssanin.

— Det har De ingen Ret til at kræve Regnskab for.

— Vil De ogsaa skyde i Luften næste Gang? spurgte Ssanin igen.

— Maaske; det kan jeg ikke sige.

— Om Forladelse, mine Herrer, om Forladelse . . . begyndte Hr. von Richter, Duellanterne har ikke Lov til at tale med hinanden. Det strider fuldstændig mod Reglementet.

— Jeg renoncerer paa mit Skud, sagde Ssanin og kastede sin Pistol.

— Jeg har heller ikke i Sinde at fortsætte Duellen, sagde Dönhof og kastede ligeledes sin Pistol. — Og for Resten . . . er jeg nu villig til at erklære, at jeg havde Uret for nylig . . . jeg mener i Forgaars.

Han gik, ligesom modstræbende, et Par smaa Skridt fremad, vendte Hovedet bort og rakte nølende Haanden ud mod Ssanin. Denne traadte hurtigt hen til ham, greb Haanden og trykkede den. De to unge Mennesker saa paa hinanden, smilede og blev røde i Hovederne.

— Bravi! Bravi! skreg pludselig Pantaleone, som han var besat og klappede i Hænderne og kom styrtende hovedkulds frem fra Busken . . .

Doktoren, som havde siddet et lille Stykke derfra paa en Træstub, rejste sig, hældte Vandet ud af Kruset og slentrede dovent hen mod Udkanten af Skoven.

— Æren er sket Fyldest — Duellen er forbi! sagde Hr. von Richter.

— Fuori! vrælede Pantaleone endnu en Gang af gammel Vane.

Da Ssanin havde sagt Farvel til Officererne og var kommet op i Vognen, følte han sig visselig, om ikke just glad, saa dog betydelig lettet — som efter en overstaaet Operation;

men der rørte sig ogsaa i ham en anden Følelse. Han halvt om halvt skammede sig . . . Den Duel, han lige nylig havde spillet en Rolle i, forekom ham at have været ligesom noget forud aftalt Gøgl, en af de sædvanlige flove Officers- og Studenterdrengestreger. Han kom til at tænke paa den flegmatiske Doktor og paa, hvordan Doktoren havde smilet eller rettere trukket paa Næse, den Gang han saa ham og Baron Dönhof komme ud af Skoven sammen næsten med hinanden under Armen. Og saa straks efter, — da Pantaleone betalte Doktoren de reglementerede fire Dukater! . . . Puh! noget ækelt noget, altsammen!

Ja, Ssanin følte sig forlegen og skamfuld . . . Men paa den anden Side — hvordan skulde han ellers have baaret sig ad? Skulde han have ladet den unge Officers Ufor-skammethed gaa upaataalt hen? Skulde han have opført sig lige saa ynkeligt som Hr. Klüber? Han var traadt i Skranken for Gemma, han havde beskyttet hende . . . Ja, det var jo saa meget rigtigt! Og alligevel havde han Samvittighedsnag, og den pinlige Skamfølelse blev ved og blev ved . . .

Pantaleone derimod triumferede. Han var pludselig blevet umaadelig stor paa det. En General, som vender sejrrig hjem fra Ærens Mark, kunde ikke have set sig om med større Selvtilfredshed end han. Ssanins Opførsel under Duellen satte ham i Ekstase. Han kaldte ham en Helt — og vilde slet ikke høre paa hans Indvendinger og Bønner. Han sammenlignede ham med et Monument af Marmor eller Bronze — med Kommodorens Statue i Don Juan! Hvad ham selv angik, saa tilstod han, at han havde været en Smule ængstelig. — Men jeg er Artist, bemærkede han, jeg har en nervøs Konstitution. De derimod . . . De er en ægte Søn af Sneen og Granitklipperne!

Ssanin vidste hverken ud eller ind, hvordan han skulde faa den forrykte Artist bragt til Ro.

Omtrent paa det selv samme Sted, hvor de for to Timer siden havde mødt Emilio, kom denne igen springende frem bag et Træ, gav et Skrig fra sig af Glæde, svingede med Huen, løb

lige bus paa Vognen, saa han nær var kommet ind under Hestene, og klatrede saa uden at vente, til Vognen holdt, ind over den lukkede Vogndør og omfavnede Ssanin.

— De lever, De er ikke saaret! raabte han. Ja, De maa ikke være vred paa mig, jeg gjorde ikke, som De sagde, jeg gik ikke hjem til Frankfurt . . . jeg kunde ikke! Jeg har staaet og ventet paa Dem her . . . Men fortæl dog, hvordan gik det? — Slog De . . . slog De ham ihjel?

Kun med Nød og næppe lykkedes det Ssanin at berolige Emilio og faa ham til at sætte sig.

Straalende glad og med umaadelig Svada meddelte Pantaleone saa alle Detaillerne fra Duellen og glemte naturligvis ikke at benytte endnu en Gang Broncemonumentet og Kommodorens Statue. Han rejste sig endog op fra sin Plads, skrævede langt ud for at holde Ligevægt, lagde Armene over Kors over Brystet, saa haanligt om over den ene Skulder, og fremstillede saaledes plastisk Kommodoren Ssanin . . . Emilio hørte andægtigt efter, afbrød nu og da Fortællingen med et eller andet Udbrud, eller fo'r op og kyssede sin heltemodige Ven . . .

Vognen rumlede ind over Frankfurts Stenbro og holdt lidt efter foran Gæstgiverstedet, hvor Ssanin boede.

Sammen med sine to Følgesvende gik Ssanin op ad Trappen til anden Sal, da pludselig en kvindelig Skikkelse kom farende ud fra den mørke Korridor. Hun havde Slør for Ansigtet. Hun blev staaende foran Ssanin, hun rystede over hele Kroppen, et dybt, sitrende Suk trængte sig frem fra hendes Bryst, — saa løb hun hurtigt ned ad Trappen og ud paa Gaden og forsvandt til største Forbavselse for Opvarteren, som forklarede, at Damen havde været der over en Time og ventet paa Hr. Udlændingen.

Hvor hurtigt end Synet var forsvundet, saa havde Ssanin dog faaet Tid til at se, at det var Gemma. Han havde kunnet kende hendes Øjne igennem det tykke, brune Silkeslør. „Vidste da Frøken Gemma . . .?“ udbrød han misfornøjet paa Tysk og vendte sig om til Emilio og Pantaleone, som kom lige i Hælene paa ham.

Emilio blev forlegen og rødmede. — Jeg var nødt til at sige

hende det altsammen, stammede han. — Hun anede selv — og jeg kunde virkelig ikke . . . Men nu gør det jo heller slet ingen Ting, tilføjede han hurtigt; — alt er gaaet godt, og hun har set, at De er rask og uskadt.

Ssanin vendte sig bort.

— I er da ogsaa et Par Sladderhanke! mumlede han gnavent og gik ind paa sit Værelse og satte sig paa en Stol.

— De maa ikke være vred paa mig, kære Hr. Ssanin! bad Emilio.

— Saa, saa! . . . nej, jeg er ikke vred! — Ssanin var virkelig ikke vred; han kunde da heller umuligt ønske, at Gemma slet ikke skulde have faaet Nys om Sagen. — Saa, Emilio . . . lad det nu være nok med de Omfavnelser! Gaa nu! Jeg vil gerne være lidt alene. Jeg vil se at sove lidt; jeg er træt.

— Ah, en fortræffelig Idé! udbroød Pantaleone. — De trænger til Ro! Og De har ærlig fortjent den, ædle Signor. Kom, Emilio! S-s-s-t! paa Tærne, Du! S-s-s-t!

Ssanin havde kun sagt, at han vilde sove, for at slippe af med sine Følgesvende. Men da han nu blev ene, følte han sig virkelig umaadelig mat i alle Lemmer; han havde næppe lukket et Øje hele den foregaaende Nat. Og han lagde sig paa Sengen og faldt straks i en dyb Søvn.

XXIII.

Han sov flere Timer i Træk, fast og trygt. Men saa begyndte han at drømme, at han skulde igen til at duellere . . . og nu var Hr. Klüber hans Modstander . . . og oppe i et Grantræ sad der en Papegøje . . . og Papegøjen var ingen anden end Pantaleone, — og han knebrede med Næbet og blev ved at gentage: „Una . . . due . . . e tre! Una . . . due . . . e tre!“

„En-to-tre!“ . . . hvor det dog lød tydeligt i hans Øren! Han slog Øjnene op, løftede Hovedet fra Pudsen . . . der var nogen, der bankede paa Døren.

— Kom ind! raabte han.

Opvarteren kom ind og meldte, at der var en Dame, som umaadelig gerne vilde tale med ham.

„Gemma!“ fo'r det som et Lyn gennem Hovedet paa ham . . . Men det viste sig, at det var hendes Moder.

Straks hun var kommet ind, lod hun sig synke ned paa en Stol og brast i Graad.

— Men hvad er der dog, kære Fru Roselli? Hvad er der dog? spurgte Ssanin og satte sig hen ved Siden af hende og tog stille og venligt hendes Haand. — Hvad er der i Vejen? Vær nu rolig, hører De!

— Ak, Hr. Dimitri, hulkede hun, jeg er saa gyselig ulykkelig!

— Ulykkelig?

— Ja, ulykkelig! Men hvor kunde jeg dog ogsaa vente det? Saa pludselig! Ligesom et Lyn fra klar Himmel . . .

Hun kunde knap faa Vejret.

— Men hvad er det dog? Sig mig, hvad det er . . . Ønsker De ikke et Glas Vand?

— Nej, tusind Tak! — Fru Lenore tørrede Øjnene med sit Lommetørklæde og brast igen i Graad. — Jeg ved jo . . . det . . . altsammen!

— Hvad mener De? . . . Hvad for noget altsammen?

— Alt, hvad der er sket i Dag! Og jeg ved ogsaa . . . hvad Grunden var . . . Aah, jeg ved . . . jeg ved det . . . altsammen! . . . De har handlet som et ædelt Menneske; aa, men Du gode Gud, som al Ting dog er stødt uheldigt sammen! Allerede den Tur til Soden var jeg saa bange for . . . det anede mig! — Den Dag, de kørte ud, havde Fru Lenore ikke mælet et eneste Ord derom, men nu var hun sikker paa, at hun havde allerede den Gang anet „det altsammen“. — Jeg taler til Dem som til et ædelt Menneske, til en Ven, skønt det jo ikke er mere end fem Dage siden, jeg saa Dem første Gang . . . Men jeg er jo Enke, jeg staar ene i Verden! Og min Datter . . .

Taarer kvalte hendes Stemme. Ssanin vidste hverken ud eller ind, hvad han skulde tro,

— Deres Datter? gentog han.

— Min Datter Gemma — stønnede Fru Lenore hulkende bag Lommetørklædet, der var vaadt af Taarer — har i Dag erklæret for mig, at hun vil ikke gifte sig med Hr. Klüber, og at jeg skal lade ham vide, at Forlovelsen er hævet!

Ssanin skød uvilkaarlig sin Stol et lille Stykke bort fra Fru Lenores; *det* havde han ikke ventet.

— Jeg vil nu slet ikke tale om . . . den forfærdelige Skam, som det er, at en ung Pige . . . slaar op med sin Forlovede. Men det er jo vor Ruin, Hr. Dimitri! — Og Fru Lenore bultrede sit vaade Lommetørklæde sammen til en lille bitte Klump og knugede den, som mente hun at kunne spørre al sin Sorg inde der. — Vi kan ikke mere leve af Indtægterne af vor Butik, Hr. Dimitri! . . . men Hr. Klüber er rig og bliver rigere endnu. Og *hvorfor* skal man saa slaa op med ham? Fordi han ikke forsvarede sin Forlovede? Ja, lad saa ogsaa være, det *var* maaske ikke pænt af ham; men han er jo ikke Militær og har ikke ligget ved noget Universitet . . . og som solid Købmand kunde han da virkelig ikke andet end se ned paa saadan en dum Streg af en ubekendt Officer. Og hvad havde saa til syvende og sidst ogsaa den Fornærmelse at betyde, Hr. Dimitri?

— Undskyld, Fru Lenore . . . jeg synes, De bebrejder mig, at . . .

— Jeg bebrejder Dem ingen Verdens Ting . . . paa ingen mulig Maade . . . Med Dem . . . er det jo en helt anden Sag. De er, som alle Russere, Militær og . . .

— Nej, om Forladelse . . . jeg er ikke . . .

— De er Udlandning, De var her paa Gennemrejse . . . jeg er Dem saa overordentlig taknemlig . . . vedblev Fru Lenore uden at høre paa, hvad Ssanin sagde. — Hun snappede efter Vejret, gestikulerede med Hænderne, bredte saa Lommetørklædet ud igen, og pudsede sin Næse. Allerede ved at se, hvordan hun gav sin Sorg Luft, kunde man skønne, at *hun* kunde umulig være født under en nordisk Himmel.

— Og hvor skulde Hr. Klüber kunne handle i sit Magasin, hvis han vilde give sig til at løbe om og duellere med

Kunderne? Det var jo aldeles umuligt! . . . Og nu skal jeg hæve Forlovelsen! . . . Hvad skal vi saa leve af? Tidligere var *vi* de eneste, der lavede Søsterkage og „Nougat med Pistazier“ — den Gang skulde alle Mennesker til os. Men nu laver jo hver andet Menneske Søsterkage! Og tænk selv, Hr. Dimitri, der vil jo naturligvis blive snakket i Byen om Deres Duel . . . hvor skulde den Slags kunne holdes hemmeligt? . . . Og naar saa Forlovelsen bliver hævet lige i det samme. Det vilde jo være en Skandale, en ren Skandale. . . . Gemma er et velsignet Barn; og hun holder meget af mig. Men hun er rigtig en forstokket Republikanerinde, er hun, hun bryder sig aldrig om, hvad andre Mennesker tænker. De er den eneste, der kan overtale hende.

Ssanin blev mere og mere forbavset. — Jeg, Fru Lenore?

— Ja, De . . . netop De . . . De er den eneste! Det var derfor, jeg gik herop; jeg kunde ikke tænke mig noget bedre. De er saa klog og saa god, og De har jo ogsaa forsvaret hende; Dem vil hun have Tillid til. Hun *maa* have Tillid til Dem. De har jo vovet Deres Liv for hende. De *maa* forklare hende, at hun ved det Skridt ruinerer baade sig selv og os. De har frelst min Søn — frels nu ogsaa min Datter! Det er Gud selv, der har sendt mig Dem. Jeg beder Dem paa mine Knæ . . .

Og hun rejste sig halvt op fra Stolen, som vilde hun til at kaste sig paa Knæ for Ssanin . . .

Han holdt hende tilbage. — For Gud i Himlens Skyld, Fru Lenore! hvad er det, De gør!

Hun greb krampagtigt hans Haand: Lover De mig da . . .?

— Men tænk dog paa . . . Fru Lenore . . . hvor kan jeg . . .?

— Lover De mig det? De vil dog vel ikke have, jeg skal dø her lige for Deres Øjne.

Det løb rundt for Ssanin. Det var første Gang i hans Liv, at han havde at gøre med glødende italiensk Blod.

— Jeg skal tale med Frøken Gemma. — Jeg skal gøre, som De ønsker! udbrød han.

Fru Lenore gav et Skrig fra sig af Glæde.

— Men jeg ved virkelig ikke, hvad det skal kunne nytte.

— Nej, De maa ikke tage Deres Ord tilbage, hører De! tiggede Fru Lenore. De har lovet mig det. Og det vil ogsaa nok hjælpe. I alt Fald kan *jeg* ikke udrette noget mere. Hun tager ikke længer efter, hvad jeg siger hende.

— Har hun virkelig udtalt sig saa bestemt mod at gifte sig med Hr. Klüber? spurgte Ssanin efter en lille Pølse.

— Ja, lige saa bestemt, som om det var hugget over med en Kniv. Hun er akkurat ligesom Faderen, ligesom Giovan Battista. Det er et farligt Pigebarn . . .

— Farligt? saa—aa? sagde Ssanin og trak paa Ordene.

— Ja, javist er hun, men hun er alligevel en Engel. De skal se, Dem lystrer hun . . . Saa kommer De jo hen, ikke sandt, og snart? Min kære russiske Ven! — Fru Lenore rejste sig i en Fart op fra Stolen og greb hurtigt med begge Hænder om Hovedet paa Ssanin, der sad foran hende. — Tag imod en Moders Velsignelse, min ædle, unge Ven, og giv mig saa det Glas Vand!

Ssanin bragte et Glas Vand, gav hende sit Æresord paa, at han skulde komme om et Øjeblik, fulgte hende ned ad Trappen og ud paa Gaden, og da han saa kom op paa sit Værelse igen, slog han Hænderne op for Panden og satte sig ned og sad og stirrede ud for sig med et stort, tomt Blik.

„Nu,“ tænkte han, „ruller Livets Hjul rask af Sted! Det ruller og ruller, saa jeg kan hverken sanse eller samle!“ Han forsøgte at se ind i sig selv og komme til Klarhed over, hvad der foregik der: Forvirring, lutter Forvirring! . . . „Saadan en Dag!“ hviskede hans Læber uvilkaarlig . . . „Farligt Pigebarn“ sagde hendes Moder. Og jeg skal raade hende . . . *hende!* *Hvad* skal jeg raade hende til?“

Det løb virkelig rundt i hans Hoved — men over hele dette Virvar af stridige Følelser, uklare Indtryk, udtalte Tanker svævede bestandig Gemmas Billede: det af Lokker ombølgede Billede, der i hin hede, elektrisk-gennemsitrede Nat, i hint mørke Vindue og under Stjernernes flimrende Skær havde præget sig saa uudslettelig i hans Erindring.

XXIV.

Med usikre Skridt nærmede han sig til Fru Lenores Hus. Hans Hjerter bankede voldsomt; han baade mærkede og kunde tydeligt høre, hvor det slog imod Ribbenene.

Hvad skulde han sige til Gemma? Hvordan skulde han bære sig ad med at faa begyndt?

Han gik ikke ind gennem Konditoriet, men gennem Bagdøren. Fru Lenore tog imod ham ude i den lille Forstue. Hun var paa én Gang glad og angst ved at se ham.

— Jeg har ventet paa Dem, ventet længe, sagde hun hviskende og trykkede hans Haand mellem begge sine. Gaa ned i Haven; hun er dernede. Og husk paa: jeg stoler paa Dem!

Ssanin gik ned i Haven.

Gemma sad paa en Bænk nede i Gangen; hun havde en stor Kurv med Kirsebær staaende ved Siden af sig og søgte de modneste ud og lagde dem paa en Tallerken.

Klokken var hen ved syv; Solen stod lavt paa Himlen, og der var mere rødt end gyldent i de brede, skraa Straaler, hvormed den oversvømmede hele Fru Rosellis lille Have. Nu og da hviskede det, ganske sagte og ligesom forsigtigt, i Bladene; et Par sendrægtige Bier fløj summende fra én Blomst og hen paa Blomsten ved Siden af; og et Sted i Nærheden kurrede en Turteldue, ensformigt og vedholdende.

Gemma havde den samme runde Hat paa som den Dag, de kørte til Soden. Dens brede Skygge gik helt ned for Øjnene. Hun skottede hurtigt hen efter Ssanin, og bøjede sig saa igen ned over sin Kurv.

Ssanin gik langsommere og langsommere, jo nærmere han kom hende, og . . . og . . . vidste tilsidst ikke andet at sige end: hvorfor hun sad og saadan søgte Kirsebær ud?

Det varede lidt, før hun svarede:

— De der — de modneste — skal syltes, sagde hun endelig, og Resten bruger vi til Kager. De har vist set, de runde Kager med Sukker og Kirsebær paa oppe i Butikken.

Da hun havde sagt det, bøjede hun Hovedet endnu dybere, og hendes højre Haand, der holdt med Fingrene om to Kirse-

bær, standsede et Øjeblik i Luften midtvejs mellem Kurven og Tallerkenen.

— Maa jeg sætte mig ved Siden af Dem? spurgte Ssanin.

— Ja, vær saa god . . .

Hun gjorde Plads til ham paa Bænken; han satte sig ved Siden af hende. „Hvordan skal jeg dog begynde?“ tænkte han. Men saa hjalp Gemma ham ud af Forlegenheden.

— De har duelleret, sagde hun hurtigt og vendte pludselig sit undseligt blussende, dejlige Ansigt helt om imod ham — hvor hendes Øjne dog straaledede af inderlig Taknemlighed. — Og saa er De alligevel saa rolig? De bryder Dem altsaa slet ikke om Farer?

— Jeg forsikrer Dem, der var virkelig slet ingen Fare. Det hele løb ganske fredeligt og meget heldigt af.

Gemma holdt en af sine Fingre op for Øjet og bevægede den hurtigt fra højre til venstre — ogsaa en ægte italiensk Gestus. Nej, nej! kom ikke og bild mig det ind! De narrer mig ikke. Pantaleone har fortalt mig al Ting.

— Ja, det er saamænd ogsaa en at tage efter! Han sammenlignede mig vel oven i Købet med Kommodorens Statue, ikke sandt?

— Det kan gerne være, han udtrykker sig lidt komisk; men der er intet komisk hverken i, hvad *han* føler, eller i hvad *De* har gjort i Dag. Og alt det for min . . . for min Skyld! . . . det skal jeg aldrig glemme Dem!

— Men jeg forsikrer Dem, Frøken Gemma . . .

— Det skal jeg aldrig glemme! gentog hun med Eftertryk, saa' igen langt paa ham og vendte Ansigtet bort.

Han kunde nu se hendes rene, fine Profil, og det var ham, som om han aldrig i sit Liv havde set noget lignende og heller aldrig følt, som han følte i dette Øjeblik. Hele hans Sjæl glødede og brændte.

„Og mit Løfte!“ fo'r det som et Lyn gennem hans Hoved. Han sad en Stund og besindede sig . . .

— Frøken Gemma, begyndte han saa.

— Naa?

Hun vendte ikke Hovedet om imod ham, hun blev ved at

søge Kirsebær ud; hun tog forsigtigt med Fingrene om Enden af Stilkene, pillede omhyggeligt Smaablade bort, men hvad for en tillidsfuld Inderlighed laa der ikke i det ene lille Ord: „Naa?“

— Har Deres Moder ikke talt til Dem . . . om . . .

— Om . . . ?

— Om mig?

Hun slap pludselig Kirsebærrene, som hun lige havde søgt ud; de faldt ned i Kurven igen.

— Har hun været oppe hos Dem? spurgte hun saa.

— Ja.

— Og hvad sagde hun?

— Hun fortalte mig, at De . . . at De med ét havde bestemt Dem til . . . at . . . skifte Beslutning.

Gemma bøjede igen Hovedet. Hendes Ansigt blev helt borte under Hatten; han kunde ikke se andet end hendes Hals — bøjelig og slank som Stænglen til en stor Blomst.

— Hvad for en Beslutning?

— Deres Beslutning om . . . angaaende . . . Deres fremtidige Livsstilling.

— Det vil sige . . . De mener . . . Hr. Klüber?

— Ja.

— Mama har fortalt Dem, at jeg vil ikke gifte mig med Hr. Klüber?

— Ja.

Hun flyttede sig lidt paa Bænken. Kurven kom til at vippe og væltede, nogle af Kirsebærrene faldt paa Jorden. Der gik et Minut . . . et til . . .

— Hvorfor fortalte hun Dem det? spurgte hun sagte. Han kunde stadig ikke se andet af hendes Hoved end Halsen. Hendes Barm hævede og sænkede sig hurtigere end før.

— Hvorfor? . . . Jo, Deres Moder mente, at vi er jo, tør jeg vel sige, blevet Venner i denne korte Tid, og at De har fattet en Smule Tillid til mig, saa tænkte hun, at jeg kunde maaske give Dem et godt Raad — og at De vilde følge det.

Gemmas Hænder gled sagte ned i hendes Skød og gav sig til at glatte paa Folderne af hendes Kjole.

— Hvad raader De mig da til, Monsieur Dimitri? spurgte hun efter en lille Pávse.

Han saa, at hendes Fingre sitrede i hendes Skød; det var kun for at skjule denne Sitren, at hun sad og glattede paa Kjolens Folder. Sagte lagde han sin Haand over disse stakkels, skælvende Fingre.

— Gemma, sagde han, hvorfor ser De ikke paa mig?

Hun skubbede hurtigt Hatten ned i Nakken og saa ham i Ansigtet, saa tillidsfuldt og taknemligt som før. Og saa sad hun og ventede paa, at han skulde tale. Men han forvirredes og ligesom blændedes ved Synet af dette Ansigt. Aftensolens varme Glans lyste om hendes unge Hoved; og saa var dog Udtrykket i Ansigtet endnu klarere og endnu lysere end Solglansen.

— Jeg skal nok gøre, hvad De siger, Monsieur Dimitri, begyndte hun og prøvede paa at smile og trak Øjenbrynene lidt opad; men hvad raader De mig saa til?

— Hvad jeg raader Dem til? gentog han. Ja, ser De, Deres Moder mente, at . . . saadan . . . at bryde med Hr. Klüber, blot fordi han forleden ikke viste sig videre modig . . .

— Blot derfor? sagde Gemma; og hun bukkede sig ned og tog Kurven op og satte den ved Siden af sig paa Bænken.

— Ja, og i det hele taget, saadant et Brud, mente hun, vilde være uklogt af Dem; det var et Skridt, som man nøje maatte overveje Følgerne af, og desuden saa paalagde de forhaandenværende Forhold ethvert Medlem af Deres Familie visse Forpligtelser . . .

— Ja, det er Mamas Mening, afbrød Gemma ham, jeg kan kende hendes Ord igen. Den *har* jeg hørt. Men hvad mener saa De?

— Jeg? — Han tav. Han havde en Fornemmelse, som om der kom noget op i Halsen paa ham og tog Vejret fra ham.

— Ja, jeg tror ogsaa, at . . ., begyndte han forlegen.

Det gav et Ryk i Gemma. De . . . De med?

— Ja, det vil sige, jeg . . . Han kunde ikke mere, han var aldeles afgjort ikke i Stand til at faa blot saa meget som et eneste Ord frem.

— Godt! sagde Gemma, hvis De, som min Ven, kan raade mig til at skifte Beslutning, det vil sige: til ikke at forandre min *første* Beslutning, saa skal jeg tænke nærmere over det. Og uden selv at vide, hvad hun gjorde, gav hun sig til at lægge Kirsebærrene fra Tallerkenen over igen i Kurven. Mama haaber, at jeg skal følge Deres Raad. Ja, ja, maaske jeg ogsaa gør det . . .

— Undskyld, Frøken Gemma, men jeg vilde gerne først vide, hvad for Grunde der har bevæget Dem . . .

— Jeg skal følge Deres Raad, gentog hun, og hun rynkede Øjenbrynene stærkere, blev blegere om Kinderne, bed sig i Underlæben. De har været saa meget for mig, saa det er min Pligt at gøre, som De synes, at rette mig efter Deres Ønsker. Jeg skal sige til Mama, at jeg skal tænke over det. Naa, der kommer hun, ligesom hun var kaldet.

Og virkelig, oppe paa Tærskelen af den Dør, der førte ud til Haven, stod Fru Lenore. Hun kunde for lutter Spænding ikke holde det ud længer deroppe. Efter hendes Beregning maatte Ssanin allerede for længe siden være færdig med at tale med Gemma, og det uagtet deres Samtale knap havde varet et Kvarterstid.

— Nej, nej, nej, for Guds Skyld, sig ikke noget til hende endnu! udbrød Ssanin hurtigt og næsten forskrækket. Vent til . . . jeg maa tale . . . jeg skal skrive til Dem . . . men vent saa længe med at bestemme Dem . . . hører De!

Han trykkede Gemmas Haand, sprang op fra Bænken, styrtede forbi Fru Lenore, idet han til dennes største Forbavselse bare løftede paa Hatten og mumlede noget uforstaaeligt noget, og var borte.

Fru Lenore gik hen til Datteren:

— Naa, kære, lille Gemma . . .

Gemma rejste sig pludselig og slyngede Armene om hendes Hals. Giv lidt Tid, søde Mama, blot en lille Smule, til i Morgen, hører Du! Og saa ikke et Ord før i Morgen! Aa, Mama!

Hun brast med ét, og saa hun selv blev ganske overrasket deraf, i Graad: store, klare Taarer trillede langsomt ned over

hendes Kinder. Fru Lenore blev saa meget mere forbavset derover, som der slet ikke var et bedrøvet, men snarere et lykkeligt Udtryk i hendes Ansigt.

— Men hvad er der dog, Gemma? spurgte hun; Du græder jo ellers aldrig, og nu . . .

— Det er ingen Ting, Mama, slet ingen Ting! Vær blot en lille Smule taalmodig. Vi maa begge se at have Taalmodighed. Lad være at spørge mig før i Morgen . . . og lad os nu se at faa søgt de Kirsebær ud, før Solen gaar ned.

— Men saa vil Du jo nok være fornuftig?

— Aa, Mama, frygtelig fornuftig! Og hun nikkede be-
tydningsfuldt. Saa gav hun sig til at binde Kirsebær sam-
men i smaa Bundter, som hun holdt op i Linie med sit rød-
mende Ansigt. Taarerne tørrede hun ikke af; de tørredes
af sig selv.

XXV.

Ssanin næsten løb hjem til Gæstgiverstedet. Han havde en meget tydelig Følelse af, at først der, først naar han var blevet ene med sig selv, vilde han kunne komme til Klarhed over, hvordan det egentlig stod sig med ham.

Og virkelig; næppe var han kommet op paa sit Værelse, næppe havde han faaet sat sig ved Skrivebordet, med Albuerne støttet mod Bordet og Ansigtet skjult i Hænderne, før han i en dump og smertelig Tone udbrød: „Jeg elsker hende! elsker hende vanvittigt!“ Og det luede op i ham, som det luer op fra Gløder, naar man hurtigt blæser et Lag død Aske bort fra dem. Det næste Nu kunde han allerede ikke længer forstaa, at han havde kunnet sidde ved Siden af hende, ved Siden af *hende!* og havde kunnet tale med hende uden at føle, at han tilbad hende, tilbad om det saa var Sømmen af hendes Kjole, og at han — som unge Mennesker plejer at sige— med Glæde vilde dø for hendes Fødder!

Mødet i Haven havde været det afgørende. Naar han nu tænkte paa hende, saa saa han hende ikke længer for sig i

Stjerneskinnet og med Lokkerne blæst tilbage; nej, han saa hende, som hun sad ved Siden af ham der paa Bænken, han saa hende skubbe Hatten ned i Nakken og se saa usigelig tillidsfuldt op paa ham, — og der fo'r en sitrende Længsel, en Tørst efter Kærlighed gennem alle hans Aarer.

Han kom til at tænke paa Rosen, som han havde gaaet med i Lommen de sidste to Dage. Og han rev den op og trykkede den til sine Læber med en saa febrilsk Heftighed, saa hans Mund uvilkaarlig fortrak sig af Smerte.

Han tænkte og overvejede ikke længer; han beregnede intet . . . bekymrede sig ikke om, hvad der vilde komme. Han havde brudt af med Fortiden og satte ligesom med et langt Spring ind i hvad der nu skulde komme. Fra sit ensomme, ugifte Livs melankolske Bred styrtede han sig ud i en mægtig, brusende, lystig Strøm — og det var ham ligegyldigt, han *ønskede* ikke en Gang at vide, hvor Strømmen vilde bære ham hen, eller om den maaske vilde slynge ham knust mod en eller anden Klippe! Det var ikke længer de blide Bølger fra den Uhlandske Romance, som endnu for kort siden havde vugget ham saa sagtelig frem . . . det var taarnhøje, stormende Bølger! De bruste og bruste af Sted — og han med dem.

Han tog et Stykke Papir og skrev — uden at rette saa meget som et eneste Ord, næsten saa rask som Pennen kunde løbe:

„Dyrebare Gemma!

De véd, hvad jeg har paataget mig at raade Dem til, og hvad Deres Moder ønsker, og hvad hun har bedt mig om — men hvad De ikke véd, og hvad jeg ikke kan andet end sige Dem nu — det er, at jeg elsker Dem! elsker Dem med et ungt Hjertes Lidenskab, som elsker for første Gang! Det er en Ild, der er flammt pludselig op i mig, men med en saadan Vælde, saa jeg ikke kan finde Ord til at sige, hvad jeg føler! Den Gang Deres Moder var her og bad mig hjælpe sig, ulmede den endnu kun under Asken. Ellers vilde jeg, som ærligt Menneske, ganske sikkert have afslaaet at paatage mig det Hverv . . .

Tilstaaelsen, jeg her gør Dem, kommer fra et ærligt Menneske. De bør vide, med hvem De har at gøre — dér maa ingen Misforstaaelse være mellem os. De ser, jeg er ikke i Stand til at raade Dem til noget. Jeg elsker, elsker, elsker Dem — det er alt, hvad jeg véd, og det eneste jeg føler!!

Dm. Ssanin.“

Han lagde Brevet sammen, forseglede det og skulde lige til at ringe paa Opvarteren for at sende ham af Sted med det. Nej, det gik ikke an! Men med Emilio maaske! Ja, men saa maatte han gaa hen i Hr. Klübers Magasin og se at faa fat i ham dér mellem alle de andre Kommis'er. — Nej, det gik nok heller ikke! Desuden var det begyndt at mørkne, saa Emilio var maaske allerede gaaet hjem fra Magasinet.

Tvivlraadig om, hvordan han skulde bære sig ad, tog han sin Hat og gik ud paa Gaden. Han drejede om et Gadehjørne, om ét til og fik pludselig til sin usigelige Glæde Øje paa Emilio. Med en Taske under Armen og en Rulle Papir i Haanden stormede den unge Enthusiast hjemad.

„Det har dog sin Rigtighed med „de Forelskedes Lykke-Stjerne!““ tænkte Ssanin og kaldte paa Emilio.

Emilio gjorde omkring og kom farende hen til ham.

Ssanin lod ham ikke faa Tid til at komme af med hele sin Henrykkelse men gav ham Brevet og begyndte at forklare ham, til hvem og hvordan han skulde aflevere det. Emilio hørte opmærksomt efter.

— Saa ingen ser det, ikke? spurgte han og satte en hemmelighedsfuld Mine op, som om han vilde sige: „Ja, for jeg forstaaer nu meget godt, hvad det handler om!“

— Jo vist saa, min Ven, sagde Ssanin lidt forlegen og klappede ham paa Kinden. Og dersom der er Svar, saa bringer De mig det jo nok, ikke sandt? Jeg er hjemme hele Aftenen.

— Ja, det kan De stole paa! raabte Emil fornøjet og pilte af Sted og vendte sig om og vinkede til ham, da han var kommet et Stykke bort.

Ssanin gik hjem, kastede sig uden at have tændt Lys paa

sin Sofa, lagde Armene op under Hovedet og gav sig helt hen i Følelsen af den Kærlighed, der lige var vaagnet til Bevidsthed i ham, Følelser, som ingen mægter at skildre. Den, der har prøvet dem, kender deres higende Attraa og deres Sødme, den, der ikke har prøvet dem — ja, ham kan man umuligt forklare det.

Døren aabnedes, og Emilio stak Hovedet ind.

— Her er jeg med det! hviskede han, her er Svaret!

Og han holdt op over Hovedet et sammenfoldet Stykke Papir og viftede triumferende med det.

Ssanin sprang op fra Sofaen og rev Brevet ud af hans Haand. Lidenskaben var blusset voldsomt op i ham; han tænkte ikke længer paa at skjule den eller blot paa at holde over Anstanden — end ikke overfor dette Barn, hendes Broder.

Han skulde have behersket sig; han vilde have skammet sig over, som han bar sig ad, hvis han blot havde kunnet!

Han gik hen til Vinduet og læste ved Skinnet af Gadelygten, der stod nede foran Huset, følgende Linier:

„Jeg beder, jeg besværges Dem, kom ikke hen til os i Morgen, lad mig ikke se Dem hele den Dag. Det er nødvendigt, absolut nødvendigt, saa vil alt blive klaret . . .

Jeg véd, De nægter mig ikke min Bøn, thi . . .

Gemma.“

Ssanin læste det lille Brev to Gange. Hvor den dog var rørende smuk og elskelig den Haandskrift! Han stod et Øjeblik og betænkte sig og vendte sig saa om til Emilio, der for at antyde sin Diskretion, havde stillet sig med Ansigtet ind mod Væggen og bearbejdede den med sine Negle, han kaldte højt paa ham.

Emilio kom straks farende hen til ham: Er der noget, De vil have . . . ?

— Sig mig, min Ven, vil De . . . ?

— Monsieur Dimitri, afbrød Emilio ham i en klynkende Tone, hvorfor siger De ikke „Du“ til mig?

Ssanin lo. — Jo, med Fornøjelse! Det gav et Sæt i Emilio

af Glæde. Altsaa min Ven, naar Du kommer hjem, Du forstaar mig nok, vil Du saa sige, at det skal altsammen blive udført aldeles nøjagtigt. Emilio kneb Læberne sammen og nikkede højtideligt. Og saa . . . hvad skal Du bestille i Morgen?

— Jeg? hvad jeg skal bestille? Er der noget, De vil have, jeg skal gøre?

— Hvis Du kan, saa kom op til mig i Morgen, rigtig tidlig, saa vil vi to ture om sammen hele Dagen udenfor Byen. Vil Du?

Emilio hoppede af Glæde. — Om jeg vil? Det var da det dejligste, der tænkes kan! Spadsere om med *Dem* hele Dagen — nej, hvor det vil blive mageløst! De kan tro, jeg skal komme!

— Men hvis Du nu ikke faar Lov?

— Aa, det faar jeg nok!

— Ja, men Du . . . Du skal ikke tale til nogen om, at jeg har bedt Dig være sammen med mig hele Dagen i Morgen.

— Nej, hvorfor skulde jeg tale om det? Jeg gaar min Vej uden videre. Det er der da ikke noget ondt i!

Og han kyssede henrykt Ssanin og skyndte sig hjem.

Ssanin blev endnu længe ved at gaa op og ned ad Gulvet og gik først sent i Seng. Han gav sig fuldstændig hen i det nye Livs længselsfuldt søde Stemninger, til dets jublende Betagethed og Fortryllelse. Han var meget glad over, at det var faldet ham ind at bede Emilio være sammen med sig næste Dag. „Ansigtet ligner Søsterens. Han vil minde mig om hende,“ tænkte han.

Allermest undrede han sig dog over, at han virkelig i Gaar skulde have været et helt andet Menneske end i Dag. Det var ham nu, som om han altid havde elsket Gemma, „lige fra det første Øjeblik“, — og elsket hende aldeles paa samme Maade som nu.

XXVI.

Næste Morgen Klokken otte kom Emilio med en Snor om Halsen paa Tartaglia anstigende op til Ssanin. Om han havde været Søn af tyske Forældre, kunde han umuligt have været mere præcis. Hjemme havde han hjulpet sig med en lille Nødløgn og sagt, at han skulde spadserere en Tur med Ssanin til Frokosttid, og at han saa vilde gaa hen i Magasinet.

Medens Ssanin klædte sig paa, gjorde Emilio nogle smaa meget usikre Tilløb til at tale om Gemma og om hendes Forlovelse, der nok skulde hæves. Men da alt det Svar, han fik af Ssanin, var en strengt afvisende Tavshed, satte han straks en Mine op, som om han forstod, at saa vigtig en Sag turde ikke behandles saadan glat hen. Han kom saa ikke senere tilbage til den — men lagde blot af og til Ansigtet i næsten komisk strenge, hemmelighedsfulde Folder.

Da de to Venner havde drukket Kaffe, begav de sig — naturligvis til Fods — ud til Hausen, en lille Landsby, der ligger i Nærheden af Frankfurt og er paa alle Sider omgivet af Skov. Man har dør hele den prægtige Taunus-Bjergkæde for sig.

Vejret var dejligt. Solen skinnede og varmede, men brændte ikke. En frisk Vind suste lystigt gennem Trætoppenes grønne Løv; og Skyggerne af de store, runde Skyer faldt ilksomt, som smaa mørke Pletter hen over Markerne.

De var hurtigt sluppet ud af Byen og vandrede nu rask og fornøjet hen ad den slagne, velholdte Landevej. Saa kom de ind i Skoven og strejfede længe om dør paa Kryds og tværs; satte siden en solid Frokost til Livs inde i Kroen; klatrede derefter op ad Bjergskraaningerne og glædede sig over de smukke Udsigter og morede sig med at stritte Sten ned deroppe fra Toppen. De klappede i Hænderne af Fornøjelse over saa pudsigt saa aldeles ligesom smaa Kaniner Stenene hoppede af Sted og sprang fra Sted til Sted, indtil pludselig en gammel Mand, som kom forbi neden under, og som de ikke havde lagt Mærke til, gav sig til at raabe op og skælde dem ud.

Saa lagde de sig ned, saa lange de var, paa det bløde, tørre, gulligt-violette Mos og stirrede op mod det blanke Him-

melblaa; drak Øl inde i en anden Kro; løb omkap og væd- dede om, hvem der kunde hoppe længst med samlede Ben. De opdagede et udmærket Ekko, som de lod raabe med alt muligt Vrøvl; sang en Stund; raabte til hinanden; brødes; brækkede Grene af og pyntede deres Hatte med grønne Blade; ja, gav sig tilsidst endog til at danse.

Saavidt Tartaglia kunde og forstod sig paa det, tog den Del i alle disse Adspredelser. Den trillede ganske vist ikke Sten ned, men den trillede sig selv bagefter dem; den hylede, naar dens Kammerater sang; ja, den drak endog Øl, om end med synlig Uvilje, den Kunst havde den lært af en Student, som i sin Tid havde ejet den. For Resten lystrede den ikke paa langt nær Emilio saadan som sin egentlige Herre, Pantaleone; naar f. Eks. Emilio befalede den at „tale“ eller „nyse“, saa logrede den bare med Halen og stak Tungen frem ligesom et Rør.

Naturligvis passiarede de to Venner ogsaa en hel Hoben. I Førstningen ledte Ssanin, som den ældre og fornuftigere, Talen hen paa alvorlige Emner, paa „Fatum“ eller Skæbnens Forudbestemmelse og paa hvad man forstod ved et Menne- skes „Kald“, og hvori det bestaar; men det varede ikke længe, før Samtalen tog en mindre højtidelig Retning. Emilio ud- spurgte sin Ven og Protektor om Livet i Rusland, om hvordan man bar sig ad med at duellere dør, om Damerne var smukke, om det var let at lære Russisk, og . . . om hvordan han havde været til Mode, den Gang Officeren sigtede paa ham. Ssanin paa sin Side udspurgte Emilio om hans Fader og Moder og øv- rige Familieforhold, dog saadan saa han hele Tiden undgik at nævne Gemmas Navn. Og alligevel tænkte han hele Tiden *kun* paa hende. Eller han tænkte ikke just paa *hende*, men paa næste Dag, paa denne hemmelighedsfulde Dag i Morgen, der skulde bringe ham en ukendt, aldrig anet Lykke!

Det var, som om der hang et Slør, et fint, luftigt, sagte vuggende Slør for hans Sjæls Øje — og bag ved dette Slør anede han, følte han, at der var et ungt, ubevægeligt, gud- dommeligt Ansigt med et venligt Smil om Munden og strengt, tilsyneladende strengt sænkede Øjenlaag. Og det Ansigt . . .

det var ikke Gemmas, det var selve Lykkens Aasyn. Og se! endelig slaar Timen, Sløret drages til Side, Læberne skilles ad, Øjenlaagene drages opad — Guddommen har set ham! Og ud strømmer Lyset, ligesom fra en Sol, og der er ingen Ende paa Glæden, paa Henrykkelsen! Saadan synes Dagen i Morgen ham, og hans Sjæl hviler ubevægelig i denne Forventningens sugende Længsel, som atter og atter kommer igen.

Og denne Længsel, denne Spænding forstyrrer ikke et Sekund Øjeblikkets Behag for ham. Den er med i hver en Bevægelse, han gør, men hindrer ingen. Den forhindrer ham ikke i at spise en forsvarlig Middag sammen med Emilio i en tredje Kro — kun nu og da farer den Tanke som et Lyn igennem hans Hoved: „hvis noget Menneske paa Jorden vidste!“ . . . Ikke heller forhindrede hans Længsel ham fra efter Middagen at „springe Buk“ med Emilio. Legen gik for sig ude paa et Stykke grøn Eng, der var, og . . . man tænke sig Ssanins Rædsel og Forlegenhed; ligesom han — med Benene spilet vidt ud fra hinanden og let som en Fugl — satte over Ryggen paa Emilio, der stod Buk, blev opmærksom paa, at Tartaglia gøede som en besat . . . saa sig om, og fik Øje paa to Officerer, der stod henne ved Udkanten af Engen, og i hvem han øjeblikkelig genkendte sin Modstander fra i Gaar, Hr. von Dønhof samt dennes Sekundant, Hr. von Richter. De havde begge et Lorgnetglas klemt ind i Øjet og stod og saa paa ham og smilte . . . Ssanin dumpede ned, gjorde kort omkring, trak i en Fart i sin Paletot, som han havde taget af, mumlede gesvindt et Par afbrudte Ord til Emilio, som derefter ligeledes i en Fart fik sin Trøje paa, og baade Ssanin og Emilio skyndte sig af Sted.

Først sent om Aftenen kom de tilbage til Frankfurt. — Jeg faar Skænd, naar jeg kommer hjem, erklærede Emilio, da han sagde Farvel til Ssanin; men det bryder jeg mig ikke om, det har været saadan en mageløs dejlig Dag!

Da Ssanin kom op paa sit Værelse, laa der paa Bordet et Brev til ham fra Gemma. Hun satte ham Stævne til næste

Morgen tidlig Klokken syv i et af de offentlige Haveanlæg, der omgiver Frankfurt paa alle Sider.

Hvor hans Hjerte bankede! hvor han var glad over, at han ubetinget havde adlydt hende! Og du gode Gud! hvad lovede saa denne ufattelige, enestaaende, umulige Dag, der dog saa utvivlsomt vilde komme — eller rettere, hvad lovede den ham ikke?

Han kunde ikke faa sine Øjne fra Gemmas Brev. Det nydelige lange Sving paa Bogstavet G, Begyndelsesbogstavet til hendes Navn dør nederst paa Siden, mindede ham om hendes fine, slanke Fingre, om hendes skønne Haand . . . Det faldt ham ind, at hans Læber havde endnu aldrig berørt den Haand . . . „Ja,“ tænkte han, „Italienerinderne er nu trods alt hvad man siger bly og strenge af sig — og Gemma da frem for nogen! Hun er som en Dronning . . . en Gudinde . . . et rent, jomfrueligt Marmor . . .

Men Timen komme skal — den kommer alt . . .!“

Den Nat var der i det mindste ét lykkeligt Menneske i Frankfurt. Han sov; men han kunde have sagt med Digteren:

„Jeg sover . . . men mit glade Hjerte vaager . . .“

Hans Hjerte slog saa let og lykkeligt, som Vingerne vipper paa en Sommerfugl, naar den, ombølget af Sommersolens Glans, sænker sig ned paa en dugget Blomst.

XXVII.

Klokken var ikke mere end fem, da han vaagnede; Klokken seks var han paaklædt, og en halv Time efter gik han op og ned udenfor den lille Pavillon i den offentlige Have, som Gemma havde talt om i sit Brev.

Det var en stille, varm, diset Morgen. Nu og da saa det ud, som det ligestraks vilde give sig til at regne; men holdt han Haanden ud, var der ingenting at mærke, kun naar han saa paa sit Frakkeærme, opdagede han nogle ganske smaa,

perlestøvagtige Stænk. Lidt efter hørte dog ogsaa de op. Det var saa stille, som havde der aldrig været Vind til i Verden. Hver Lyd, der kom, den bares ikke bort i en bestemt Retning, nej, den ligesom løstes op i Luften og sitrede ud til alle Sider. I det fjerne skimrede en fin Taage; det duftede af Reseda og hvide Akazieblomster.

Overalt i Gaderne var Butikkerne lukkede endnu; men man saa dog allerede enkelte Fodgængere, og nu og da hørtes en enlig Vogn rumle af Sted . . . Der var slet ingen Spadserende i Haven. En Gartnerkarl gik og skuffede Gange, sindigt og ligegyldigt; en affældig gammel Kone med et sort Klædes Overkast paa, kom humpende tværs over en af Alléerne. Ssanin kunde umuligt blot et eneste Øjeblik antage det gamle Fugleskræmsel for Gemma; alligevel kom hans Hjerte til at banke, og han fulgte opmærksomt med Øjnene den sorte Plet, der fjernede sig mer og mer.

Taarnuret slog syv.

Han stod stille. „Hvis hun nu ikke kom?!“ Der fo'r som et koldt Gys gennem hele hans Krop. Et Par Minutter efter kom dette Gys igen — men af en anden Grund. Han havde hørt lette Skridt bag ved sig . . . den sagte Raslen af en Damekjole . . . Han vendte sig om; det var hende!

Hun kunde gaaende ad den samme Gang, hvor han gik. Hun havde en graa Silke-Mantille paa og en lille mørk Hat. Hun saa hen paa Ssanin, vendte saa Hovedet til den anden Side, og da hun var kommet helt hen til ham, — gik hun hurtigt forbi!

— Gemma! sagde han og kunde næsten ikke faa Ordet frem.

Hun nikkede næsten umærkeligt og gik videre.

Han fulgte bag efter. Han trak Vejret hurtigt, stødvis. Det var lige alt det, at Benene vilde bære ham.

Gemma gik forbi Pavillonen, drejede af til højre, fulgte Bredden af et lille Bassin, der var, og i hvis flakke Vand en Spurv sad og plaskede og sjaskede, traadte saa ind mellem nogle høje Syrener og satte sig paa Bænken, der stod. Det var

en stille, afsides Krog . . . Ssanin satte sig ved Siden af hende.

Der gik et Minut, og hverken han eller hun sagde et eneste Ord. Hun ikke engang saa paa ham, og han saa heller ikke hende ind i Ansigtet, han saa blot paa hendes foldede Hænder, der holdt om en lille Parasol. Hvorfor ogsaa tale? Hvad skulde de have kunnet sige, der var saa indholdsrigt som det, at de sad sammen her alene saa tidligt paa Dagen og hinanden saa nær?

— De . . . er ikke vred paa mig? fik Ssanin endelig stammet frem.

Han skulde have haft ondt ved at sige noget dummere end de Ord, han følte det selv. Men Tavsheden var nu i det mindste brudt.

— Jeg? svarede hun. Nej. Hvorfor skulde jeg være vred?

— Og De tror mig? vedblev han.

— Det, De har skrevet til mig?

— Ja.

Hun bøjede Hovedet og svarede ikke. Den lille Parasol gled ud af hendes Haand, hun skyndte sig og greb den, før den faldt paa Jorden.

— O, tro mig, stol paa, hvad jeg har skrevet til Dem! udbrød Ssanin. Hans Ængstelse var pludselig som blæst bort, han talte varmt og inderligt.

— Dersom der er Sandhed til her i Verden, hellig, urokkelig Sandhed, saa er det det, Gemma, at jeg elsker Dem, elsker Dem lidenskabeligt!

Hun skottede hurtigt op paa ham, og Parasollen var nær gleden fra hende.

— Tro mig, stol paa mig! gentog han bedende og strakte Armene ud — men vovede ikke at røre ved hende. Hvad vil De have, jeg skal gøre for at overbevise Dem?

Hun saa igen paa ham.

— Sig mig, Monsieur Dimitri, sagde hun endelig, den Gang De, i Forgaars, kom hjem og skulde overtale mig, da vidste De altsaa endnu ikke . . . De følte ikke . . . ?

— Jeg følte det, afbrød Ssanin hende, men jeg vidste det ikke. Jeg har elsket Dem lige fra det første Øjeblik, jeg saa Dem; men jeg forstod ikke straks, hvor dyrebar De var blevet mig! Desuden hørte jeg, De var forlovet . . . Hvad det Ærinde for Deres Moder angaar, saa kunde jeg for det første ikke godt sige Nej; og desuden — jeg troede, jeg havde udført det saadan, saa De nok kunde gætte . . .

Der lød tunge Trin. En temmelig svær Mand med en Rejsetaske over Skulderen, aabenbart en Fremmed, kom frem bag Syrenerne, gloede med en Turists hele Ugenerthed paa Parret, der sad paa Bænken, rømmede sig højt og gik videre.

— Deres Moder, vedblev Ssanin, saa snart Lyden af de tunge Fodtrin var døet hen, sagde til mig, at hvis De brød nu, vilde det vække Skandale — Gemma rynkede Øjenbrynene en Smule — at jeg til en vis Grad selv havde givet Anledning til mislige Rygter, og at jeg følgelig i en vis Forstand havde en Slags Forpligtelse til at overtale Dem til ikke at bryde med Deres Forlovede, Hr. Klüber . . .

— Jeg beder Dem, Monsieur Dimitri, sagde Gemma og strøg sig langsomt med Haanden over Haaret paa den Side, der vendte imod Ssanin, ikke at kalde Hr. Klüber min Forlovede. Jeg bliver aldrig hans Kone. Jeg *har* brudt med ham.

— De *har* brudt med ham? Naar?

— I Gaar.

— Mundtlig?

— Ja, hjemme hos os selv. Han kom hjem.

— Aa, Gemma! saa elsker De mig altsaa?

Hun vendte sig om til ham.

— Vilde jeg ellers være kommet her hen? mumlede hun; og hun slap Taget om Parasollen, og hendes Hænder sank ned paa Bænken.

Ssanin greb disse kraftsløse Hænder, som de laa dør med Haandfladerne opad og pressede dem mod sine Øjne, sine Læber. Og nu løftede Sløret sig, som han havde drømt om i Gaar; dør var Lykken! dør hendes straalende Ansigt! . . . Han løftede Hovedet og saa Gemma kækt og lige ind i Ansigtet. Hun saa ogsaa paa ham, en Smule ovenfra og nedad.

Hendes halvt aabne Øjne var slørede af salige Taarer og skintede knap; men hendes Ansigt — — nej, det ikke smilte, det lo med en salig, lydløs Latter.

Han vilde trække hende ind til sig. Men hun vendte sig bort og rystede paa Hovedet, stadig med denne lydløse Latter. „Vent!“ syntes disse lykkedrukne Øjne at sige.

— Aa, Gemma! udbrød Ssanin, hvor kunde jeg nogen Sinde være faldet paa at tænke, at Du vilde komme til at elske mig! Og hans Hjerte sitrede som en Harpestring, da han for første Gang udtalte dette „Du“.

— Jeg havde heller ikke selv tænkt det, sagde Gemma sagte.

— Hvor kunde jeg tænke, vedblev han, hvor kunde jeg tænke, da jeg kom her til Frankfurt og kun havde i Sinde at blive her et Par Timer, at jeg skulde blive lykkelig her for hele Livet!

— For hele Livet? virkelig? spurgte Gemma.

— Ja, for hele Livet, for evig, evig! udbrød Ssanin i et nyt Anfald af Henrykkelse.

Man hørte pludselig Gartnerkarlens Skuffe et Par Skridt borte fra Bænken, som de sad paa.

— Kom . . . jeg maa hjem! hviskede Gemma, lad os følges ad — vil Du ikke nok?

Dersom hun i dette Øjeblik havde sagt til ham: „Styrt Dig i Havet — vil Du ikke nok?“ han vilde som et Lyn være sprunget ud, før hun endnu havde faaet udtalt det sidste Ord.

De gik sammen ud af Haven og begav sig paa Vej hjem-efter; men de gik ikke gennem Hovedgaderne, de gik gennem Forstæderne.

XXVIII.

Ssanin gik snart ved Siden af Gemma, snart lidt bag efter hende og havde ikke Øjnene fra hende og smilte hele Tiden. Hun syntes det ene Øjeblik at skynde sig, og det næste igen

at gaa meget langsomt. Egentlig vaklede de begge to, han meget bleg, hun blussende rød, af Sted som et Par Berusede. Det, der for faa Minutter siden var hændt, den gensidige Given sig hen af deres ganske Sjæl var noget saa nyt og mægtigt . . . og næsten pinefuldt! Deres hele Liv var saa hovedkulds blevet forvandlet og omformet, saa de slet ikke endnu kunde komme rigtig i Ligevægt, de fornam kun som en Hvirvelvind, der rev dem med sig, lig hint natlige Vindstød, der næsten havde kastet dem i Armene paa hinanden.

Ssanin, som han gik dør, følte, at han saa nu paa Gemma med helt andre Øjne end før. Med et eneste Blik opdagede han en Hoben smaa Ejendommeligheder ved hendes Gang og i hendes Bevægelser, som han slet ikke havde lagt Mærke til før. Og Du gode Gud! hvor det altsammen dog forekom ham usigelig yndefuldt og elskeligt! Og hun paa sin Side kunde mærke, at han saa paa hende med de Tanker.

Baade Ssanin og hun elskede for første Gang; alle den første Kærligheds Mirakler opfyldtes i dem. Den første Kærlighed er som en Revolution! Dagliglivets ensformigt-regelmæssige Orden er i et Nu brudt og sprængt; Ungdommen staar paa Barrikaden, højt flagrer det lysende Banner, og hvad saa end Fremtiden skal bringe — Død eller nyt Liv — den hilser det ene som det andet jublende Velkommen!

— Hvad? er det ikke vor Gamle, der gaar? udbrød Ssanin med ét og pegede paa en fornummet Skikkelse, der hurtig smuttede om et Hjørne, ligesom for ikke at blive set . . . I sin overstrømmende Lyksalighed følte han Trang til at tale med Gemma, ikke om deres Kærlighed, den var noget afsluttet, noget helligt, men om hvad som helst andet.

— Jo, det var Pantaleone, svarede Gemma glad og lykkelig. Han er rimeligvis gaaet ud at lede efter mig; i Gaar fulgte han hele Dagen i Hælene paa mig, hvor jeg gik og stod. Han aner noget!

— Aner han noget? jublede Ssanin. Hvad kunde vel Gemma have sagt, som ikke vilde have fyldt ham med ny Jubel?

Saa bad han hende udførligt fortælle ham alt, hvad der var sket i Gaar.

Og hun begyndte straks — ilfærdig, idelig fortalende sig, smilende af og til, nu og da med smaa korte Suk, og idet hun vekslede hurtige, lysende Øjekast med Ssanin. Hun fortalte, at Moderen hele Tiden efter deres Samtale i Forgaars havde søgt at faa et bestemt Svar presset ud af hende; at hun, Gemma, omsider var sluppet fri ved at love hende, at hun i Løbet af fireogtyve Timer skulde sige hende, hvad hun havde besluttet sig til; at det først langt om længe og med stort Besvær var lykkedes hende at opnaa den Frist; og at saa med ét Hr. Klüber var arriveret, aldeles uventet. Han havde været endnu mere formel og stiv end nogen Sinde, havde tilkendegivet sin Misfornøjelse med den fremmede Russers drengeagtige — det var hans Ord — utilgivelige og for ham, Hr. Klüber, yderst fornærmelige Optræden, han mente din Duel, og han forlangte, at Mama øjeblikkelig skulde vise Dig Døren. For, sagde han, og Gemma kopierede hans Stemme og Manerer, alt dette her kaster en Skygge over min Ære, som om jeg ikke skulde have vidst at forsvare min Forlovede, dersom jeg havde anset det for nødvendigt eller fornuftigt. I Morgen véd hele Frankfurt, at et fremmed Menneske har duelleret med en Officer for min Forlovedes Skyld, hvad maa Folk tro? Det er en Plet paa min Ære!“ Moder holdt med ham, vil Du tænke Dig! Men saa erklærede jeg ham kort og godt, at han behøvede ikke at være urolig for sin Ære og sin Person eller at føle sig fornærmet over, hvad Folk vilde sige om hans Forlovede, for jeg var ikke mere hans Forlovede og vilde aldrig blive hans Kone. Jeg havde ærlig talt egentlig først villet tale med Dem . . . med Dig, før jeg brød med ham; men saa var det, han kom hjem, og saa kunde jeg ikke styre mig længer. Moder skreg op af Forfærdelse; men jeg gik ind i det andet Værelse og hentede hans Ring — Du har nok ikke lagt Mærke til, at jeg havde taget Ringen af allerede for to Dage siden — og gav ham den tilbage. Han var umaadelig krænket; men da han jo ogsaa er umaadelig forfængelig og stor paa det, saa sagde han ikke noget videre og gik sin Vej.

Naturligvis har jeg maattet dølge en Del med Mama, og det gjorde mig virkelig ondt at se, saa umaadelig bedrøvet hun var; jeg var nær ved at tro, at jeg maaske havde forløbet mig. Men jeg havde jo dit Brev — og jeg vidste jo ogsaa i Forvejen . . .

— At jeg elskede Dig? afbrød Ssanin hende.

— Ja, at Du elskede mig . . .

Saaledes fortalte Gemma, forvirret og smilende og dæmpende Stemmen eller tiende helt stille, saa ofte der gik nogen forbi. Ssanin hørte henrykt efter og fortabte sig i Beundring af hendes Stemmes Klang, ligesom han den foregaaende Dag havde været betaget af hendes Haandskrift.

— Mama er meget bedrøvet, meget bedrøvet! begyndte Gemma igen, og det ene Ord næsten jog det andet nu. Hun kan aldeles ikke forstaa, at jeg kan have noget imod Hr. Klüber, og at jeg under ingen Omstændigheder kunde have giftet mig med ham af Kærlighed, men kun paa Grund af hendes Overhæng. Hun har Dem . . . Dig mistænkt eller rent ud sagt, hun er overbevist om, at jeg elsker Dig; og det piner hende saa meget mere, som hun endnu i Forgaars ikke havde Spor af Anelse derom, saa hun oven i Købet gav netop Dig i Kommission at se at overtale mig . . . det var vist et underligt Ærinde for Dig, hvad? Nu kalder hun Dig . . . Dem en Hykler, en rigtig styg, listig En; hun siger, at De har misbrugt hendes Tillid og spaar, at De vil ogsaa nok bedrage mig . . .

— Men, Gemma! udbrød Ssanin, har Du da ikke sagt hende . . .?

— Nej, jeg har ingenting sagt! Hvor kunde jeg gøre det, før jeg havde talt med Dem?

Ssanin slog Hænderne sammen af Forbavselse.

— Men saa haaber jeg da rigtignok, Gemma, at Du nu vil sige hende det altsammen og saa vil lade mig tale med hende. Jeg skal vise din Moder, at jeg er ingen Bedrager!

Hans Bryst formelig hævede sig under Presset af ildfulde, ædle Følelser . . .

Gemma saa paa ham med store, tankefulde Øjne, og Smilet om hendes Mund forsvandt.

— Vil De virkelig nu straks gaa med ind til Moder? til Moder, som paastaar, at . . . at det er fuldstændig umuligt mellem os to, at der aldrig kan blive noget af . . . ?

Der var et Ord, som Gemma ikke kunde faa Mod til at komme frem med, skønt det brændte hende paa Tungen. Desto ivrigere var Ssanin efter at sige det:

— Af Giftermaal, mener Du, af at Du skal være min Hustru, Gemma? Jeg véd ingen større Lykke!

Hans Kærlighed, hans Højmodighed, hans Besluttethed kendte ikke længer Grænser . . .

Gemma var blevet staaende et Øjeblik; nu da hun havde hørt disse Ord, gik hun stærkt til . . . det saa ud, som om hun vilde flygte for den altfor store, uventede Lykke!

Men pludselig standsede hun som naglet fast; kun en fem, seks Skridt foran dem svingede Hr. Klüber om Hjørnet af en Sidegade i skinnende ny Hat og ny Paletot saa stram som en Pløk og med Haaret krøllet som en Pudels. Han fik Øje paa Gemma, derefter paa Ssanin, og indvendig skummende af Raseri, slaaende med Nakken og vuggende sig lapset i Hofterne spankulerede han lige imod dem . . .

Det havde givet et lille Ryk i Ssanin. Men saa kom han til at se Hr. Klüber ind i Ansigtet. Hr. Klüber havde, saa godt han kunde, søgt at give sig Mine af haanlig Forbavselse eller maaske Medlidenhed, og da han saa dette rødmussede, ordinære Fjæs fo'r der op i ham en Slags Forbitrelse, og han gik et Skridt fremad.

Gemma greb hurtigt om hans Arm, lagde med rolig Besluttethed sin Arm ind under den og saa sin forrige Forlovede stift i Øjnene. Hr. Klüber blinkede, fortrak Ansigtet en Smule og drejede til Side; idet han passerede forbi, mumlede han mellem Tænderne: „Das alte Ende vom Liede!“ og gik saa videre med samme lapsede, lidt hoppende Gang.

— Hvad sagde den Slubbert? spurgte Ssanin og vilde vende om efter Klüber.

Men Gemma holdt ham tilbage og gik videre sammen med ham, stadig med ham under Armen . . .

Det Roselliske Konditori dukkede frem; Gemma stod igen stille.

— Dimitri . . . Monsieur Dimitri, sagde hun, vi er ikke gaaet ind endnu, har ikke talt med Mama endnu . . . hvis De vil betænke Dem . . . De er ikke bunden endnu, Dimitri . . .

Ssanin blot trykkede hendes Arm heftigt ind mod sit Bryst og drog hende med sig.

— Mama! sagde Gemma, da hun og Ssanin traadte ind i det Værelse, hvor Fru Lenore sad, her kommer jeg med den rigtige!

XXIX.

Dersom Gemma havde sagt, at hun kom med Koleraen eller med Døden i egen Person, kunde Fru Lenore vanskeligt være blevet mere fortvivlet, end hun blev. Hun satte sig øjeblikkelig hen i en Krog af Stuen, vendte Ansigtet ind mod Væggen og brast i Graad; ja, hun formelig hylede, saadan som en russisk Bondekone plejer at hyle ved sin Mands eller sin Søns Død.

Gemma blev saa betaget, saa hun ikke en Gang havde Mod til at gaa hen til Moderen; hun blev staaende, ubevægelig som en Billedstøtte, midt paa Gulvet. Og Ssanin — ja, ham nytter det nu slet ikke at tale om, han kunde gerne selv have givet sig til at græde! Den trøstesløse Hulken varede ved en Time, en hel Time! Pantaleone fandt det klogest at lukke Butikken, for at der ikke skulde komme nogen ind; det var jo heldigvis endnu tidligt paa Dagen. Den Gamle var ikke rigtig enig med sig selv om, hvad han skulde sige til den Historie. Han syntes under alle Omstændigheder ikke om, at Gemma og Ssanin var gaaet saa hurtig til Værks; men han vovede paa den anden Side ikke at fordømme dem, og han var endog tilbøjelig til, *hvis* det skulde knibe, at rykke dem til Undsætning. For han *kunde* nu én Gang ikke fordrage denne Hr. Klüber! Emilio derimod betragtede sig selv som den, der havde været

Mellemmand mellem Vennen og Søsteren og var ikke fri for at være stolt af, at alting var gaaet saa godt! Det var ham aldeles umuligt at begribe, hvorfor Mama tog saa frygteligt paa Vej, og han kom i sit stille Sind saa omtrent til det Resultat, at alle Fruentimmere — selv de bedste iblandt dem — led aabenbart af en vis Mangel paa sund Fornuft.

Værst faren var Ssanin. Saa snart han nærmede sig til Fru Lenore, udstødte hun formelige Jammerskrig og fægtede afværgende i Luften med begge Arme. Og ligesaa forgæves forsøgte han nogle Gange at blive staaende i ærbødig Afstand fra hende og at sige højt: „Jeg beder Dem om Deres Datters Haand!“ . . . Fru Lenore var især meget vred paa sig selv, fordi „hun havde været saa blind og slet ikke havde mærket noget.“

— Dersom min Giovan' Battista havde levet endnu, sagde hun af og til, saa var den Slags aldrig sket!

„Men du gode Gud! hvad er dog egentlig alt dette for en Historie?“ tænkte Ssanin ved sig selv. „Det er da virkelig for taabeligt!“ . . .

Han havde ikke Mod til at se paa Gemma, og hun turde heller ikke se op paa ham. Hun indskrænkede sig til, taalmodig at tysse paa og kærtegne Moderen, som i Begyndelsen ogsaa havde skubbet hende bort fra sig.

Langt om længe begyndte saa Stormen at lægge sig. Fru Lenore holdt op at græde og tillod Gemma at føre hende bort fra den Krog, hvorind hun var flygtet, at trykke hende ned i Lænestolen henne ved Vinduet og at bringe hende et Glas Vand med fleur d'orange i. Og hun tillod Ssanin ikke at komme hen til hende, nej Vorherre bevares, men dog at blive i Værelset; hidtil havde hun hvert andet Øjeblik forlangt, at han skulde gaa sin Vej, og hun afbrød ham ikke mere, naar han talte til hende. Han benyttede sig naturligvis straks af det Vindstille, der var indtraadt, og udfoldede en forbavsende Veltalenhed; selv overfor Gemma vilde han næppe have været i Stand til at udtrykke sine Hensigter og Følelser med saadan en Varme og Overbevisning. Hans Følelser var de oprigtigste,

hans Hensigter de reneste af Verden, ligesom Almavivas i „Barberen af Sevilla“. Han skjulte hverken for sig selv eller for Fru Lenore de uheldige Sider ved sit Frieri, men, tilføjede han, disse uheldige Sider eksisterede kun tilsyneladende. Han var Udlænding, det var sandt, og de havde først for nylig gjort hans Bekendtskab og vidste intet positivt hverken om ham selv eller om hans Forhold. Men han var villig til at skaffe alle rimelige Beviser for, at han var af god Familie og ikke ganske uformuende; i saa Henseende kunde han føre de allerpaalideligste af sine Landsmænd som Vidner. Og han nærrede det Haab, at Gemma vilde blive lykkelig med ham, og at han skulde forstaa at mildne den Sorg, som Adskillelsen fra hendes Familie naturligt maatte føre med sig . . .

Da han begyndte at tale om at skilles, ja blot da han nævnede det ene Ord „Adskillelse“, havde han nær ødelagt det hele. Det gav et Sæt i Fru Lenore, og hun tog paa Vej med at kaste sig fra den ene til den anden Side i Stolen. Ssanin skyndte sig imidlertid at tilføje, at Adskillelsen kun vilde blive kortvarig, ja maaske den, naar alt kom til alt, fuldstændig kunde undgaas.

Hans Veltalenhed var ikke spildt. Fru Lenore begyndte at se paa ham, ganske vist endnu stadig bedrøvet og anklagende, men dog ikke længer saa opbragt og med saadan en Afsky som tilforn; derefter tillod hun ham at komme hen til, ja endog at sætte sig ved Siden af hende; Gemma sad paa den anden Side; og tilsidst bebrejdede hun ham hans Opførsel, ikke længer blot med Blik, nej, ogsaa med Ord, hvad der tydede paa, at hun allerede var betydelig formildet. Hun gav sig til at beklage sig, og hendes Klager blev efterhaanden mere stiltfærdige og sagtmodige; de gik over til at blive Spørgsmaal, der rettedes snart til Datteren, snart til Ssanin; saa tillod hun ham at tage hendes Haand og trak den ikke straks tilbage. . . . Og saa brast hun igen i Graad, men det var allerede en helt anden Slags Taarer — og smilede vemodigt og sagde, at hun savnede Giovan Battista, men det var i en ganske anden Betydning end før. Et Øjeblik til, og

Misdæderne, Ssanin og Gemma, laa paa Knæ foran hende, og hun lagde sine Hænder først paa den enes, saa paa den andens Hoved; igen et Øjeblik, og hun omfavnede og kyssede dem! Hvorefter Emilio med glædestraalende Ansigt kom styrrende ind i Stuen og hængte sig om Halsen paa de tre, der holdt hverandre tæt omfavnede.

Pantaleone kiggede ind ad Døren, smilte og rynkede Panden paa én Gang og gik saa hen og lukkede Butikken op igen.

XXX.

Overgangen fra Fortvivlelse til Bedrøvelse og fra Bedrøvelse til „stille Resignation“ havde ikke taget lang Tid hos Fru Lenore. Og selve denne stille Resignation forvandlede hurtigt til en hemmelig Glæde, som dog for Anstandens Skyld paa enhver mulig Maade blev holdt tilbage og fordulgt. Ssanin havde straks fra første Færd gjort et meget sympatetisk Indtryk paa hende, saa da hun omsider havde faaet gjort sig fortrolig med den Tanke, at han *skulde* være hendes Svigersøn, saa var Tanken hende egentlig slet ikke ubehagelig, om hun end ansaa det for sin Pligt endnu fremdeles at sætte sit fornærmede eller rettere bekymrede Ansigt op. Desuden var jo alt det, der var sket i disse sidste Dage, saa usædvanligt, saa overraskende. Slag i Slag var det kommet.

Som praktisk Kone og som Moder ansaa hun det for sin Pligt at underkaste Ssanin et vidtgaaende Forhør. Og Ssanin, der om Morgenens, da han indfandt sig til Stævnemødet med Gemma, ikke et eneste Øjeblik havde tænkt paa at gifte sig, sandt at sige havde han slet ingenting tænkt den Gang, havde bare ladet sig rive hen af sin Lidenskab. Ssanin gik fuldstændig op i Rollen som vordende Ægtemand; han svarede beredvilligt og yderst nøjagtigt og udførligt paa alle hendes Spørgsmaal. Da hun saa havde faaet overbevist sig fuldt og fast om, at han virkelig var rigtig adelig — hun var endda en Smule forbavset over, at han ikke var af fyrstelig Familie — satte

hun en meget alvorlig Mine op og sagde ham forud, at hun vilde være hensynsløst ligefrem imod ham og slet ingen Dikedarer gøre . . . det tvang hendes hellige Pligt som Moder hende til. Dertil svarede Ssanin, at det var just, hvad han haabede, hun vilde være, og han bad hende om endelig ikke at skaane ham. Hvorefter hun kom med den Bemærkning, at Hr. Klüber — idet hun nævnede dette Navn, sukkede hun sagte, klemte Læberne sammen og tav lidt — at Hr. Klüber, Gemmas „gamle Forlovede“, allerede nu havde over otte Tusinde Gylden i aarlig Indtægt, samt at denne Sum hurtigt vilde stige med Aarene, og — ja hvordan stod det sig egentlig med Ssanins Indtægter?

— Otte Tusinde Gylden, svarede Ssanin langsomt, det er i vore Penge næsten femten Tusinde Rubler Banko . . . Ja, saa stor er min aarlige Indtægt ikke! Jeg ejer en lille Gaard i det Tulaske Guvernement. Naar den bliver ordentlig drevet, kan den, *maa* den bestemt kunne indbringe en seks Tusinde Rubler aarligt. Og dersom jeg saa søgte et Embede, saa kunde jeg da nemt faa en to Tusinde i Gage.

— Embede i Rusland? udbrød Fru Lenore, saa jeg blev nødt til at skilles fra Gemma!

— Jeg kunde jo ogsaa slaa ind paa den diplomatiske Karriere, mente Ssanin, jeg har en hel Del Forbindelser. Saa kunde jeg jo faa Ansættelse i Udlandet. Men jeg kunde ogsaa gøre en anden Ting — ja, det vilde være det allerbedste — jeg kunde sælge Gaarden og anbringe Kapitalen i et eller andet Foretagende, f. Eks. bruge den til at udvide Deres Konditori.

Han havde nok paa Fornemmelsen, at han sad og snakkede helt hen i Taaget; men der var kommet en ubeskrivelig Dristighed over ham. Han saa paa Gemma — som lige fra det Øjeblik, den „praktiske“ Samtale var begyndt, hvert Øjeblik rejste sig, gik nogle Skridt hen ad Gulvet, satte sig, rejste sig igen, — han saa paa Gemma: og der eksisterede ikke længer Hindringer for ham. Han var parat til paa staaende Fod at ordne

alt saa imødekommende som vel tænkeligt, naar bare Gemma kunde faa Fred.

— Hr. Klüber havde ogsaa i Sinde at give mig en lille Sum, saa jeg kunde faa gjort Konditoriet i Stand, sagde Fru Lenore efter et Øjeblik's Betænkning.

— Men Moder! for Gud i Himlens Skyld, Moder dog! udbrød Gemma paa Italiensk.

— Man maa tale straks om den Slags Ting, mit Barn, svarede Fru Lenore, ligeledes paa Italiensk.

Hun vendte sig saa igen om til Ssanin og spurgte, hvordan de russiske Loves Bestemmelser om Ægteskab var, om der ikke var Vanskeligheder ved at gifte sig med en Katolikinde ligesom i Prøjsen. Den Gang, i Aarene omkring 1840, var den prøjsiske Regerings Stridigheder med Ærkebisp'en i Køl'n angaaende Ægteskab mellem Folk af forskellige Trosbekendelser endnu i frisk Minde hos alle. Da Fru Lenore saa hørte, at hendes Datter ogsaa blev adelig, naar hun giftede sig med en russisk Adelsmand, tilkendegav hun en vis Tilfredshed.

— Men nu maa De jo allerførst rejse hjem til Rusland, sagde hun.

— Hvorfor det?

— Ikke? Jeg mente, for at faa Deres Kejsers Tilladelse.

Ssanin forklarede hende, at det var aldeles ikke nødvendigt, men at han maaske nok alligevel blev nødt til at tage hjem til Rusland en ganske kort Tid, før han holdt Bryllup — da han sagde de Ord, var det ham, som om hans Hjerter krympede sig sammen; Gemma, der saa stift paa ham, forstod ham, hun rødmede og faldt i Tanker — og at han saa under sit Ophold i Hjemmet vilde se at faa solgt sin Gaard. I ethvert Tilfælde skulde han have de fornødne Penge med sig, naar han kom tilbage.

— Saa kunde jeg egentlig lide at bede Dem tage noget godt Astrakansk Pelsværk med til en Kaabe til mig, sagde Fru Lenore, det skal jo være saa udmærket og saa mageløst billigt i Rusland.

— Ja, med Fornøjelse; det skal være mig en Glæde at

tage Pelsværk med til Dem, og ogsaa til Gemma, udbrød Ssanin.

— Og til mig en sølvbroderet Saffians Hue, sagde Emilio og stak Hovedet ind ad Døren.

— Godt, Du skal faa den. Og Pantaleone skal have et Par Tøfler.

— Saa—aa? hvorfor det? hvad skulde han med dem? faldt Fru Lenore ind, for Øjeblikket taler vi alvorligt! Men saa er der én Ting til, tilføjede den praktiske Dame, De siger, De vil sælge Deres Ejendom? Saa vil De altsaa ogsaa sælge Deres Bønder?

Det gav et Sæt i Ssanin, som om en havde givet ham et Nævestød i Siden. Han kom til at tænke paa, at hver Gang han havde talt med Fru Roselli og hendes Datter om Liv-egenskabet — der efter hans egne Ord indgød ham den dybeste Afsky — havde han stadig forsikret dem, at *han* vilde aldrig, hvordan det saa end skulde gaa, indlade sig paa at sælge sine Bønder, fordi han ansaa det for umoralsk.

— Jeg vil gøre mig Umage for at finde en Køber til Gaarden, som jeg ved er en rettænkende Mand, svarede han nølende. Eller maaske mine Bønder selv vil købe sig fri.

— Ja, det vilde jo rigtignok være det heldigste, skyndte Fru Lenore sig at bemærke, for saadan at sælge levende Mennesker . . .

— Barbari! brummede Pantaleone, der var kommet frem i Døren bag ved Emilio. Hvorefter han rystede sin Toupet og forsvandt.

„Saa for Pokker! for Pokker ogsaa!“ tænkte Ssanin og stjal sig til at se hen paa Gemma. Men hun lod ikke til at have hørt hans sidste Ord. „Aah, det siger ingenting!“ tænkte han saa igen.

Saadan blev den praktiske Samtale holdt gaaende næsten lige til Middag. Fru Lenore var tilsidst blevet helt formildet; hun kaldte Ssanin „Dimitri“, truede skælmisk med Fingeren ad ham, og sagde, at hun skulde nok hævne sig, fordi han saadan havde taget hende ved Næsen. Hun udspurgte ham længe

og omstændeligt angaaende hans Familie. „Det er ogsaa noget, der er meget vigtigt!“ mente hun, og hun lod ham beskrive de Ceremonier, der bruges i græsk-katolske Kirker ved Bryllupper, og var paa Forhaand begejstret over at skulle se Gemma i hvid Kjole og med Guldkrone paa Hovedet.

— Mit Barn er jo smuk som en Dronning, sagde hun med moderlig Stolthed, ja, der *er* vel ikke engang saa smuk en Dronning i hele Verden!

— Der er kun én Gemma i hele Verden! afbrød Ssanin hende.

— Det er ogsaa derfor, hun hedder Gemma (Ædelsten).

Gemma kastede sig om Halsen paa Moderen og overvældede hende med Kærtegn. Nu først lod hun til at trække Vejret frit igen; det var, som om der var faldet hende en knugende tung Sten fra Hjertet.

Ssanin følte sig pludselig saa usigelig lykkelig. Saa opfyldtes — saa virkeliggjordes de dog, alle de Drømme, han havde drømt for nylig her i dette Værelse! Han var saa glad som et Barn, Hjertet formelig hoppede i Livet paa ham. Han fo'r ud i Konditoriet; han maatte absolut igen staa og „handle“ bag Disken, saadan som han havde gjort det for et Par Dage siden. „Nu har jeg da rigtig Lov til det, sagde han leende, nu hører jeg jo til Familien.“

Og han stillede sig virkelig om bag Disken og „handlede“, det vil sige, han solgte til et Par Smaapiger, der kom ind i Butikken, et Pund Konfekt for det halve af, hvad det kostede, og gav dem desuden to Pund i Stedet for et.

Ved Bordet sad han officielt som forlovet ved Siden af Gemma. Fru Lenore blev ved med sine praktiske Spørgsmaal. Emilio lo i ét væk og overhængte Ssanin om, at han skulde tage ham med til Rusland. Det blev bestemt, at Ssanin skulde rejse om fjorten Dage. Kun Pantaleone havde en bister Mine paa, saa endog Fru Lenore lod ham høre ilde derfor. „Og Du har oven i Købet været Sekundant!“ lagde hun til. Pantaleone skævede vrantent hen paa hende.

Gemma tav næsten hele Tiden; men aldrig havde hendes

Ansigt været saa lysende skønt som nu. Efter Bordet bad hun Ssanin om at gaa et Øjeblik med ned i Haven; hun blev staaende ud for Bænken, hvor hun i Forgaars havde siddet og søgt Kirsebær ud, og sagde til ham: Du maa ikke blive vred, Dimitri, men jeg vilde blot endnu en Gang huske Dig paa, at Du skal ikke anse Dig for bunden . . .

Han lod hende ikke tale ud.

Hun vendte Ansigtet bort. — Og med Hensyn til det, som Moder talte om, — Du ved . . . vi har ikke samme Tro . . . saa . . . Hun tog om et lille Granatkors, der hang i en tynd Snor om hendes Hals, trak til, saa Snoren gik midt over, og gav ham Korset . . . Naar jeg er din, saa er din Tro ogsaa min!

Ssanins Øjne var ganske vaade endnu, da han og Gemma kom op fra Haven . . .

Om Aftenen var alt allerede i det vante Trit igen. Der blev endog spillet Tresette.

XXXI.

Ssanin vaagnede meget tidligt næste Morgen. Han var paa Toppunktet af menneskelig Lyksalighed; men det var dog ikke det, der forhindrede ham i at sove, nej, det var det slemme Spørgsmaal, Livsspørgsmaalet om, paa hvad Maade han hurtigst og fordelagtigst skulde faa solgt sin Ejendom. De mest forskelligartede Idéer fo'r gennem hans Hoved, men ingen af dem vilde rigtig klare sig for ham. Han gik saa ud i det fri, for at trække frisk Luft og se at komme paa det rene med sig selv. Thi han vilde ikke vise sig for Gemma, før han havde en bestemt og fuldfærdig Plan.

Hvad er det for en besynderlig kluntet, lavbenet, for Resten meget net paaklædt Person, som slæber Benene efter sig der-

hende og vralter langsomt af Sted? Hvor har han dog før set denne Nakke med lyst Haar, dette Hoved, der er krøbet helt ned mellem Skuldrene, denne bløde, laskede Ryg og disse slattede, fede Hænder? Skulde det virkelig være Polosov, hans gamle Skolekammerat fra Instituttet, som han ikke har truffet i hele fem Aar?

Ssanin skyndte sig forbi Skikkelsen, som gik der foran ham, og vendte sig saa om . . . Dette brede, gule Ansigt, disse smaa Griseøjne med hvide Øjenvipper og Øjenbryn, denne korte, flade Næse, disse tykke, ligesom sammenklistrede Læber, denne runde, skægløse Hage — og saa dette surmulende, dvaske, mistroiske Udtryk i Ansigtet — jo ganske rigtigt, det er Hippolyt Polosov!

„Skulde min Lykkestjerne igen være paa Spil?“ fo'r det gennem Hovedet paa Ssanin.

— Polosov! Hippolyt Ssidoritsch! Nej, er det Dig?

Skikkelsen blev staaende, spærrede de smaa, bitte Øjne op, fik langt om længe Læberne skilt ad, og spurgte med hæs Falset:

— Dimitri Ssanin?

— Akkurat! sagde Ssanin og trykkede den ene af Polosovs Hænder, der var presset ind i et Par lysegraa Handsker og hang ubevægelige ned langs de fyldige Laar. Hvor længe har Du været her? Hvor kommer Du fra? Hvor er Du taget ind?

— Jeg kom hertil i Gaar, fra Wiesbaden, svarede Polosov langsomt, jeg skulde gøre nogle Indkøb for min Kone. Og jeg tager tilbage til Wiesbaden igen i Dag.

— Ah, ja det er sandt, Du er jo blevet gift — og oven i Købet med en Skønhed, siger man.

Polosov saa hen til Siden. Ja, man siger saa, mumlede han.

Ssanin brast i Latter. Jeg kan da mærke, Du er endnu stadig den samme haardhudede Flegmatiker, som Du var paa Instituttet.

— Hvad skulde jeg have forandret mig for?

— Man siger ogsaa, tilføjede Ssanin og lagde Eftertryk paa Ordene „man siger“, at din Kone skal være meget rig.

— Ja, man siger *det* . . . ogsaa.

— Ved Du det maaske ikke selv, Hippolyt Ssidoritsch?

— Ja, ser Du, bedste Dimitri . . . Pavlovitsch? — jo, Pavlovitsch var det jo, — jeg blander mig nu aldrig i min Kones Affærer.

— Hvad gør Du ikke? I ingen af hendes Affærer?

Polosov skævede igen til Siden. — Nej, Du, i ingen af dem. Hun gaar *sin* Vej, og jeg gaar *min*.

— Hvor gaar Du saa hen nu?

— Ja, nu i Øjeblikket gaar jeg intetsteds hen; jeg staar her paa Gaden og snakker med Dig. Men naar det er forbi, saa gaar jeg hjem til Hotellet og spiser Frokost.

— Saa gaar jeg med, hvis Du ikke har noget imod det?

— Det vil sige . . . Du mener, Du vil spise Frokost med mig?

— Ja.

— Værs'god; det er altid behageligere at spise sammen med nogen end alene. Du er vel ingen Sludrebøtte, hvad?

— Nej, det tror jeg ikke.

— Naa, ja kom saa!

Polosov satte sig i Bevægelse. Ssanin gik ved Siden af ham. Og Ssanin tænkte — Polosovs Læber havde igen klistret sig sammen, tavs og smaaprustende vraltede han af Sted — Ssanin tænkte: „Hvor i al Verden har det Mæhæ dog faaet kapret sig en smuk og rig Kone? Han selv er hverken rig eller fornem eller begavet; paa Instituttet gik han for at være en tvær og tungnem Dreng, et rigtigt Dovendyr og en Slughals oven i Købet, „Savlebøtten“ kaldte vi ham . . . Det er jo et rent Mirakel!

„Men dersom hans Kone er meget rig — man siger, hun skal være Datter af en Brænderiforpagter — Gud ved, om man saa ikke skulde kunne faa hende til at købe min Gaard? Han siger nok, at han ikke blander sig i hendes Affærer, men det er dog vist ikke til at tage efter Bogstaven. Jeg vil des-

uden kun forlange en rimelig, en meget fordelagtig Pris . . . Hvorfor skulde jeg ikke forsøge? Maaske min Lykkestjerne klarer det hele paa den Maade . . . Ja saa min Sandten! jeg prøver ad!“

Polosov førte Ssanin hen til et af de første Hoteller i Frankfurt, hvor han naturligvis havde taget det bedste Værelse, der fandtes. Paa Bordene og Stolene laa der Bunker af Ruller, Æsker og Smaapakker . . . „Altsammen, Du, noget, jeg har købt til Maria Nikolajevna!“ saaledes hed Hippolyt Ssidoritsch's Kone. Dermed lod Polosov sig dumpe ned i en Lænestol, stønnede: „Puh! saadan en Hede!“ og løste sit Halstørklæde op. Hvorefter han ringede paa Overkelneren, med hvem han forhandlede yderst indgaaende om en bedre Frokost. „Og pas saa paa, at der er spændt for til Klokken et! Forstaar han, præcis Kl. et!“

Overkelneren bukkede ydmygt og luskede ud af Stuen.

Polosov knappede Vesten op. Man kunde skønne — allerede af Maaden, hvorpaa han skød Øjenbrynene opad, prusted og rynkede Næse — at det virkelig var ham en stor Gene at tale, og at han med en vis Uro afventede, om Ssanin vilde nødsage ham til at bevæge Tungen eller selv vilde paatage sig Ulejligheden med at besørge Underholdningen.

Ssanin forstod, hvorledes det forholdt sig med ham, og plagede ham derfor heller ikke med Spørgsmaal; han indskrænkede sig til det allernødvendigste. Han fik at vide, at Polosov i to Aar havde gjort Tjeneste ved et Uhlanregiment — han maa saamænd have set nydelig ud i den korte Jakke, tænkte Ssanin —, at han for tre Aar siden havde giftet sig, at han nu opholdt sig paa andet Aar i Udlandet, hvor hans Kone foreløbig „brugte Wiesbaden for et eller andet“, og at de derfra agtede sig til Paris. — Ssanin for sit Vedkommende gik heller ikke videre udførligt ind paa sit hidtidige Liv eller sine Fremtidsplaner; han kom straks ind paa Hovedsagen, — det vil sige, han fortalte, at han havde i Sinde at sælge sin Gaard.

Polosov hørte paa ham, men sagde ingenting og saa jævnlig hen til Døren, hvorigennem Frokosten skulde komme.

Endelig kom den saa. Overkelneren sammen med to andre Opvartere bragte en hel Del Fade ind med hvælvede Sølvlaag over.

— Din Gaard ligger i det Tulaske Guvernement? spurgte Polosov, idet han satte sig til Bords og stoppede Snippen af Servietten ind bag Skjortekraven.

— Ja.

— I det Efremovske Distrikt, ikke?

— Du kender Alexejevka? spurgte Ssanin og satte sig ligeledes til Bords.

— Ja, jeg gør. — Polosov proppede et stort Stykke Omelet med Trøfler i Munden. — Marie Nikolajevna, min Kone, har en Ejendom der i Nabolaget . . . Træk den Flaske op, Opvarter! . . . Jorden er god, men Bønderne har hugget svært i din Skov. Hvorfor vil Du sælge?

— Jeg skal bruge Penge, min Ven! Jeg vil sælge billigt. Du skulde købe den, Du! Det var just en Gaard for Dig!

Polosov skyllede et Glas Vin ned, tørrede sig om Munden med Servietten og gav sig igen til at tygge, langsomt og smaskende.

— Hm . . . ja ser Du, svarede han endelig, jeg køber nu ingen Gaarde; jeg har ingen Kapital . . . Ræk mig det Smør der! . . . Nej, det skulde være, om min Kone vilde købe den. Du kan jo tale med hende om det. Hvis Du er rimelig med Prisen, saa tager hun den nok . . . Nej, saadan nogle Æsler, de Tyskere! de har ikke Begreb om at koge Fisk: den simpleste Sag af Verden! . . . Og saa sludrer de alligevel om et enigt Tyskland! . . . Opvarter! tag det Roderi væk!

— Men tager din Kone sig da virkelig selv af sit Landbrug? spurgte Ssanin.

— Ja, hun gør. Nej, Koteletterne her — de er gode. Prøv den, Du . . . Jeg sagde Dig jo, Dimitri Pavlovitsch, at jeg blander mig aldrig i min Kones Affærer, — nu siger jeg det igen.

Polosov tyggede og smaskede videre.

— Hm! . . . Men hvor skal jeg kunne komme til at tale med hende om den Sag, Hippolyt Ssidoritsch?

— Det er da meget nemt, Dimitri Pavlovitsch. Tag til Wiesbaden. Det er ikke langt herfra . . . Opvarter! har De ingen engelsk Sennop! Ikke? Sikke nogle Kvæghoveder! . . . Men saa kommer Du til at skynde Dig, for vi rejser i Overmorgen . . . Maa jeg skænke Dig et Glas af denne Vin her — Buket, hvad? — ikke det sædvanlige Eddike-Sprøjt!

Polosovs Kinder blev rødmussede, og der kom Liv i Øjnene. Det skete kun, naar han spiste . . . eller drak.

— Jeg ved virkelig ikke, hvordan jeg skal gribe den Ting an, mumlede Ssanin.

— Har det da saadant et Jag?

— Ja, det er netop det, det har, Du; det jager virkelig.

— Skal Du bruge en stor Sum?

— Ja, jeg . . . ja, hvordan skal jeg sige? jeg . . . tænker paa at gifte mig.

Polosov satte Glasset, som han var i Færd med at føre op til Munden, ned paa Bordet igen.

— Gifte Dig? spurgte han, og hans Stemme blev ganske hæs af Forbavselse, og han foldede sine fede Hænder over Maven. — Lige paa en Stus?

— Ja . . . om kort Tid.

— Din tilkommende — er i Rusland naturlig?

— Nej . . . hun er ikke i Rusland.

— Hvor da?

— Her i Frankfurt.

— Og . . . hvem er hun?

— Det er en tysk Dame — ja, det vil sige — det er en Italienerinde. Men hun bor her i Frankfurt.

— Har hun Penge?

— Ikke Spor.

— Saa er det altsaa svært hedt med jer Kærlighed.

— Du er en snurrig Fyr! Ja, vist er det hedt.

— Og derfor maa Du have Penge?

— Naa ja . . . det vil sige . . . Ja, jeg maa!

Polosov tømte Glasset, skyllede sin Mund, dypede Fingrene i Vandet, tørrede sig omhyggeligt i sin Serviet, tog sig en Cigar og tændte den. Ssanin saa paa ham og sagde ingenting.

— Ja, det eneste, *jeg* kan tænke mig, sagde Polosov endelig og bøjede Hovedet tilbage og pustede Røgen ud i en fin Søjle, det er . . . snak med min Kone! Hvis hun er i Humør til det, saa klarer hun hele Historien.

— Men hvordan skal jeg faa talt med din Kone? Du siger jo, at I rejser i Overmorgen.

Polosov lukkede Øjnene.

— Ved Du hvad? sagde han saa og drejede Cigaren rundt mellem Læberne, og sukkede dybt, gaa hjem og gør Dig færdig i en Fart, — og kom saa her tilbage igen. Jeg kører Klokken et; der er Plads nok i Vognen, saa tager jeg Dig med. Det er det nemmeste. Men nu skal jeg sove. Naar jeg har spist, maa jeg have mig en Lur. Det kræver min Konstitution, og jeg sætter mig aldrig op imod den. Lad mig saa i Ro, Du!

Ssanin tænkte og tænkte — pludselig slog han med Naken, han havde taget en Beslutning.

— Vel, jeg tager mod dit Tilbud, tak skal Du have. Klokken halv et er jeg her igen, og saa kører vi sammen til Wiesbaden. Jeg haaber ikke, din Kone tager mig det ilde op.

Men Polosov snorkede allerede. Han brummede et: „Lad mig i Ro!“ lagde Hovedet fastere tilbage, flyttede Fødderne lidt og sov ind, ligesom et lille Barn.

Ssanin kastede endnu et Blik paa denne kluntede Figur, dette Hoved, denne Hals, denne runde, æbleformede Hage, der stak i Vejret, og forlod saa Hotellet og skyndte sig hen til Rosellis Konditori.

Han maatte jo forberede Gemma.

XXXII.

Ssanin traf Gemma og hendes Moder ude i Konditoriet. Fru Lenore stod foroverbøjet og maalte ivrigt Bredden af Vinduespillerne med en lille Tommestok, der var til at folde sammen. Da hun fik Øje paa Ssanin, rettede hun sig op og hilste venligt, skønt lidt forlegent, paa ham.

— Efter det, De sagde i Gaar, har jeg hele Tiden gaaet og spekuleret paa, hvordan vi kunde faa gjort Butikken køn- nere, sagde hun. Vil De se, her har jeg tænkt, at man kunde sætte to smaa Skabe med Spejlglasruder, det er jo moderne nu, og saa . . .

— Ja, det kan blive udmærket, afbrød Ssanin hende, alt det maa vi have tænkt over senere . . . Men kom nu med ind, jeg har noget at fortælle Dem! Og han tog Fru Lenore under den ene og Gemma under den anden Arm og trak dem med ind i det andet Værelse.

Fru Lenore blev befippet og slap Tommestokken. Gemma var ogsaa lige paa Nippet til at blive angst; men saa saa hun vist paa Ssanin — og blev straks rolig igen. For nok var Udtrykket i hans Ansigt noget betaget, men det var samtidigt baade besluttet og ligesom kækt fornøjet.

Han bad Damerne sætte sig, stillede sig op foran dem og gav sig saa, alt medens han gestikulerede ivrigt og hvert Øjeblik fo'r sig med Haanden gennem Haaret, til at fortælle dem hele Historien; hvordan han havde truffet Polosov, og at han nu havde tænkt at tage til Wiesbaden, og at der var en Mulighed for, at han kunde faa solgt sin Gaard. Tænk en Gang saadan et Held! udbrød han endelig. Sagen stiller sig saaledes, at jeg nu maaske slet ikke behøver at tage til Rusland. Og i saa Fald kunde vi jo holde Bryllup noget tidligere, end jeg havde tænkt mig.

— Naar skal De af Sted? spurgte Gemma.

— Endnu i Dag, om en Times Tid. Min Ven har Vogn og tager mig med sig.

— Skriver De saa til os?

— Naturligvis skriver jeg! lige saa snart jeg har faaet talt med denne Dame . . .

— Jeg synes, De sagde, hun var meget rig? spurgte den praktiske Fru Lenore.

— Umaadelig rig. Faderen var Millionær og har efterladt hende hele sin Formue.

— Hende alene? Hele Formuen? — Naa, De har saamænd Held med Dem! Men se nu bare til, at De ikke sælger Gaarden for billigt! De maa være klog og bestemt — endelig ikke lade Dem rive hen! Jeg forstaar jo saa meget godt, at De længes efter saa hurtigt som muligt at blive Gemmas Mand; men Forsigtighed frem for alt! Husk paa, at jo mere De faar for Deres Gaard, des mere bliver der baade til Dem . . . og Deres Børn at leve af.

Gemma vendte sig om, og Ssanin begyndte igen at blive urolig og vuggede sig utaalmodigt i Hofterne.

— De kan være overbevist om, jeg *skal* være forsigtig, Fru Lenore; men tinge om Prisen . . . har jeg ikke i Sinde! Jeg forlanger en bestemt Sum; vil hun give den, saa er det godt, hvis ikke, saa Vorherre være med hende!

— Kender De den Dame? spurgte Gemma.

— Jeg har aldrig set hende.

— Og hvor naar kommer De igen?

— Hvis der ikke bliver noget af Handelen, saa i Overmorgen; men hvis Sagen gaar i Orden, bliver jeg maaske nødt til at blive der en eller et Par Dage til. Jeg skal under ingen Omstændigheder spille et eneste Øjeblik. Jeg lader jo mit Hjerte her tilbage! Men jeg staar og snakker, og jeg maa dog et Øjeblik hjem til mig selv, før vi skal køre. Giv mig Deres Haand, Fru Lenore, paa en lykkelig Rejse, det er saa Skik og Brug hjemme hos os i Rusland.

— Højre eller venstre Haand?

— Venstre, den er nærmest ved Hjertet . . . I Overmorgen er jeg her igen med mit Skjold eller strakt ud ovenpaa det! Skønt, der er noget inden i mig, som siger mig, at jeg kommer tilbage som Sejrherre! Farvel mine Kære, Elskede . . .!

Han omfavnede og kyssede Fru Lenore, og bad saa Gemma om han maatte gaa blot et Øjeblik med hende ind paa hendes Værelse, han havde noget vigtigt, noget meget vigtigt at sige hende. Han vilde simpelt hen sige Farvel til hende uden Vidner. Fru Lenore forstod ham og spurgte ikke om, hvad det var for noget vigtigt.

Han havde aldrig før været inde paa Gemmas Værelse. Al Kærlighedens Trylleri, dens glødende Ild, dens Henrykkelse, dens søde Angst flammede op i ham og vældede ud over hans Sjæl i det Øjeblik, han traadte ind over Tærskelen til denne Helligdom . . . Han saa sig bevæget om, faldt ned paa Knæ for den Elskede og pressede sit Ansigt op mod hendes Kjoles Folder . . .

— Du er min? hviskede hun, Du kommer snart igen, ikke sandt?

— Jeg er din . . . og jeg kommer igen! gentog han næsten ude af Stand til at tale.

— Jeg skal vente paa Dig, min Elskede! — — —

Et Øjeblik efter løb Ssanin ned ad Gaden og hjem til sig selv. Han saa ikke, at Pantaleone — med Haaret struttende ud til alle Sider og med Haanden løftet, som om han vilde true ad ham — kom farende ud af Butiksdøren og raabte noget efter ham.

Præcis Klokken tre Kvarter paa et indfandt Ssanin sig hos Polosov. Udenfor Døren til Hotellet holdt allerede en Vogn med fire Heste for. Da Polosov saa Ssanin sagde han blot: — Ah, Du har altsaa bestemt Dig! tog saa sin Hat paa, sin Kappe og sine Galoscher, stoppede Bomuld i Ørerne, skønt det var Midsommertid og gik ud til Vognen. Opvarterne stablede efter hans Anvisning alle hans utallige Indkøb op inde i Vognen, barrikaderede det Sted, hvor han skulde sidde, med smaa Silkepuder, Tasker og Pakker, satte endelig en velforsynet Madkurv ved Fødderne af ham og bandt hans Vadsæk fast til Kuskesædet. Polosov betalte flot, masede sig, hjulpen

af den tjenstivrige Portier, som ærbødig skød bag paa, prustende ind i Vognen, satte sig, flyttede om, lagde alting til Rette omkring sig, saa han fik god Støtte overalt, tændte sig en Cigar, og saa først gav han med Pegefingeren Ssanin et Vink, der skulde sige saa meget som: Nu kan Du gerne komme herind! . . . Ssanin satte sig saa ind ved Siden af ham, Polosov lod Portieren sige til Postillonen, at han skulde køre ordentligt, hvis han vilde have Drikkepenge — og Vogntrinet blev smækket op, Døren smeldet i, Vognen rullede af Sted.

XXXIII.

Nu til Dags kører man ad Jernbanen fra Frankfurt til Wiesbaden paa mindre end en Time. Men Postvognen i de Tider brugte omtrent tre Timer til det samme Stykke Vej, og der blev skiftet Heste fem Gange. Undervejs enten sov Polosov, eller han sad og rokkede saa smaat fra den ene Side til den anden, stadig med Cigaren i Munden. Han sagde kun meget lidt og saa ikke en eneste Gang ud af Vinduet; han interesserede sig ikke for maleriske Udsigter og erklærede endog, at „Naturen var til at kede sig ihjel over!“ Ssanin tav for Resten med, og heller ikke han beundrede Omegnen; men han havde andre Ting i Hovedet, han var fuldstændig optaget af sine Tanker, sine Erindringer. Hver Gang de kom til et Holdested, betalte Polosov, saa paa sit Ur og gav Postillonen faa eller flotte Drikkepenge i Forhold til, hvor rask Fyren havde kørt. Da de havde kørt Halvvejen, tog han to Appelsiner op af Madkurven, søgte den bedste ud til sig selv og gav Ssanin den anden. Ssanin saa stift paa sin Rejsekammerat og gav sig pludselig til at le af fuld Hals.

— Hvad ler Du af? spurgte Polosov og pillede med sine hvide, korte Negle omhyggeligt Skallen af sin Appelsin.

— Hvad jeg ler af? gentog Ssanin, jeg ler af denne Køretur.

— Saa? hvorfor? spurgte Polosov igen og puttede en stor Skive Appelsin i Munden.

— Jo, for det er dog virkelig næsten alt for besynderligt, dette her! Endnu i Gaar tænkte jeg ærligt talt ikke mere paa Dig end paa Kejseren af Kina, og her kører jeg nu sammen med Dig for at sælge min Gaard til din Kone, som jeg ikke har den fjerneste Anelse om hvordan er!

— Der sker saa meget her i Verden! svarede Polosov. Faar Du Lov at leve, saa vil Du faa ganske anderledes besynderlige Ting at se. Kan Du f. Eks. tænke Dig mig som ridende Ordonnans? Og jeg har alligevel redet som Ordonnans, og Storfyrst Mikael Pavlovitsch kommanderede: „Trav, Trav! den tykke Kornet dør, raskere Trav!“

Ssanin kløede sig bag Øret: — Hør, sig mig en Gang, Hippolyt Ssidoritsch, hvordan er egentlig din Kone? Hvad Slags Karakter, Du? Jeg skulde jo dog gerne vide lidt Besked . . .

— Hæ, han havde nemt nok ved at kommandere Trav! Trav! afbrød Polosov ham og blev pludselig hidsig, men jeg? hvordan tror Du, jeg var til Mode? Saa tænkte jeg ved mig selv: Værsgod, behold I bare jer Rang og jeres Epauletter, Vorherre være med Jer! — — Naa-aa, . . . Du spurgte om min Kone? hvordan min Kone er? Tja — et Menneske som alle andre, Du. Men Du kender jo Mundheldet: at man skal ikke føle ømmundet Hest paa Gummerne. Det vigtigste . . . det er, at Du lader Knebren gaa, saa hun i al Fald kan faa noget at le af. Fortæl hende f. Eks. din Kærlighedshistorie, men . . . saadan lidt grinagtigt, forstaar Du!

— Hvad for noget? grinagtigt!

— Naa ja, Du sagde jo, at Du vilde gifte Dig, og at Du var forelsket. Beskriv Du hende bare alt det . . .

Ssanin blev noget ærgerlig.

— Hvad grinagtigt synes Du, der er i det?

Polosov svarede blot ved at vende Øjnene en Smule i Hovedet. Saften af Appelsinen løb ham ned over Hagen.

— Har din Kone sendt Dig til Frankfurt for at gøre Indkøb? spurgte Ssanin efter en lille Pavse.

— Ja vel!

— Hvad har Du saa købt til hende?

— Legetøj, naturlig.

— Legetøj? Har Du Børn?

Polosov lænede sig forbavset bagover.

— Er Du gal? hvad skulde jeg med Børn?! Nej, jeg mener Fruentimmer-Fjas . . . Pynt, Toilettesager.

— Forstaar Du Dig ogsaa paa den Slags Ting?

— Ja.

— Men Du sagde jo før, at Du blandede Dig aldrig i din Kones Affærer.

— Hendes andre Affærer blander jeg mig heller ikke i. Men dette her er der ingen Gene ved. Naar man ikke har andet for, saa er det jo altid en Slags Tidsfordriv. Og desuden stoler min Kone paa min Smag; og jeg har ogsaa et ganske godt Greb paa at prutte med Folk . . .

Polosov begyndte at tale anstrengt og stødvis; han var allerede træt.

— Er din Kone meget rig?

— Ja, rig er hun; men hun mærker mest til det selv.

— Da synes jeg dog, at Du har ingen Grund til at klage?

— Men jeg er jo ogsaa hendes Mand. Det var jo rart! skulde jeg ikke have noget ud af det! . . . Og for Resten er jeg hende til stor Nytte! Hun har det — bekvemt med mig; jeg er — meget bekvem for hende!

Polosov tørrede sig i Ansigtet med sit Lommetørklæde og trak Vejret tungt, som om han vilde sige: Herregud, lad mig nu i Fred og plag mig ikke til at snakke mere, Du kan jo se, hvor det har taget paa mig!

Ssanin lod ham i Ro og faldt igen i Tanker.

Det Hotel i Wiesbaden, som Vognen holdt udenfor, lignede et rent Palads. Inde i Huset begyndte øjeblikkelig en Mængde Klokker at ringe; og der blev en Løben og en Rendene gennem Gangene og ned ad Trapperne. En Flok elegante sortkjolede Kavalerer kom styrtende hen til Hovedindgangen, og en Svejtsers, som var overdænget med Guldbroderi, smækkede Vogndøren op paa vid Gab.

Som en Triumfator steg Polosov ud af Vognen og gav sig saa til at vralte op ad den tæppebelagte Trappe, hvor der duftede af Parfume. En Tjener, der ligeledes var i sort Galla, men som havde et russisk Ansigt, hans Kammertjener, kom farende ham i Møde. Polosov meddelte ham, at for Fremtiden vilde han altid have ham med, naar han rejste, for den foregaaende Aften i Frankfurt havde man ikke sørget for varmt Vand til ham om Aftenen! . . . Hvortil Kammertjeneren satte et Ansigt op, som om han blev umaadelig forfærdet, og saa bukkede han sig hurtigt ned og hjalp sin Herre hans Galoscher af.

— Er Maria Nikolajevna hjemme? spurgte Polosov.

— Jo, Herre . . . Hendes Naade er ved at klæde sig om; Hendes Naade tager til Middag hos Grevinde Lassunskas.

— Saa? hos hende! . . . Nej, bi lidt! der var de Pakker nede i Vognen; det er bedst, Du gaar ned og tager dem og bringer dem op . . . Ja, tag Du Dig nu et Værelse, Dimitri Pavlovitsch, tilføjede Polosov, og kom saa ind til mig om en tre Kvarter, saa kan vi spise til Middag sammen.

Polosov stoltserede videre, og Ssanin lod sig anvisse et tarveligt Værelse. Da han havde hvilet sig lidt og bragt sit Toilette i Orden, begav han sig hen til den elegante Suite Værelser, som „Hs. Durchlauchtighed Fyrst von Polosov“ beboede.

Han traf „Fyrsten“ inde i en rigt udstyret Salon, hvor han laa væltet ud i den flotteste fløjsbetrukne Lænestol, der fandtes. Ssanins flegmatiske Ven havde allerede faaet Stunder til at tage sig et Bad og til at indhulle sin ærværdige Krop i en kostbar Atlaskes Slaabrok; paa Hovedet havde han en karmoi-

sinrød Fez. Ssanin gik hen til ham og stod lidt og saa paa ham. Polosov blev siddende ubevægelig som et Afgudsbillede; han drejede ikke Hovedet om mod Ssanin, bevægede ikke en Gang Øjenbrynene og gav ikke en Lyd fra sig; det var virkelig et majestætisk Skue! Ssanin stod et Par Minutter og beundrede ham og vilde saa lige til at tale til ham og til at bryde den hellige Stilhed — — da pludselig Døren ind til Værelset ved Siden af gik op, og en smuk ung Dame i hvid Silkekjole med sorte Kniplinger og med Diamanter om Hals og Arme viste sig paa Dørtærskelen. Det var Maria Nikolajevna. Hendes svære, rødligtblonde Haar, der ikke var sat op endnu, hang i to tykke Fletninger ned paa hver Side af hendes Ansigt.

XXXIV.

— Ah . . . undskyld! udbrød hun med et halvt forlegent, halvt spottende Smil og greb hurtigt om Spidsen af den ene Fletning og skød den lidt tilbage, medens hun fikserede Ssanin med sine store, lysende graa Øjne. Jeg vidste ikke, De var her allerede.

— Ssanin Dimitri Pavlovitsch, en Barndomsven af mig! præsenterede Polosov uden at rejse sig op i Stolen og uden saa meget som at se paa Ssanin, hvem han blot pegede paa med Tommelfingeren.

— Ja, jeg véd . . . Du har jo allerede fortalt mig det . . . Glæder mig meget at gøre Deres Bekendtskab! . . . Aa, men jeg vilde gerne have bedt Dig, Hippolyt Ssidoritsch . . . min Kammerjomfru er saa kejtet i Dag . . .

— Du vil have, jeg skal sætte dit Haar?

— Ja, hvis Du vilde være saa sød! . . . Undskyld! gentog hun med samme Smil som før, sendte saa Ssanin et lille Nik, vendte sig hurtigt om og forsvandt — — efterladende et flygtigt men indsmigrende Indtryk af en vidunderlig smuk Hals, et Par dejlige Skuldre og en henrivende Figur.

Polosov rejste sig, vraltede langsomt af og forsvandt ligeledes bag Døren.

Ssanin var ikke et Øjeblik i Tvivl om, at Fruen udmærket vel havde vidst, at han befandt sig i „Fyrst Polosovs“ Salon. Hun havde blot spillet den lille Komædie for at faa Lejlighed til at vise ham sit Haar, der unægtelig var overordentlig smukt. Han var imidlertid inderst inde nok saa glad over dette lille Kocketteri fra Fru Polosovs Side: „For siden hun vilde blænde mig og glimre for mig — hvem véd? maaske hun saa ogsaa vil være medgørlig, naar det gælder om at købe min Gaard.“ Hans Tanker var saa fuldstændig hos Gemma, saa alle andre Kvinder i Verden var ham for Øjeblikket ganske ligegyldige; han lagde næppe nok Mærke til dem. Heller ikke her faldt det ham ind at tænke andet end: „Ja, det er sandt, hvad man har sagt om den Frue, hun ser virkelig ikke ilde ud.“

Hadde han ikke været i saa betaget eller saa fortryllet en Stemning, vilde han sandsynligvis have udtrykt sig lidt anderledes. Thi Maria Nikolajevna Polosov, født Kolischkin, var virkelig en Dame, som man maatte lægge Mærke til. Ganskevist var hun ingen fuldendt Skønhed, hendes plebejiske Herkomst havde endog sat sig temmelig iøjnefaldende Spor. Panden var lav, Næsen lidt kluntet og noget opstopperagtig, og hun kunde ikke rose sig af at have hverken en fin Teint eller smukke Hænder og Fødder. Men hvad gjorde vel det? Enhver Mand, som mødte hende, skulde nok nødes til at standse, ikke — for at bruge Puschkins Ord — foran „Skønhedens Helligdom“, men foran den Trolddom, der var over denne yppige, halvt russiske, halvt zigøjneragtige, berusende Kvindeskikkelse . . . og han vilde ikke standse „uvilkaarligt“.

Men Gemmas Billede beskyttede Ssanin, lig hint „tredobbelte Panser“, som Horats i sin Tid sang om . . .

Ti Minutter efter kom Maria Nikolajevna ind igen sammen med sin Gemal. Hun gik hen til Ssanin, og hun havde en Gang saa yndefuld, saa mere end én stakkels Taabe i hine, ak! nu forlængst forsvundne Dage mistede Forstanden alene over den. „Naar det Menneske kommer hen imod Dig, saa er det, som

om hun bragte hele dit Livs Lykke med sig," skal en af dem have sagt . . . hun gik hen til Ssanin, rakte ham Haanden og sagde paa Russisk, indsmigrende og dog tilbageholdent: — De bliver her jo, ikke sandt? Jeg kommer snart igen.

Ssanin bukkede ærbødigt, og det næste Sekund var Maria Nikolajevna forsvundet bag Portieren foran Udgangsdøren. Idet hun gik ud mellem Portierererne, saa hun sig tilbage over den ene Skulder og smilte fortryllende og efterlod det samme flygtige men indtagende Indtryk som før.

Naar hun smilte, kom der ikke blot et enkelt Smilehul frem i hendes Kinder, nej, der kom to, der kom tre; og hendes Øjne smilte endnu mere end hendes Læber, disse smalle, rosenrøde, fristende Læber med to bitte smaa Skønhedspletter henne til venstre for dem.

Polosov vraltede ind i Salonen og satte sig igen i sin Lænestol. Han tav stadig; men af og til pustedes hans farveløse, indfaldne, allerede noget rynkede Kinder op af et underligt dovent- haanligt Smil.

Han saa gammel ud, skønt han kun var tre Aar ældre end Ssanin.

Den Middag, hvormed han saa opvartede sin Gæst, havde ganske vist kunnet tilfredsstille selv den mest forvante Gastro-noms Fordringer; men Ssanin syntes, den fik aldrig Ende og fandt den utaalelig! Polosov spiste langsomt, med „Følelse, Forstand og smaa Pavser“; han bøjede sig med opmærksom Mine ned over sin Tallerken og formelig snuste Duften i sig af omtrent hver eneste Mundfuld. Naar han drak, saa ligesom gurglede han Munden med Vinen, før han sank den; og saa smaskede han med Læberne. Da de kom til Stegen, blev han pludselig snaksom — men hvad talte han vel om? Om Merinos-Faar, som han havde i Sinde at forskrive en hel Hjord af; dem talte han yderst indgaaende om og formelig kærligt, under Anvendelse af en Mængde diminutive Kælenavne. Sin Kaffe drak han kogende hed, han havde flere Gange forinden i en irriteret-ynkelig Tone erindret Opvarteren om, at sidste Gang havde han givet ham kold Kaffe, „iskold“ . . . Saa bed

han med sine gule, skæve Tænder Spidsen af en Havanna-cigar og faldt, som han plejede, i Søvn, — til største Glæde for Ssanin, der gav sig til at gaa frem og tilbage paa det bløde Tæppe med lydløse Skridt og fantaserede om, hvorledes han og Gemma skulde indrette deres Hus og hvad for Efterretninger han vel vilde bringe hjem med til hende . . .

Polosov vaagnede imidlertid, efter hans egen Mening tidligere, end han var vant til, han havde kun sovet halvanden Time. Han drak et Glas Seltersvand med Is i, satte omtrent en halv Snes Skefulde Syltetøj til Livs — syltede russiske Frugter, som Opvarteren bragte ham i et mørkegrønt, ægte Kijevsk Glas, og som han selv sagde, han ikke paa nogen mulig Maade kunde undvære for sit Helbreds Skyld, stirrede derefter stift paa Ssanin med sine smaa udstaaende Øjne og spurgte, om han vilde spille „Durak“ med ham? Ssanin sagde Ja; han var bange for, at Polosov ellers igen skulde komme ind paa sine smaa Faar, sine søde smaa fedthalede Faar. Hvorefter Herren i Huset og hans Gæst gik ind i Rygeværelset. Tjeneren bragte Kort, og man satte sig til at spille — naturligvis ikke om Penge.

Ved denne uskyldige Beskæftigelse traf Maria Nikolajevna dem, da hun vendte tilbage fra Grevinde Lassunskas.

Hun brast i Skoggerlatter, da hun kom ind i Stuen og saa det udslaaede Spillebord og Kortene. Ssanin sprang op fra Stolen; men hun udbrød: — Nej, bliv De bare siddende og spil, jeg skal blot have klædt mig om, saa kommer jeg herind igen! hvorpaa hun gav sig til at trække sine Handsker af og forsvandt, — Silkekjolen knistrede efter hende.

Det varede virkelig kun et Øjeblik, før hun kom igen. Hun havde taget sin elegante Kjole af og var nu i en lilla Silke-Morgenkjole med korte vide Polka-Ærmer; en tyk, flettet Snor holdt Kjolen sammen om Livet. Hun satte sig ved Siden af sin Mand, ventede til han var blevet „Durak“ og sagde saa:

— Saa, lille Nusseben, nu maa det være nok for i Aften!
Ved Ordet „Nusseben“ havde Ssanin set forbavset op paa

hende. Hun saa ham lige i Øjnene igen, alle Smilehullerne i hendes Kinder kom frem i det samme.

— Nu maa det være nok, Du! gentog hun, jeg kan se paa Dig, at Du er søvnig. Kys mig nu paa Haanden og gaa i Seng; jeg bliver siddende lidt og passiarer med Hr. Ssanin.

— Jeg er egentlig ikke søvnig, sagde Polosov og rejste sig med Anstrengelse op fra Stolen, men jeg kan godt gaa — og ogsaa kysse Dig paa Haanden . . .

Hun rakte sin ene Haand fladt frem imod ham og saa imidlertid uafbrudt paa Ssanin og smilte.

Posolov saa ogsaa paa ham og gik sin Vej uden at sige Godnat.

— Naa, fortæl saa, fortæl saa! sagde Maria Nikolajevna hurtigt og satte begge sine blottede Albuer paa én Gang op paa Bordet og slog Neglene utaalmodigt mod hverandre. Er det sandt, hvad jeg har hørt, at De vil gifte Dem?

Og hun lagde Hovedet lidt om paa Siden for bedre og mere forskende at kunne se Ssanin lige i Øjnene.

XXXV.

Skønt Ssanin just ikke var noget Barn længer og allerede havde været en hel Del sammen med Mennesker, vilde Fru Polosovs frie, næsten familiære Tone rimeligvis fra første Øjeblik have stødt ham, dersom han ikke havde taget netop denne Ugenerthed og Fortrolighed som Varsel om et heldigt Udfald af sin Mission. „Lad mig lempe mig efter Millionær-Fruens Nykker“, tænkte han ved sig selv; og han svarede altsaa ligesaa utvungent, som hun havde spurgt. Ja, jeg har i Sinde at gifte mig.

— Med hvem? Med en Udlænding?

— Ja, Frue.

— De har først for ganske nylig lært hende at kende? I Frankfurt tror jeg?

— Fuldstændig rigtigt.

— Og hvad er hendes Forældre? hvis man ellers tør spørge?

— Det tør De saa godt. Hun er en Konditordatter.

Maria Nikolajevna spærrede Øjnene op og skød Øjenbrynnene i Vejret.

— Men det er jo henrivende! sagde hun langsomt, aldeles vidunderligt! Jeg troede saa sandelig, at der fandtes slet ikke mere den Slags unge Mennesker i Verden som De. En Konditordatter?!

— Det forbavser Dem, kan jeg mærke! sagde Ssanin værdigt, men for det første nærer jeg nu paa ingen Maade de Fordomme, som . . .

— For det første forbavser det mig aldeles ikke, afbrød Maria Nikolajevna ham. Jeg har virkelig ikke noget med den Slags Fordomme at skaffe, jeg er selv Datter af en Bonde. Pyh, hvad har det at sige? Nej, men det glæder . . . og forundrer mig blot, at jeg her træffer et Menneske, som ikke er bange for at elske . . . Ja, for De elsker hende dog vel, ikke sandt?

— Jo.

— Hun er naturligvis meget smuk?

Der var noget inden i Ssanin, der ligesom krympede sig sammen ved det Spørgsmaal . . . men nu var det for silde at vende om.

— De véd, Maria Nikolajevna, svarede han, at man finder altid sin Elskedes Ansigt smukkere end alle andres! men min Forlovede er virkelig en Skønhed.

— Nej virkelig! Og i hvad Stil? italiensk? eller klassisk maaske?

— Ja, hun har sjældent regelmæssige Træk.

— De har ikke et Portræt af hende hos Dem?

— Nej, jeg har ikke. (Den Gang tænkte man endnu ikke paa Fotografier. Daguerreotypien var først lige begyndt at komme op.)

— Hvad hedder hun?

— Til Fornavn? Hun hedder Gemma.

— Og De selv?

— Dimitri.

— Og Deres Faders Navn var?

— Pavlovitsch.

— Véd De hvad, Dimitri Pavlovitsch, sagde Maria Nikolajevna, og hun blev ved at trække paa Ordene, mens hun talte, jeg kan godt lide Dem. De er vist et rigtig godt Menneske. Giv mig Deres Haand, vi to maa være Venner.

Hun trykkede hans Haand fast mellem sine kønne, hvide, kraftige Fingre. Hendes Haand var ikke meget mindre end hans, men meget mere varm og glat og blød og ligesom mere levende.

— Men — der falder mig noget ind!

— Og det er?

— De bliver ikke vred paa mig? Ikke? De siger, at hun er Deres Forlovede. Men . . . var *det* nu ogsaa absolut nødvendigt?

Ssanin rynkede Pande. Jeg forstaar Dem ikke, Maria Nikolajevna . . .

Hun gav sig til at le, ganske stille og gennede med et lille Kast Haaret tilbage, som var faldet hende ned om Kinderne. Nej, han er ligefrem henrivende! sagde hun saa, halv tankefuldt, halv adspredt. En ægte Riddersmand! Ja, lad nu nogen komme og paastaa, at Idealisterne er død ud af Verden!

Hun talte hele Tiden Russisk, et usædvanlig rent og ægte Moskov-Russisk, blot mere Folkets end just den fornemme Verdens Sprog.

— Jeg er vis paa, De maa være blevet opdraget hjemme, i en rigtig gammeldags og gudfrygtig Familie! sagde hun. Fra hvad for et Guvernement er De?

— Fra det Tulaske.

— Ah, saa er vi jo fra samme Egn! Fader . . . ja, De véd jo, hvem min Fader var?

— Jo, jeg véd.

— Fader var født i Tula . . . han var en ægte „Tuliak“.

Naa, det var nu det! Hun udtalte med Vilje de sidste Ord noget sløsende eller slæbende, som simple Folk plejer. Og lad os saa se at komme til Sagen!

— Ja, jeg véd ikke, hvad De mener med „Sagen“?

Hun missede med Øjnene. Men Herregud, hvorfor er De kommet herover?

Naar hun saadan kneb Øjnene halvt sammen, kom der over hendes Ansigt et næsten kælent og samtidig lidt spot-tende Udtryk. Men da hun saa slog Øjnene op, skinnede der noget uhyggeligt, noget truende gennem deres kolde, blanke Glans . . . En ganske særegen Skønhed fik hendes Øjne fra de svære, lidt fremstaaende Bryn, der var fine og bløde som Zobelhaar.

— De vil jo have, jeg skal købe Deres Gaard? fortsatte hun. De trænger til Penge, for at De kan gifte Dem? Er det ikke rigtigt?

— Jo, det er rigtigt.

— Naa, og skal De bruge mange Penge?

— For Øjeblikket vilde jeg kunne hjælpe mig med et Par Tusind Francs. Deres Mand kender Gaarden, hører jeg. Hvis De vil raadføre Dem med ham . . . jeg skal kun forlange en rimelig Pris.

Hun rystede paa Hovedet. — *For det første*, begyndte hun med Eftertryk paa Ordene, og hun knipsede med Fingerspidserne paa Ssanins Frakkeærme, har jeg ikke for Skik at spørge min Mand til Raads, det skulde da være om Tiilletesager, for dem forstaar han sig paa; og for det andet, hvorfor siger De, at De kun vil forlange en rimelig Pris? Jeg vil virkelig ikke gøre mig nogen Fordel af, at De i Øjeblikket er frygtelig forelsket og beredt til at ofre alt . . . jeg vil ikke modtage noget Offer af Dem. Hm! tror De, at jeg — i Stedet for . . . ja, hvordan skal jeg sige? . . . i Stedet for at bestyrke Dem i Deres noble Følelser . . . eller . . . Hensigter, at jeg saa skulde skrælle Dem, som man skræller Barken af et ungt Lindetræ? Nej, det er ikke min Manér. Det kan ganske vist stikke mig undertiden at være ubarmhertig, men ikke paa den Maade.

Ssanin kunde ikke blive klog paa, om hun gjorde sig en Smule lystig over ham, eller hun talte alvorligt. Han tænkte ved sig selv: „Hm! her gælder det nok at holde Ørene stive!“

Tjeneren kom ind med en stor Thebakke, hvorpaa der stod en russisk Themaskine, The-Service, Fløde, Sukker og Biscuit etc. Hele denne Velsignelse stillede han fra sig paa Bordet mellem Ssanin og Maria Nikolajevna og gik saa igen.

Hun skænkede en Kop The til Ssanin. Det gør vel ikke noget? spurgte hun og kom Sukker i hans Kop med Fingrene, skønt Sukkertangen laa lige ved Siden af.

— Jeg beder . . . af saa smukke Hænder . . .

Han talte ikke ud og havde nær faaet Theen i den gale Hals . . . Hun saa paa ham med et forskende og lysende Blik.

— Naar jeg sagde, at jeg vilde sælge min Gaard for en rimelig Pris, begyndte han, saa var det, fordi De jo for Tiden er i Udlandet, og jeg altsaa ikke kan antage, at De har mange kontante Penge disponible. Og desuden indser jeg jo ogsaa godt, at det at sælge eller købe en Gaard under saadanne Forhold, det er noget ualmindeligt . . . saa jeg maa tage Hensyn til at . . .

Han løb sur i det og fortalte sig, medens Maria Nikolajevna, som havde lænet sig let tilbage i Lænestolen, sad med Armene over Kors over Brystet og blev ved at se paa ham med sit klare, lysende opmærksomme Blik. Tilsidst gik han helt i Staa . . .

— Nej, tal kun, bliv ved at tale! sagde hun, som om hun vilde komme ham til Hjælp. Jeg hører efter, jeg kan godt lide at høre Dem tale. Bliv ved!

Han gav sig saa til at beskrive sin Gaard, hvor mange Tønder Land der var, hvordan den laa, hvordan Jordene var, hvor meget den formentlig kunde give i aarlig Indtægt, ja, han kom endog ind paa Vaaningshusets maleriske Beliggenhed. Og Maria Nikolajevna sad uafbrudt tavs og saa paa ham, medens hendes Blik syntes at blive endnu mere lysende, endnu mere forskende; hendes Læber sitrede af og til, men smilte

ikke, hun bed sig i dem . . . Indtil han igen blev forlegen og genert, og for anden Gang gik i Staa.

— Ja, Dimitri Pavlovitsch . . . begyndte hun saa og tav og syntes at betænke sig et Øjeblik . . . Ja, Dimitri Pavlovitsch . . . gentog hun . . . nu skal jeg sige Dem noget; jeg er overbevist om, at det vil være en meget fordelagtig Forretning for mig at købe Deres Gaard, og at vi ogsaa nok skal komme overens. Men De maa give mig . . . to . . . ja! to Dages Betænkningstid! De kan vel nok være to Dage borte fra Deres Forlovede, ikke? Mer end to Dage skal jeg ikke holde Dem tilbage mod Deres Vilje, det giver jeg Dem mit Æresord paa. Men . . . dersom De nu lige straks skulde have Brug for en fem, seks Tusind Francs, saa vilde det være mig en Fornøjelse, om jeg maatte faa Lov at laane Dem den Bagatel . . . vi kan jo altid senere gøre Afregning.

Ssanin rejste sig.

— Jeg maa takke Dem mange Gange, Maria Nikolajevna, for Deres saa smukke og elskværdige Beredvillighed til at hjælpe et Menneske, som De jo næsten slet ikke kender . . . Men hvis De absolut ønsker det saaledes, saa foretrækker jeg at vente paa Deres Bestemmelse med Hensyn til Gaarden og bliver her altsaa de to Dage.

— Ja, det ønsker jeg absolut, Dimitri Pavlovitsch . . . Vil det falde Dem meget svært, hvad? meget svært?

— Jeg holder af min Forlovede, Maria Nikolajevna, saa jeg tilstaar, det vil ikke falde mig let at være borte fra hende.

— Aah, men De har jo et Hjerter som det pure Guld! sagde hun og sukkede. Jeg lover Dem, jeg skal ikke lade Dem pines alt for længe . . . Vil De gaa?

— Klokken er jo allerede mange . . . sagde Ssanin.

— Og De trænger til at hvile ud ovenpaa Køreturen — og ovenpaa „Durak“-Partiet med min Mand? . . . Sig mig — er De og Hippolyt Ssidoritsch meget nære Venner?

— Vi er blevet opdraget paa samme Pensionsanstalt.

— Var han allerede den Gang saadan . . . ?

— Hvad mener De? . . . saadan? spurgte Ssanin.

Hun brast i Latter; hun lo, saa hun blev ganske rød i Ansigtet, holdt Lommetørklædet for Munden, rejste sig saa op fra Lænestolen og næsten vaklede, som om hun selv var meget træt, hen til Ssanin og rakte ham Haanden.

Han bukkede og gik hen mod Døren.

— Se nu og kom pænt tidligt i Morgen, — hører De! raabte hun efter ham.

Idet han gik ud ad Døren, vendte han sig om og saa, at hun havde kastet sig igen i Lænestolen og lagt begge Hænder op bag Hovedet. Morgenkjolens vide Ærmer var gledet tilbage, næsten helt op til Armhulerne, og det var umuligt at sige ardet, end at disse Arme og at hele Skikkelsen, som den laa dør, var betagende dejlig.

XXXVI.

Lampen paa Ssanins Værelse brændte til længe efter Midnat. Han sad ved Skrivebordet og skrev til Gemma. Han fortalte hende alting, beskrev Polosovs, baade Herren og Fruen, men udbredte sig dog naturligvis udførligst om sine egne Følelser og sluttede med at sige, at han vilde være hos hende igen om tre Dage!!! — med tre Udraabstegn. Tidlig den næste Morgen gik han saa selv med Brevet paa Posthuset og spadserede derefter en Tur i Kurhusets Have, hvor Musikken allerede havde begyndt at spille. Der var ikke ret mange Folk endnu. Han blev staaende udenfor Pavillonen, hvor Orkestret sad, hørte paa et Potpourri af „Robert af Normandiet“, drak en Kop Kaffe, søgte saa om i en ensom Sideallé og satte sig paa en Bænk og faldt i Tanker.

Der var en, der gav ham et endog temmelig kraftigt Slag over Skulderen med Haandtaget af en Parasol. Han fo'r sammen. Foran ham stod Maria Nikolajevna i en let graagrøn Bareges Kjole, hvid Tylls Hat og svenske Handsker! Hun var frisk og rosenrød som selve Sommermorgenen, og i hendes Blik og i hver Bevægelse, hun gjorde, var der endnu

noget af dette ubeskrivelige Velvære, som man føler ovenpaa en rolig, styrkende Søvn.

— Godmorgen! sagde hun muntert. Jeg sendte Bud ind til Dem i Morges tidlig, men De var allerede gaaet ud. Jeg har lige drukket mit andet Glas, ja, kan De tænke Dem! jeg skal bruge Kur . . . Guderne maa vide af hvad Grund, for synes De vel, at jeg ser ud, som jeg var syg? og nu skal jeg spadsere en hel Time ovenpaa! Vil De være min Kavalér? Saa kan vi drikke Kaffe sammen bagefter.

— Jeg har allerede drukket Kaffe, sagde Ssanin og rejste sig, men det vil være mig en Fornøjelse, hvis jeg maa faa Lov at spadsere med Dem.

— Naa, saa giv mig Deres Arm . . . De behøver ikke at være bange, for Deres Forlovede er her jo ikke . . . saa hun kan ikke se Dem.

Ssanin smilede tvungent; hver Gang Fru Polosov nævnede Gemmas Navn, paakom der ham en yderst ubehagelig Fornemmelse. Imidlertid skyndte han sig da lydigt at bukke. . . Og Maria Nikolajevnas Arm lagde sig langsomt og blødt paa hans; den ligesom gled ind under den — og trykkede sig saa, fast, op til den.

— Lad os gaa denne Vej, sagde hun og lagde Parasollen, som hun havde slaaet op, tilbage over Skulderen. Jeg er hjemme her i Haven; jeg skal vise Dem dens smukkeste Partier. Og ved De hvad — hun brugte meget tit de Ord — vi vil slet ikke tale om Deres Gaardsalg, det taler vi alvorligt om siden, naar vi har spist Frokost. Nej, nej, nu skal De fortælle noget om Dem selv . . . saa jeg kan vide, hvem jeg har at gøre med. Bagefter, hvis De ellers har Lyst, skal jeg saa fortælle Dem noget om mig . . . Vil De?

— Men, Maria Nikolajevna, hvad Interesse . . . ?

— Saa, saa . . . De lader ikke til at have forstaaet mig rigtig. Bild Dem dog for Guds Skyld ikke ind, at jeg skulde have i Sinde at kokettere med Dem. Hun trak paa Skuldrene. Pyh! Mennesket er forlovet med et Pigebarn, der er saa dejligt som en antik Statue — og saa skulde jeg give mig til at

kokettere med ham! Nej, men ser De — *De* har en Vare, som *jeg* skal købe, og saa vil jeg have at vide, hvad det *er* for et Slags Købmandsskab. Naa ja, det maa De altsaa vise mig — hvad Slags det er. Jeg vil have at vide ikke blot, *hvad* jeg køber, men ogsaa, *hvem* jeg køber af. Saadan havde Fader altid for Skik. Ja, begynd saa . . . ja ikke just med Deres Barndom . . . men f. Eks. — hvor længe har De været i Udlandet? Og hvor var De, før De kom hertil? . . . Men gaa kun en Smule langsommere, vi har da Tiden for os.

— Jeg kom hertil fra Italien; der havde jeg været et Par Maaneder.

— De har nok en Faible for det Italienske, kan jeg mærke. Saa var det ellers underligt, at Deres Hjerter ikke fandt sin „Genstand“ allerede dernede! . . . Sværmer De for Kunst? . . . For Malerier maaske? . . . Eller er det for Musik?

— Jeg holder af al Kunst . . . af alt, hvad der er skønt.

— Ogsaa af Musik?

— Ja, ogsaa af Musik.

— Det gør jeg ikke. Jeg kan kun lide de russiske Sange, og dem endda kun ude paa Landet . . . om Foraaret . . . De ved, naar der bliver danset til dem . . . med Perlekrans om Haaret og i røde Skjortearmer og med det friske Græs paa Engene og den svage Duft af Røgen fra Hytterne . . . aah, dejligt! dejligt! . . . Naa, men — det var jo ikke mig, vi skulde tale om . . . Saa tal dog! fortæl!

Hun saa hele Tiden paa ham, medens de gik. Hun var høj, hendes Ansigt var næsten i lige Linie med hans.

Og han gav sig til at fortælle, først modstræbende og daarligt, men saa kom Tungen paa Gled, ja han blev næsten snakksom . . . Maria Nikolajevna var en intelligent Tilhørerske, og desuden gjorde hun altid Indtryk af selv at være uforbeholden, saa hun bragte uvilkaarlig andre til virkelig at være det. Hun besad den store Evne til at omgaas Folk, „le terrible don de la familiarité“, som Kardinal Retz taler om . . . Ssanin fortalte altsaa om sine Rejser om sit Liv i St. Petersburg, om sin Ungdom. Dersom Maria Nikolajevna havde været en Ver-

densdame med fine Manerer, vilde han sikkert ikke have meddelt saa meget om sig selv, men hun kaldte sig „en flink Fyr, der ikke kunde udstaa Ceremonier“, — netop med de Ord havde hun præsenteret sig for ham. Og der gik nu denne „flinke Fyr“, snedig som en Kat, ved Siden af ham og lænede sig let op til ham og saa ham ind i Ansigtet — denne „flinke Fyr“ i Skikkelse af en Kvinde, hvorfra der aandede ham i Møde hint forvirrende, hede, udmarvende og berusende Trylleri, som visse slaviske Kvinder, og det endda ikke Kvinder af ren slavisk Race, men kun de, hvis Blod er passende blandet, formaar, til al Ulykke, at øve over os stakkels syndige Mænd!

Spadsereturen og Ssanins Samtale med Maria Nikolajevna varede over en Time. De stod ikke stille en eneste Gang, — nej, de gik og gik og blev ved at gaa gennem Havens uendelige Alléer, som snart førte dem op paa en Bakke, hvorfra de i Forbigaaende beundrede Udsigten, og snart atter førte dem ned i Dalen og ind under Træernes uigennemtrængelige Skygge. Og stadig havde de hinanden under Armen. Af og til blev Ssanin formelig arrig derover; han havde endnu aldrig spadseret saa længe sammen med Gemma, med sin elskede Gemma . . . og her havde nu denne fremmede Dame uden videre lagt Beslag paa ham! „Er De ikke træt?“ spurgte han Gang efter Gang . . . „Jeg bliver aldrig træt!“ lød Svaret . . . Nu og da mødte de andre spadserende; næsten alle hilste de paa Fru Polosov, nogle ærbødigt, enkelte endog underdanigt. Til en af dem — en ganske køn, lapset klædt, meget brünett Herre — raabte hun, medens han endnu var et godt Stykke borte fra dem, med den fortræffeligste Pariser-Accent af Verden: „Comte, vous savez, il ne faut pas venir me voir — ni aujourd'hui — ni demain!“ — Den unge Greve svarede ikke, han tog blot Hatten af og hilste dybt.

— Hvem var det? spurgte Ssanin, der som alle Russere havde den slemme Vane at være meget nysgerrig.

— Han der? Det er en lille Franskmand . . . de formelig sværmer jo her for Tiden . . . Han gør ogsaa Kur til mig, naturligtvis . . . Naa, men nu er det nok paa Tide, vi ser at faa

os lidt Kaffe. Kom og lad os gaa hjem, De er vel helt sulten, Stakkel? . . . Og nu maa min Trofast da ogsaa have faaet sine Glugger op, tænker jeg.

„Min Trofast!“ og „faaet sine Glugger op!“ gentog Ssanin ved sig selv . . . „Og saa taler hun saa elegant et Fransk! . . . Et besynderligt Fruentimmer!“

Maria Nikolajevna havde ikke forregnet sig. Da hun og Ssanin kom tilbage til Hotellet, sad hendes „Trofast“, det vil sige hendes „Nusseben“ — og selvfølgelig med den uundgaelige Fez paa Hovedet — allerede ved det dækkede Bord.

— Jeg troede ikke, Du kom! brummede han med det sureste Ansigt af Verden. Jeg vilde lige til at drikke Kaffe uden Dig!

— Aa, blæse med det, blæse med det, svarede hun livligt. Har Du ærgret Dig, hvad? . . . Det er saamænd godt for dit Helbred, Du — ellers kunde Du gerne have siddet og forkølet Dig! Jeg har en Gæst med, som Du ser. Naa, skynd Dig nu og ring! Saa skal vi drikke Kaffe, den bedste, der kan faas — og af sachsisk Porcellæn og paa en snevid Dug!

Hun tog sin Hat af, trak Handskerne af og klappede i Hænderne.

Polosov skævede gnavent op paa hende. Hvad Pokker er Du saa elleveld for i Dag? spurgte han halvhøjt.

— Det skal Du slet ikke kere Dig om, Hippolyt Ssidoritsch. Ring Du nu bare! — Værsgod og sæt Dem, Dimitri Pavlovitsch, saa drikker De Kaffe anden Gang i Dag . . . Aa, hvor det er morsomt at kommandere! Jeg tror ikke, der er noget morsommere i Verden!

— Det vil sige, naar man bliver lystret, brummede hendes Mand.

— Ja naturlig, naar man bliver lystret! Det er naturligvis det, der er det morsomme ved det. Især naar det gælder Dig — hvad, Du, lille Nusseben? Naa, der har vi Kaffen!

Paa den mægtige Bakke, som Opvarteren kom ind med, laa der en Teaterplakat. Maria Nikolajevna greb den øjeblikkelig.

— Aah, et Drama! sagde hun misfornøjet, et tysk Drama. . . . Naa ja, det er da altid bedre end et tysk Lystspiel . . . Lad der blive taget en Loge til mig, en Parterreloge, — nej bi lidt, tag Fremmedlogen, sagde hun til Opvarteren, hører De, Fremmedlogen . . . absolut!

— Men dersom Fremmedlogen nu allerede er taget af Seine Excellenz der Herr Stadt-Director? vovede Opvarteren at indvende.

— Saa byd De Hs. Excellence ti Daler for den. Logen vil jeg have! Har De forstaaet mig?

Opvarteren bukkede ærbødigt og ynkelig forbløffet.

— De gaar vel med i Teatret, Dimitri Pavlovitsch? . . . Ja, de tyske Skuespillere er rigtignok skrækkelige, — men De følger med, ikke sandt? . . . Ja? . . . Nej, hvor De er elskværdig! . . . Naa og Du, lille Nusseben, Du gaar vel ikke med?

— Ligesom Du vil, mumlede Polosov ned i Koppen, som han i det samme førte op til Munden.

— Nej, ved Du hvad, bliv Du heller hjemme. Du sover altid i Teatret, og desuden kan Du jo ikke ordentlig Tysk. Nej, ved Du, hvad *Du* skulde gøre? Du kunde skrive det Brev til Inspektøren — Du ved, om Møllen . . . om Bøndernes Formalingsret. Du kan bare skrive til ham, at jeg vil ikke . . . jeg vil ikke . . . og jeg vil ikke! Saa har Du saamænd nok at bestille for hele Aftenen.

— Vel! vel! svarede Polosov.

— Naa, det var rart . . . det var rigtig pænt af Dig! Og saa, mine Herrer, siden vi netop taler om Inspektøren, lad os saa lige saa godt med det samme faa snakket lidt om vor store Affære! Saasnart nu Opvarteren har taget af Bordet, Dimitri Pavlovitsch, saa fortæller De os Rub og Stub alt, hvad De ved om Deres Gaard — hvor stor den er, og hvad De vil have for den, og hvor stor Udbetaling De skal have — kort sagt alt! („Endelig,“ tænkte Ssanin, Gudskelov!“) De *har* jo nok allerede fortalt mig et og andet — jeg husker, De sagde, at Haven var saa smuk — men den Gang var „Nusseben“ ikke med . . . Og han maa da ogsaa høre det . . . maaske han kan give et

lille Ord med i Laget . . . Det glæder mig at tænke, at jeg muligt kan hjælpe Dem til at faa Deres Bryllup i Stand, og desuden lovede jeg Dem jo, at saa snart vi havde spist Frokost, saa skulde jeg tage mig af Deres Affærer, — og jeg holder altid, hvad jeg lover, ikke sandt, Hippolyt Ssidoritsch?

Polosov tørrede sig over Ansigtet med den flade Haand. Hvad der *er* sandt, det *skal* være sandt; Du narrer aldrig nogen, svarede han.

— Nej, aldrig. Jeg narrer aldrig nogen. Naa, Dimitri Pavlovitsch — ja vil De saa behage at foredrage os Sagen, som man siger i Senatet!

XXXVII.

Ssanin gav sig altsaa til at „foredrage Sagen“, d. v. s. han beskrev for anden Gang sin Gaard. Denne Gang kom han imidlertid ikke ind paa Egnens Skønhed, men indskrænkede sig til at anføre Kendsgerninger og Tal. Af og til paaberaabte han sig Polosovs Vidnesbyrd for at faa bekræftet, hvad han sagde. Men Polosov brummede bare og nikkede, — om det var bekræftende eller ej, maatte Pokker vide! Maria Nikolajevna trængte for Resten heller ikke til hans Bekræftelser. Hun lagde en kommerciel og administrativ Begavelse for Dagen, som var ligefrem forbavsende; hun var inde i alle Landvæsenets Detailler, gik udførligt ind paa alt, og forlangte Besked om alt muligt; og hvert Spørgsmaal, hun kom med, gik lige paa og traf Sømmet paa Hovedet. Ssanin havde paa ingen Maade ventet sig saadan en Eksamen, han havde slet ikke forberedt sig til den. Og saa varede den tilmed godt og vel halvanden Time. Han gennemgik alle de Sindsbevægelser, som en anklaget maa døje, der sidder paa den smalle Bænk overfor en streng og skarpsindig Dommer. „Det er jo ligefrem et Forhør!“ sagde han ærgerlig til sig selv. Ganske vist sad Maria Nikolajevna hele Tiden og smilede, som om det var lutter Spøg og Kommers, men det hjalp virkelig ikke det

bitterste. Og da det, alt som Forhøret skred frem, viste sig, at Ssanins Begreber om „Vekseldrift“ og om den „periodiske Udskiftning af Jorden mellem Bønderne“ ikke just var overvættede klare, saa sprang Sveden ham tilsidst formelig ud af Panden.

— Saa! det var det! afsluttede endelig Maria Nikolajevna Forhøret, nu kender jeg Gaarden, lige saa godt som De selv. Og hvad forlanger De saa pr. Sjæl? — Paa den Tid bestemtes, ved man, Prisen paa en Gaard efter Antallet af dens „Sjæle“, d. v. s. af dens Livegne.

— Ja . . . jeg . . . jeg havde tænkt mig, at mindre end fem Hundrede Banko Rubler kunde det vel ikke godt være, fik Ssanin med Nød og næppe frem. O, Pantaleone, Pantaleone, hvor var Du henne? her havde Du kunnet raabe dit „Barbari!“

Maria Nikolajevna saa op mod Loftet, som om hun regnede efter:

— Aa ja, sagde hun endelig, det synes mig ganske rime- ligt. Men jeg har betinget mig to Dages Betænkningstid, saa De kommer til at vente til i Morgen. Jeg tror nok, vi skal blive enige, og saa kan De blot selv sige til, hvor stort et Be- løb De ønsker straks. Men nu — basta cosi! tilføjede hun hur- tigt, da hun saa, at Ssanin gjorde Mine til at ville sige noget. Nu har vi virkelig beskæftiget os længe nok med det usle Mam- mon . . . à demain les affaires! . . . Ved De hvad, nu giver jeg Dem fri (hun saa paa det lille, emaillerede Ur, som sad i hendes Bælte) . . . til Klokkeren tre. Jeg maa jo lade Dem have Tid til at trække Vejret. Gaa De nu ned og spil et Par Gange paa Rouletten . . .

— Jeg spiller aldrig Hasard, erklærede Ssanin.

— Virkelig ikke? Men De er jo et rent Pragteksemplar af et Menneske! Ja, jeg spiller for Resten heller ikke; jeg synes, det er dumt at smide sine Penge ud ad Vinduet, — og det ved man jo i Forvejen, at man kommer til. Men gaa De kun alligevel ned i Spillesalen og se paa Folks Ansigter! Man kan virkelig slumpe til at se nogle aldeles guddommelige Fysiognomier dernede. Der er f. Eks. en gammel Frue med

gyldent Pandebaand og Knebelsbarter — hun er storartet. Og saa er der en af vore Fyrster, han er heller ikke ilde: majestætisk Skikkelse med Ørnenæse, forstaar De, men hver Gang han sætter en Thaler ud, saa slaar han i Smug Kors for sig, inde under sin Vest . . . Naa, læs Aviserne, spadser, kort sagt, gør hvad De vil . . . men Klokken tre venter jeg Dem igen . . . de pied ferme! Vi maa spise lidt tidlig i Dag, hos disse snurige Tyskere begynder Forestillingerne Klokken halvsyv allerede . . . Hun rakte ham begge Hænder: Sans rancune, n'est ce pas?

— Jeg beder, Maria Nikolajevna, hvorfor i Alverden skulde jeg være stødt?

— Aah, fordi jeg har plaget Dem saadan! Skønt — bi De bare, De skal se, det bliver meget værre endnu, tilføjede hun og missede med Øjnene, og alle de smaa Smilehuller kom frem paa én Gang paa hendes rødmende Kinder. — Au revoir!

Ssanin bukkede og gik. Der lød en lystig Latter bag hans Ryg, og i et Spejl, som han kom forbi, saa han følgende Scene: Maria Nikolajevna havde trukket sin Gemals Fez ned over Øjnene paa ham, og *han* strittede forgæves imod og fægtede i Luften med begge Hænder.

XXXVIII.

Aa, hvor Ssanin drog Vejret dybt og aandede ud, ligesom der var falden ham en Sten fra Brystet, da han kom ind paa sit Værelse. Jo, Maria Nikolajevna havde sagt sandt: han trængte til at trække Vejret, til at hvile ud efter disse nye Bekendtskaber, disse Sammentræf, disse Samtaler — hvile ud fra den Rus, der var stegen ham til Hovedet og havde gjort hans Sjæl ør, — hvile ud fra denne uventede, ikke ønskede Tilnærmelse af en Kvinde, som var ham saa fuldstændig fremmed . . . Og *naar* var saa oven i Købet alt det hændt ham? Omtrent Dagen efter at han havde faaet at vide, at Gemma elskede ham, og efter at han havde forlovet sig med hende . . .

Men det var jo en Vanhelligelse, en Helligbrøde! . . . Han bad i sit stille Sind sin rene, uskyldige lille Due om Forladelse, skønt han egentlig ikke syntes, at han havde noget at bebrejde sig, og han kyssede vist de Tusinde Gange det lille Kors, som hun havde foræret ham. Dersom han ikke havde det Haab, at han snart og heldigt skulde kunne faa afsluttet den Handel, for hvis Skyld han var rejst til Wiesbaden, saa vilde han have skyndt sig derfra, alt hvad Remmer og Tøj kunde holde, tilbage til det kære Frankfurt, til det dyrebare lille Hus, der nu var blevet ham et andet Hjem, til hendes . . . den Elskedes Fødder! . . . Men nu — hvad var der vel at stille op? Han *maatte* tømme den bitre Kalk til, Bunden, maatte klæde sig om og gaa til Middag og bagefter gaa i Teatret . . . Naar hun saa blot endda til Gengæld vilde lade ham slippe lidt tidlig næste Dag . . .

Der var en Ting til, som foruroligede, som irriterede ham. Han tænkte betagen, med dyb Taknemlighed, med usigelig Kærlighed paa sin Gemma, paa Samlivet med hende, paa den Lykke, der ventede ham i Fremtiden, og saa gled dog alligevel hvert Øjeblik denne besynderlige Kvinde, denne Fru Polosov frem for hans Blik. Nej, hun gled ikke frem — hun *borede* sig — saadan udtrykte han sig i sin Forbitrelse — formelig *borede* sig ind i hans Øjne, og han var ikke Menneske for at forjage Billedet. Han kunde ikke forhindre sig selv fra at høre hendes Stemme, fra at tænke paa, hvad hun havde sagt, fra at fornemme bestandig denne besynderlig fine, gennemtrængende, friske Duft, ligesom af gule Liljer, der strømmede ham i Møde fra hendes Dragt . . . Hun legede aabenbart med ham, gjorde sig lystig over ham og søgte dog at fange ham i sit Garn . . . Hvorfor? hvad var Meningen? Var det simpelthen en Flyvegrille hos et rigt, forkælet Barn, eller hos en maaske depraveret Dame? . . . Og nu hendes Mand! hvad Slags Menneske var egentlig han? I hvad Forhold stod han til hende? . . . Og først og sidst — hvorfor sad han, Ssanin, her og tænkte paa alt dette, skønt jo dog hverken Hr. Polosov eller hans Fru Gemalinde kom ham det aller-

mindste ved? Hvorfor kunde han ikke genne det paatrængende Billede fra sig, end ikke naar han med hele sin Sjæl vendte sig mod hint andet Billede, der var lyst og klart som Guds lyse Sol? . . . Hvor tør *de* Ansigtstræk titte frem bag Gemmas guddommeligt rene Træk? . . . Og de ikke blot titter frem, nej, de breder sig, kynisk selvsikre! Disse gridske, graa Øjne . . . disse smaa Smilehuller i Kinderne . . . dette slangeagtige Haar — har det da altsammen klistret sig saadan til ham, saa han ikke kan ryste det af sig . . . ikke kaste det fra sig! . . .

„Bah, vis-vas! I Morgen vil det være som fejtet bort . . . Men *lader* hun mig nu ogsaa tage herfra i Morgen?“ . . .

Ja, alle *de* Spørgsmaal gjorde han sig selv . . . og imidlertid blev Klokken saa omtrent tre. Saa tog han sin sorte Kjole paa, slog et lille Slag ned i Haven og gik op til Polosovs.

I Dagligstuen sad Fru Polosov og passiarede med en Legationssekretær, en lang Pibestilk af en blond Tysker med Hesteprofil og Nakkeskilning — det var noget nyt endnu den Gang — samt med . . . ja var det ikke et besynderligt Træf, med hvem fler, tror man? — med v. Dönhof, Officeren, som Ssanin et Par Dage i Forvejen havde været oppe at duellere med. Ham havde han da allermindst ventet at træffe her, og han følte sig uvilkaarlig en Smule forlegen, medens han vekslede en Hilsen med ham.

— Kender d'Hrr. hinanden? spurgte Maria Nikolajevna, som havde lagt Mærke til Ssanins Forlegenhed.

— Jo, jeg har den Ære, sagde Dönhof . . . Og han bøjede sig lidt over mod Maria Nikolajevna og tilføjede halvhøjt og smilende: Det er ham . . . Deres Landsmand . . . Russeren . . .

— Nej, er det muligt? svarede hun, ligeledes halvhøjt og truede ad ham med Fingeren. Straks efter betydede hun saa v. Dönhof og den lange Legationssekretær, der aabenbart var dødelig forelsket i hende, for han spærrede Munden op paa

vid Gab, hver Gang han bare saa paa hende, at Audiensen var forbi . . . Dönhof trak sig øjeblikkelig tilbage med denne Husvennens elskværdige Lydighed, som paa en halvkvædet Vise forstaar, hvad man ønsker af ham. Sekretæren med Hesteprofilen derimod røbede Lyst til at gøre sig ud til Bens; men saa ekspederede Maria Nikolajevna ham uden videre paa Porten.

— Se De nu og kom hen til Deres højfornemme Fyrstinde, sagde hun til ham. Der laa paa den Tid i Wiesbaden en „principessa di Monaco“, som i en paafaldende Grad lignede en ordinær Lorette. Hvad vil De sidde her for og spille Deres Tid paa saadan en Plebejerske som mig?

— Tillad mig, Deres Naade, forsikrede den ulykkelige Sekretær, Alverdens Principesser . . .

Men hun var ubarmhertig, og Sekretæren med samt hans Skilning maatte rømme Pladsen . . .

Maria Nikolajevna havde den Dag klædt sig i høj Grad „til sin avantage“, som vore Bedstemødre plejede at sige. Hun var i en rosenrød Silkekjole med Ærmer à la Fontanges og havde en stor Brillant i hvert Øre. Og hendes Øjne straaledede om Kap med Diamanterne; hun lod til at være rigtig oppe, i glimrende Humør.

Hun lod Ssanin sætte sig ved Siden af sig og gav sig saa til at snakke om Paris, hvorhen hun agtede sig om et Par Dage. Tyskerne, sagde hun, var saa gruværdigt kedelige: „dumme, naar de skulde agere kloge, og kloge paa urette Sted, naar de vilde gøre Dumheder“ — hvorefter hun pludselig, à brûle pourpoint, spurgte om det virkelig var sandt, at han for et Par Dage siden havde været oppe at duellere, for en ung Dames Skyld, med den Officer, som gik for lidt siden?

— Hvorfra ved De det? udbrød Ssanin forbavset.

— Aah, hvad faar man ikke at vide, Dimitri Pavlovitsch? Men for Resten ved jeg ogsaa, at De havde Ret, Tusinde Gange Ret, og at De optraadte som en ægte Riddersmand . . . Sig mig — den Dame . . . var det Deres Forlovede?

Ssanin rynkede Panden saa smaat . . .

— Nej, jeg skal ikke spørge, jeg skal ikke spørge, skyndte hun sig at tilføje. De kan ikke lide at tale om det . . . tilgiv mig, jeg skal ikke spørge mere . . . Vær nu ikke vred!

Polosov kom ind i det samme fra Værelset ved Siden af med en Avis i Haanden.

— Hvad vil Du? . . . Er der maaske rettet an? spurgte hun.

— Nej — der bliver straks. Men se her, Du . . . jeg sad lige og læste i den „Nordiske Bi“ . . . Fyrst Gromoboi er død.

Maria Nikolajevna saa' op:

— Ja saa! Gud være med ham! Han plejede hvert Aar — hun havde igen vendt sig om mod Ssanin — til min Fødselsdag i Februar at fylde alle mine Værelser med Kamelier. Men derfor kunde det nu virkelig alligevel ikke lønne sig at bo om Vinteren i St. Petersborg . . . Hvor gammel var han, Du? over de Halvfjerds formodentlig? spurgte hun sin Mand.

— Ja, rimeligvis . . . Her staar om hans Begravelse i Bladet. Hele Hoffet var der . . . Der staar ogsaa et Digt, som Fyrst Kovrischkin har skrevet over ham.

— Naa, det var jo net!

— Vil Du have, jeg skal læse det for Dig? Fyrsten kalder ham en Tankens Mand.

— Nej, det kan være det samme. He, Tankens Mand! nej, han var saamænd simpelthen Tatjana Jurjevna's Mand, hverken mer eller mindre . . . Men lad os saa se at komme til Bords. For de levende Livet! . . . Deres Arm, Dimitri Pavlovitsch!

Middagen var glimrende, ligesom den havde været den foregaaende Dag, og meget livlig. Maria Nikolajevna fortalte morsomt, en sjælden Evne hos en Dame, og da især hos en russisk Dame. Hun lagde paa ingen Maade Fingrene imellem; navnlig gik det ud over hendes Landsmændinder. Ssanin maatte saa jævnlig le af hendes dristige og træffende Udtryk. Fremfor

alt hadede hun Skinhelligheden, Frasemageriet, Usandheden, og hun fandt Spor af det næsten overalt. For sit eget Vedkommende koketterede hun med og gjorde sig formelig til af, at hun var vokset op saa lavt paa Straa. Hun fortalte flere ret mærkelige Anekdoter om sine Forældre og berettede om sig selv, at hun havde gaaet med Sivsko, „akkurat ligesom Natalia Kirilovna Narischkin, Peter den Stores Moder.“ — Ssanin forstod, at hun maatte have gjort langt flere Erindringer i Livet, end Kvinder paa hendes Alder ellers plejer at have gjort.

Imidlertid sad Polosov og spiste med Eftertanke og drak med Forstand. Kun i Ny og Næ saa han op — nu paa sin Kone og nu paa Ssanin — med sine hvidlige Øjne, der gjorde Indtryk af at være blinde, men som i Virkeligheden saa meget skarpt.

— Hvor Du dog er flink! udbrød Maria Nikolajevna og vendte sig om mod ham, saa fornuftigt som Du har skilt Dig ved alle mine Kommissioner i Frankfurt! Jeg kunde næsten fristes til at give Dig et Kys paa din lille Pande, men — det er jo noget, Du ikke sætter Pris paa.

— Nej, det sætter jeg ikke Pris paa, gentog Polosov og skar en Ananas itu med en Sølvkniv.

Hun saa paa ham og trommede med Fingerspidserne i Bordet.

— Det bliver altsaa ved vort Væddemaal? spurgte hun i en betydningsfuld Tone.

— Ja vel.

— Godt. Men Du taber!

Polosov skød Hagen frem. Hm, Maria Nikolajevna, Du er jo rigtignok svært sikker paa Dig selv, men denne Gang tror jeg nu dog alligevel, at *Du* kommer til at tabe.

— Hvad væddes der om, hvis man tør være saa fri at spørge? spurgte Ssanin.

— Nej . . . det tør De ikke . . . ikke endnu, svarede Maria Nikolajevna og gav sig til at le.

Klokken slog syv. Tjeneren kom og meldte, at Vognen var

for Døren. Polosov fulgte sin Kone hen til Portieren og listede saa øjeblikkelig tilbage til sin Lænestol.

— Pas paa, Du ikke glemmer Brevet til Forvalteren, raabte hun til ham ude fra Entréen.

— Jeg skal nok huske det, vær Du bare rolig. Jeg er paa-lidelig nok.

XXXIX.

I Aaret 1840 var Teatret i Wiesbaden saare tarveligt at se til. Og den Trup, som agerede der, hævede sig — i sin spinkle og fordringsfulde Middelmaadighed, i sin smagløse og konventionelle Rutine — ikke et Haarsbred op over det Niveau, som lige til den Dag i Dag har kunnet betragtes som Norm for tyske Teatre, og som siden hen fandt ligesom sit Ideal paa Teatret i Karlsruhe, under Hr. Devrients „berømte“ Ledelse.

Bag ved den Loge, som „Hendes Durchlautighed Fru von Polosov“ havde taget (Gud skal vide, hvordan Opvarteren havde baaret sig ad med at skaffe den, han havde dog vel ikke kunnet tilakkordere sig den af „Herr Stadt-Direktoren“) var der et lille Forværelse med Sofa 1. Før Maria Nikolajevna traadte ind i Logen, bad hun Ssanin trække de smaa Skærme op, hvorved den kunde skilles ud fra Teatersalen.

— Jeg vil ikke have, man skal se mig, sagde hun, ellers faar vi dem straks herop allesammen.

Hun lod Ssanin sætte sig ved Siden af sig, med Ryggen til Salen, saa det saa ud, som om Logen stod tom.

Orkestret spillede Ouverturen til „Figaros Bryllup“ Tæppet gik op, og Forestillingen begyndte.

Det var et af disse utallige hjemmelavede Produkter, hvori belæste, men talentløse Forfattere i et udsøgt, men dødt og dvaskt Sprog, samvittighedsfuldt, men kluntet og klodset, søger at gennemføre en „dyb“ eller „rystende Idé“, udvikler en saakaldet tragisk Konflikt og frembringer Kedsomhed . . . asiatisk

Kedsomhed, kunde man sige, ligesom man taler om asiatisk Kolera . . . Maria Nikolajevna hørte taalmodig paa Halvdelen af første Akt; men da første Elsker havde faaet at vide, at hans Elskede bedrog ham (han var i kanelbrun Frakke med „Pufærmer“ og Fløjlskrave, sribet Vest med Perlemors Knapper, grønne Benklæder med Stropper af lakeret Læder og hvide Vadskeskindshandsker) — da første Elsker først presede sine knyttede Poter mod Brystet og dernæst med Albuerne bøjet frem i en spids Vinkel gav sig til at hyle akkurat som en Hund — saa kunde hun ikke holde det ud længer.

— Den usleste Skuespiller i den allermindste franske Provinsby spiller bedre og naturligere end den største tyske Berømthed! udbrød hun irriteret og satte sig ind i det lille Værelse bag ved Logen. Kom herind og sæt Dem! sagde hun til Ssanin og klappede med Haanden paa Pladsen i Sofaen ved Siden af sig, lad os passiare lidt.

Han adlød.

Hun skottede op til ham:

— De er jo til at vikle om en Finger, mærker jeg; Deres Kone vil faa let ved at komme ud af det med Dem . . . Det Galehuslem der, fortsatte hun saa og pegede med Spidsen af sin Vifte paa Skuespilleren, der blev ved at hyle — han spillede en Huslærer — har bragt mig til at tænke paa min Ungdom. Jeg var ogsaa forelsket i vor Huslærer. Det var første . . . nej, anden Gang i mit Liv, jeg var forelsket. Første Gang — det var i en tjenende Broder i det Danske Kloster. Jeg var tolv Aar den Gang, og saa ham kun om Søndagen. Han var i en Fløjlskutte og parfumerede sig med Eau de Lavande, og naar han trængte sig gennem Mængden med Røgelsekarret, sagde han paa Fransk til Damerne: pardon, exciousez! Han slog aldrig Øjnene op, og han havde nogle Øjenhaar saa lange som saa. — Hun viste Ssanin, hvor lange de var, ved at sætte Neglen af Tømmelfingeren midt paa sin Lillefinger.

— Vor Huslærer, fortsatte hun, hed Monsieur Gaston! Han var, kan De tro, en frygtelig lærd og meget streng Mand, en Svejtsers. Og saadant et energisk Ansigt han havde! Kul-

sorte Bakkenbarter, græsk Profil, et Par Læber, som om de kunde have været støbt i Malm! Aah, hvor jeg var bange for ham! Det er det eneste Menneske i mit Liv, som jeg har været bange for! Han var Lærer for min Broder, som døde senere . . . druknede. Der er en Zigøjnerske, der har spaaet mig, at jeg skal ogsaa dø en voldsom Død, men det er bare Vaas! Jeg tror ikke paa den Slags! Vil De tænke Dem Hippolyt Ssidoritsch med en Dolk?! . . .

— Man kan da dø en voldsom Død, selv om man ikke bliver stukket ihjel med en Dolk! bemærkede Ssanin.

— Bah, Ammestue-Snak! . . . Er De overtroisk? Det er jeg slet ikke. Og for Resten — hvad der skal ske, det undgaar man ikke! . . . Monsieur Gaston boede hos os, lige oven over mit Værelse. Jeg vaagnede undertiden om Natten og hørte ham gaa deroppe paa Gulvet — han gik meget sent i Seng — og saa var det, ligesom mit Hjerter holdt op at slaa af Tilbedelse eller af en helt anden Følelse. Fader kunde selv næsten hverken læse eller skrive; men os Børn gav han en god Opdragelse. Hvad siger De til det, at jeg kan ogsaa Latin?

— Latin? De?

— Ja, jeg. Monsieur Gaston lærte mig det, jeg læste hele „Æneiden“ med ham. Det er en skrækkelig kedelig Historie, men der er kønne Steder i den. Kan De huske det Sted, hvor Dido og Æneas i Skoven . . .

— Ja, ja vist! skyndte Ssanin sig at sige. Han havde for længe siden glemt sin Latin og havde kun en yderst utydelig Forestilling om „Æneiden“.

Hun saa paa ham, som hun plejede, lidt fra Siden og nedefra opad. — Men derfor skal De nu ikke gaa hen og bilde Dem ind, at jeg er ligefrem lærd. Aa Gud hjælpe os! nej, jeg er saamænd alt andet end lærd og har ikke Spor af Talent. Det er lige akkurat det, jeg kan skrive . . . jo, jeg forsikrer Dem! Og læse op kan jeg heller ikke. Jeg kan ikke spille Klaver, ikke tegne, ikke sy — ingen Verdens Ting kan jeg! Ja, der har De mig, som jeg er! sagde hun og bredte Armene ud.

— Jeg fortæller Dem alt det, vedblev hun saa, først fordi jeg ikke gider høre paa de Dumrianer deroppe. Hun pegede med Viften op paa Scenen, hvor i Øjeblikket ikke en Skuespillerinde stod og hylede med fremstrakte Albuer. Ja og saa . . . fordi jeg er i Gæld til Dem. De fortalte mig jo i Gaar om Dem selv.

— De var saa venlig at spørge . . . bemærkede Ssanin.

Hun drejede hurtigt Hovedet om mod ham:

— Naa og De? De bryder Dem slet ikke om at vide, hvad jeg egentlig er for et Væsen? . . . Aa nej, det er jo for Resten saa naturligt! tilføjede hun og lænede sig igen tilbage i Sofaen. Mennesket skal lige til at gifte sig, oven i Købet af Kærlighed og lige oven paa en Duel, hvor skulde han kunne have Tanke for andre!?

Hun gav sig med en tankefuld Mine til at bide i Vifteskaffet med sine lidt store, men regelmæssige og mælkehvide Tænder . . . Og Ssanin havde en Fornemmelse, som om den underlige Rus fra i Gaar nu igen begyndte at stige ham til Hovedet. Samtalen med Maria Nikolajevna var blevet ført dæmpet, næsten hviskende . . . og det forvirrede og tirrede ham yderligere . . .

Naar skulde dog alt dette faa Ende?

Svage Karakterer gør aldrig Ende paa noget, de venter altid, at det skal ende af sig selv . . .

En nøs oppe paa Scenen. Den Nysen havde Forfatteren lagt ind i sit Stykke som „komisk Moment“ eller „Element“. Andre komiske Elementer indeholdt det unægtelig ikke; men Tilskuerne var ogsaa tilfredse med det ene „Moment“ og lo.

Den Latter irriterede Ssanin dobbelt.

Der var Øjeblikke, hvor han aldeles bestemt ikke selv vidste, om han var vred eller glad, om han kedede eller morede sig . . . Aa, om Gemma kunde have set ham!

— Hm, det er egentlig besynderligt! sagde Maria Nikolajevna pludselig. Folk kommer saa ganske roligt og fortæller, at de „har i Sinde at gifte sig;“ men man hører aldrig nogen komme og sige ganske roligt: „Jeg har i Sinde at springe paa Hovedet i Vandet.“ Og hvad Forskel er der alligevel? Hm, — virkelig besynderligt!

Ssanin blev noget irriteret over hendes Bemærkning.

— Jo, der er stor Forskel, Maria Nikolajevna! For det første er der jo mange, som slet ikke er bange for at springe paa Hovedet i Vandet . . . nemlig de, der kan svømme. Og dernæst . . . hvad det besynderlige ved Giftermaal angaar . . . siden vi nu en Gang er kommet til at tale derom . . .

Han tav pludselig og bed sig i Læben.

Maria Nikolajevna slog sig med Viften i sin hule Haand.

— Tal kun ud, Dimitri Pavlovitsch, tal kun ud, jeg véd godt, hvad De vilde sige. „Siden vi nu en Gang er kommet til at tale derom, min naadige Fru Maria Nikolajevna Polosov,“ vilde De sige, „saa kan man da virkelig ikke tænke sig noget mere besynderligt Giftermaal end *Deres* . . . jeg kender jo *Deres* Gemal fra Barndommen af!“ Det var det, De vilde have sagt, — De, som kan svømme!

— Tillad mig . . .! søgte Ssanin at indvende.

— Var det maaske ikke det? Var det ikke det? trængte hun paa. Naa, se mig i Øjnene og lad mig saa høre, om De tør sige, at det var ikke det!“

Ssanin vidste hverken ud eller ind, hvor han skulde gøre af sine Øjne.

— Naa ja . . . naar det endelig skal være . . . jo! det var saadant noget, jeg tænkte! tilstod han endelig.

Hun nikkede saa smaat. — Aha, ser vi det! . . . Naa, og saa spørger De ikke Dem selv. De, som kan svømme! . . . om, hvad Grunden vel kan have været til en saa besynderlig Forbindelse, siden den paagældende Dame jo dog ikke var fattig . . . og heller ikke dum . . . og heller ikke grim? Det interesserer Dem maaske ikke? men det er nu det samme; jeg skal sige Dem Grunden alligevel . . . ikke nu . . . men

saa snart denne Mellemakt er forbi! Jeg sidder stadig med Livet i Hænderne for, at der skal komme nogen og forstyrre os . . . !

Hun havde næppe sagt det sidste Ord, før den yderste Logedør virkelig blev lukket op paa Klem og et rødt, svedglinsende endnu ungt men allerede tandløst Hoved med langt, glatkæmmed Haar, hængende Næse, store flagermusagtige Øren med Guldbriller over de smaa nysgerrige, nærsynede Øjne og en Pincenez ovenover Brillerne — kiggede ind ad Døren. Hovedet saa sig om i Logen, opdagede Maria Nikolajevna og hilste spytslikkeragtigt smilende. En Hals med tykke opsvulmede Aarer fulgte bag efter Hovedet . . .

Maria Nikolajevna slog i Luften med sit Lommetørklæde, som om hun vilde jage et paatrængende Insekt bort. — Jeg er her ikke, Hr. . . . Ich bin nicht zu Hause . . . Kisch! Kisch!

Hovedet satte et forbløffet Ansigt op, lo genert, hikkede et Par Gange — Kopi efter Liszt, for hvis Fødder Hovedets Ejer i sin Tid havde vredet sig. „Sehr gut! Sehr gut!“ og forsvandt.

— Hvad var det for et Subjekt? spurgte Ssanin.

— Han? . . . Det var Wiesbadens Teateranmelder eller Lejetjener, hvad De vil kalde ham. For Øjeblikket bliver han holdt af Teaterdirektøren og er følgelig forpligtet til at være begejstret over og rose alt muligt; men indvendig er han lutter Edder og Forgift, som han slet ikke tør lade sig mærke med. Jeg er bange for, at han nu allerede har travlt med at rende rundt og udbasunere, at jeg er i Teatret; for han er en skrækkelig Sladderhank . . . Naa, hvad skal man sige! . . .

Orkestret havde spillet en Vals, Tæppet gik op igen, og oppe paa Scenen begyndte man atter at hulke og hyle.

— Naa, begyndte Maria Nikolajevna og satte sig igen i Sofaen, siden De altsaa en Gang er fangen og maa sidde her og holde mig med Selskab i Stedet for at sværme sammen med Deres Forlovede — nej, lad være at rulle med Øjnene og blive fornærmet; jeg kan saa godt sætte mig ind i Deres Følelser, og jeg har jo ogsaa lovet Dem, at De skal slippe i

Morgen og blive fri som Fuglen i Luften — men hør nu mit Skriftemaal! Skal jeg sige Dem, hvad jeg elsker højest af alt?

— Friheden? sagde Ssanin.

Hun lagde Haanden paa hans Arm.

— Ja, Dimitri Pavlovitsch, svarede hun med Eftertryk, og man kunde høre paa Stemmeklangen, at Ordene kom fra hendes Hjerte. Friheden, først og sidst og højere end alt andet! De maa ikke tro, at jeg gør mig til deraf, det er jo slet ikke noget at gøre sig til af! men det *er* nu en Gang saadan, og det *har* været, og det *vil* vedblive at være saadan lige til min Død! Jeg har formodentlig i min Barndom set altfor meget Slaveri og lidt altfor meget under det! Det var for Resten vor Huslærer, Monsieur Gaston, som først aabnede mine Øjne for det. Naa ja og saa forstaar De maaske, hvorfor jeg har giftet mig med Hippolyt Ssidoritsch; gift med ham er jeg fri, fuldstændig fri, som Luften, som Vinden! Og det vidste jeg, at jeg vilde blive, før jeg giftede mig med ham; jeg vidste, at naar jeg tog ham, saa vilde jeg blive ved at være fri som en fri Kosak!

Hun tav lidt og kastede Viften fra sig paa Sofaen.

— Jeg vil sige Dem én Ting til. Jeg har ikke noget imod at tænke og overveje, det morer mig, og desuden har vi jo faaet vor Forstand, for at vi skal bruge den. Men hvad der maaske kan følge af det, som jeg gør, det tænker jeg aldrig paa. Gaar det galt, saa skaaner jeg ikke mig selv, ikke saa meget som saa! — og jamrer mig ikke. Hvad kan det hjælpe? Mit Valgsprog er: Cela ne tire pas à consequence — jeg véd ikke, hvordan jeg skal udtrykke det paa Russisk. Og vil De ogsaa sige mig *hvad* „tire à consequence“? — Hernede skylder jeg jo ingen Regnskab for mine Handlinger; og hist, hun pegede opad, maa man se at klare sig, som man bedst kan. Naar der en Gang skal holdes Dom over mig hist oppe, saa er jeg ikke mere jeg! . . . Hører De efter? Eller keder det Dem maaske?

Ssanin havde siddet med bøjet Hoved; nu løftede han det.

— Nej, jeg keder mig paa ingen Maade, Maria Nikolajevna, jeg hører efter med største Interesse. Jeg kan blot . . . hvis De ikke tager mig det ilde op . . . jeg kan blot ikke rigtig fatte, hvorfor De egentlig fortæller mig alt dette . . . ?

Hun rykkede en ubetydelig Smule nærmere hen til ham.
— De kan ikke forstaa, siger De? Er De virkelig saa daarlig til at gætte? . . . eller saa frygtelig beskeden?

Ssanin løftede Hovedet lidt mer endnu . . .

— Jeg fortæller Dem alt dette, vedblev Maria Nikolajevna i en rolig Tone, som dog ikke svarede fuldstændig til Udtrykket i hendes Ansigt, fordi jeg kan godt lide Dem . . . ja, bliv nu bare ikke forbavset, det er slet ikke mit Spøg! . . . og fordi det, efter at jeg nu en Gang er truffet sammen med Dem, vilde være mig ubehageligt at tænke, at De maaske rejste herfra med et daarligt eller . . . om end ikke just daarligt, for det kunde endda være det samme! saa dog med et falsk Indtryk af mig. Derfor har jeg taget Dem med herhen, og derfor sidder jeg nu her under fire Øjne med Dem og taler lige ud af Posen. Ja, netop lige ud af Posen! Jeg lyver aldrig. Og husk vel paa, Dimitri Pavlovitsch; jeg véd, at De er forelsket i en anden, at De er lige ved at gifte Dem . . . Saa De maa da i det mindste indrømme, at jeg handler ganske uegennyttigt! Og for Resten, her vilde der da være en passende Anledning for Dem til at sige: Cela ne tire pas à consequence!

Hun gav sig til at le, men tog sig pludselig i det og blev siddende ubevægelig, som om hun følte sig truffen af sine egne Ord. Og i hendes ellers smilende og dristige Øjne kom der et Udtryk som af Undseelse . . . eller maaske af Sørgmodighed . . .

„Aa, din Slange! din Slange! tænkte Ssanin ved sig selv. Men hvor den Slange er fristende!“

— Giv mig min Kikkert, sagde hun saa lidt efter, jeg har dog Lyst til at se, om den jeune première virkelig er saa grim, som hun lader. Man skulde saamænd tro, at Direktionen havde engageret hende af lutter Moralitet, for at de unge Mandfolk ikke skal blive altfor bedaarede!

Ssanin rakte hende Kikkerten. I det hun tog imod den, strøjfede hun hurtigt og næsten umærkeligt med begge Hænder om hans Haand.

— Saa! ikke sidde og se saa alvorlig ud! hviskede hun smilende. Ser De, jeg lader mig ikke selv lægge i Lænke, men jeg lænkebinder heller ikke andre. Jeg elsker Friheden og anerkender ingen Forpligtelser — men ikke blot for min egen Person! . . . Naa og ryk saa lidt bort og lad os høre en Smule af Stykket!

Hun rettede Kikkerten mod Scenen, og Ssanin saa ligeledes derop. Han sad der ved Siden af hende i Logens Halvmørke, han indaandede uvilkaarlig Varmen og Duften fra hendes yppige Legeme, og uvilkaarlig blev han ved at gentage i sit stille Sind alt, hvad hun havde sagt til ham i Aftenens Løb — navnlig da i Løbet af de sidste Minutter.

XL.

Forestillingen varede vel endnu en god Times Tid, men Maria Nikolajevna og Ssanin opgav snart at følge med. Inden de vel vidste af det, var de igen inde i en Samtale, der drejede sig om ganske det samme som den forrige; men denne Gang var Ssanin ikke saa tavs af sig. I sit stille Sind ærgrede han sig baade over sig selv og over Maria Nikolajevna, og han anstrengte sig for at bevise hende, hvor fuldstændig uholdbare hendes „Teorier“ var — som om *hun* brød sig det bitterste om Teorier! Han indlod sig i en Disput med hende, og hun gottede sig i Smug; for naar man først begynder at disputere, saa giver man efter, eller vil om kort Tid give efter. Han løb efter Maddingen nu, han skulde til at bide paa; i al Fald var hans Forsigtighed ved at fortage sig! Og *hun* kom med Indvendinger og lo og sagde, at det havde han Ret i; og hun blev tankefuld og greb saa an igen . . . og imidlertid kom deres Ansigter efterhaanden hinanden nærmere og nærmere; og hans Øjne undveg ikke længer hendes, naar hun saa paa

ham. Hendes Blik søgte langsomt og formelig sitrende fra Træk til Træk i hans Ansigt, og han — han smilte — kun af Høflighed, Gud bevares! . . . men han smilte dog. Hun havde ogsaa allerede faaet ham til at forvilde sig ud i Abstraktioner, saa han sad og vævede om det sømmelige i Forholdet mellem Mand og Kvinde, om Pligten og om Kærlighedens og Ægteskabets Hellighed . . . Den Slags abstrakte Fraser er ganske fortræffelige til at begynde med . . . som Udgangspunkt . . .

Folk, der kendte Maria Nikolajevna nøje, plejede at sige, at naar hun med sin stærke, selvsikre Natur pludselig syntes at blive undseligt øm og ligesom jomfruelig kysk, hvor det kom fra, maatte Vorherre vide! . . . saa, ja! saa var Sagen i Færd med at tage en farlig Vending.

Og Sagen tog aabenbart en farlig Vending nu, for Ssanin . . . Hvor vilde han ikke have følt Foragt for sig selv, om han blot et eneste Øjeblik kunde være kommet til Besindelse, men han fik hverken Stunder til at komme til Besindelse eller til at foragte sig selv.

Thi hun spildte ikke et Sekund! Og alt det blot, fordi Ssanin virkelig var en smuk ung Mand! . . . Undertiden fristes man unægtelig til at sige med det russiske Mundheld: Vundet er tabt, og tabt vundet!

Forestillingen var forbi. Maria Nikolajevna bad Ssanin hjælpe sig Shavlet paa og rørte sig ikke, medens han hængte det fine, bløde Stof om hendes Dronninge-Skuldre. Saa tog hun ham under Armen, gik sammen med ham ud i Korridoren — og havde nær givet et Skrig fra sig; for lige udenfor Logedøren stod Dønhof, bleg som et Spøgelse, og bag hans Ryg tittede Wiesbadener-Rescencentens ynkelige Skikkelse frem. „Literatens“ svedige Ansigt lyste af ondskabsfuld Tilfredshed.

— Tillader Deres Naade, at jeg henter Deres Vogn? spurgte den unge Officer, og hans Stemme dirrede af kun daarlig behersket Raseri.

— Nej, mange Tak, svarede hun . . . Det sørger min Tjener for . . . Gaa Deres Vej! tilføjede hun sagte og bydende og skyndte sig saa af Sted og drog Ssanin med sig.

— Rejs Fanden i Vold! hvad klistrer De Dem saadan op ad mig for? hvæste Dønhof og vendte sig om til „Literaten“. Han maatte have en at lade sin Forbitrelse gaa ud over.

— Sehr gut! Sehr gut! mumlede „Literaten“ og luskede af.

Tjeneren, som stod og ventede paa Maria Nikolajevna i Forsalen, fik i et Nu fat paa hendes Vogn; hun steg hurtigt ind, Ssanin sprang bag efter, Døren blev smækket i, og Maria Nikolajevna brast i en ustandselig Latter.

— Hvad ler De af? spurgte Ssanin nysgerrigt.

— Aah, De maa ikke blive vred! men jeg kom til at tænke paa . . . at hvis Dønhof nu igen vilde op at slaas med Dem, for *min* Skyld . . . det vilde dog være storartet . . . synes De ikke?

— Er han da . . . en saa nær Bekendt af Dem? spurgte Ssanin.

— Han? Den Dreng? Det er min Bydreng. Nej, vær De rolig . . .!

— Jeg er virkelig ogsaa fuldstændig rolig.

Hun sukkede. — Ak ja, jeg véd saa godt, at De er meget rolig! . . . Hør, véd De hvad? De er saa rar, nu maa De ikke sige nej til det sidste, jeg beder Dem om. Husk paa; om tre Dage tager jeg til Paris, og De tager tilbage til Frankfurt . . . Gud véd, naar vi to ses igen!

— Hvad var det, De vilde bede mig om?

— De kan naturligvis ride?

— Ja.

— Naa, ser De. I Morgen tidlig kommer jeg og henter Dem, og saa rider vi en Tur sammen udenfor Byen. Vi skal faa et Par udmærkede Heste. Saa naar vi er kommet hjem igen, afgør vi vor Forretning og dermed — Amen! Nej, nej, nej, nu skal De ikke komme med Indvendinger og sige, at det var da en underlig Kaprice af mig, og at jeg er et Tossehoved —

det kan saamænd meget gerne være . . . men sig nu blot: Ja, jeg vil!

Hun havde vendt Ansigtet om imod ham; der var mørkt derinde i Vognen, men hendes Øjne lyste gennem Mørket.

— Vel, ja, jeg vil! sagde Ssanin og sukkede.

— Oh! vrængede hun og sukkede som han, det skulde nok sige saa meget som, at har man sagt A, maa man jo desværre ogsaa sige B. Skønt nej! De er rigtig rar, rigtig, rigtig rar, og jeg skal ogsaa holde mit Løfte. Der har De min Haand paa det, uden Handske, og den højre, Forretningshaanden. Tag De den kun og stol paa dens Tryk! Hvad Slags Fruentimmer jeg er, skal jeg ikke kunne sige; men jeg er et retskaffent Menneske, og man kan gøre Forretninger med mig!

Uden rigtig at gøre sig selv Regnskab for, hvad det var, han gjorde, førte Ssanin Haanden op til sine Læber. Hun trak den blidt til sig og blev pludselig tavs — og tav, lige til Vognen holdt.

Hun rejste sig for at staa ud . . . Og hvad var det? Var det kun en Indbildning af Ssanin . . . eller havde han virkelig mærket paa sin Kind et flygtigt, blødt, brændende hedt Strøjf.

— Saa ses vi i Morgen! mumlede hun til ham oppe fra Trappen, hvor den firarmede Kandelaber, som den skramerede Portier var kommet færende ud med, saa snart Vognen holdt, udbredte et blændende Lys. Hun saa ned i Gulvet: Vi ses i Morgen!

Da Ssanin kom op paa sit Værelse, fandt han paa Bordet et Brev fra Gemma. Lige straks gav det et Sæt i ham, men saa gjorde han en henrykt Gebærde, der hjalp ham til at skjule for sig selv den Forskrækkelse, han allerførst havde følt. — Brevet var iøvrigt kun paa nogle faa Linier. Gemma glædede sig over, at alt tegnede saa heldigt, raadede ham til at være taalmodig og tilføjede, at de havde det godt allesammen og glædede sig ved Tanken om snart at skulle se ham igen . . . Ssanin syntes, at Brevet var lidt tørt; alligevel tog han straks Pen og Papir, men kastede saa Pennen igen . . . „Nej, hvorfor

skrive? Jeg tager jo tilbage til Frankfurt i Morgen . . . Det er ogsaa paa Tide . . . paa høje Tid!"

Dermed gik han sporenstregs i Seng og gjorde sig al mulig Umage for at falde i Søvn i en Fart. Hvis han var blevet oppe og havde holdt sig vaagen, vilde han sikkert have tænkt paa Gemma, og naar han tænkte paa hende, naar han søgte at genkalde sig hendes Billede, saa ligesom skammede han sig . . . han følte Samvittighedsnag . . . Men nu slog han sig til Ro ved den Tanke, at i Morgen vilde alt dette være færdigt og forbi; saa vilde han skilles fra dette forfløjne Fruentimmer, og dermed vilde alle disse dumme Flovser være gemte og glemte for bestandig.

Svage Karakterer holder meget af, naar de snakker med sig selv, at betjene sig af energiske Udtryk.

Naa ja og desuden: . . . „Cela ne tire pas à consequence!"

XLI.

Saadan tænkte Ssanin, da han lagde sig til at sove. Men hvad han tænkte næste Morgen tidlig, da Maria Nikolajevna først trommede et Par utaalmodige Slag paa hans Dør med Koralhaandtaget paa sin Ridepisk, og da han saa saa hende staa derhenne paa Dørtærskelen med Slæbet af den mørkeblaa Ridekjole slængt op over Armen, med en lille Herrehat paa det i tykke Fletninger friserede Haar, med Sløret kastet om over Skulderen, og med Mund, Øjne, hele Ansigtet lysende i ét, fristende Smil — ja, hvad han da tænkte, det melder Historien intet om.

— Naa? er De saa færdig? spurgte hun i en glad Tone.

Han svarede ikke, men knappede sin Frakke og tog sin Hat. Hun maalte ham med et rask, tindrende Blik, nikkede og løb hurtigt ned ad Trappen. Han skyndte sig bag efter hende.

Hestene stod og ventede nedenfor Trappen. Der var tre: en rødgul Fuldblodshoppe med tør Mule, sorte, fremstaaende

Øjne samt Hjorteben, en Smule mager, men fint bygget og ildfuld som lutter Fyr og Flamme, den var til Maria Nikolajevna; saa en stor og stærk, noget sværlemmet Hingst, ravn-sort, til Ssanin; og endelig en Hest til Groomen.

Maria Nikolajevna svang sig let op i Sadlen. Hoppen gav sig til at skrabe i Jorden med Forbenene, satte Halen til Vejrs og begyndte at danse sidelæns hen ad Gaden; men hun var en fortræffelig Rytterske og holdt den stærkt an . . . Saa kom Polosov i den unundgaaelige Slaabrok og med sin Fez paa Hovedet frem oppe paa Altanen og viftede med sit Batistes Lommetørklæde, for Resten alt andet end smilende, snarere saa temmelig misfornøjet; han skulde der siges Farvel til . . . Ssanin var imidlertid ligeledes kommet i Sadlen. Maria Nikolajevna saluterede for Polosov med sin Ridepisk og gav derefter sin Hest et Smæk med Pisken hen over dens blanke, bøjede Hals; Dyret stejlede, gjorde et Spring fremad, lystrede straks efter Tøjlen og gik videre med smaa, spændstige Skridt, sitrende over hele Kroppen og bidende i Bidslet og prustende. Ssanin, der fulgte efter, sad og saa paa hende; hvor selvsikkert og elegant vuggede ikke hendes fine, smidige Overkrop sig, som Korsettet omsluttede stramt og dog ikke for stramt! . . . Hun drejede Hovedet halvt om mod ham og gav ham med et Øjekast at forstaa, at han skulde komme nærmere. Saa red han hen ved Siden af hende.

— Naa, kan De saa se, at det er dejligt!? sagde hun. Jeg siger Dem igen for sidste Gang, før De forlader os. De er rigtig, rigtig rar, og — De skal ikke komme til at fortryde det!

Og hun nikkede eftertrykkelig et Par Gange ligesom for at understrege og udhæve, hvad hun lovede.

Hun saa ud til at føle sig umaadelig lykkelig, saa Ssanin blev ligefrem forbavset derover. Der kom endog i hendes Ansigt dette alvorfuldt satte Udtryk, som man kan se hos Børn, naar de er himmelglade.

De red i Skridtgang det lille Stykke Vej hen til Porten og saa i skarpt Trav ud ad Chausséen. Vejret var glimrende, en

ægte Sommerdag. Den friske, lystige Vind viftede dem i Ansigtet og suste og sang for deres Øren. Begge følte de sig forunderligt vel til Mode: en Fornemmelse af Ungdom, af Styrke, af Lyst og Magt til at leve frit og fuldt ud . . . kom over dem . . . og voksede med hvert Minut . . .

Hun holdt sin Hest an og lod den slaa over i Skridtgang igen. Ssanin gjorde som hun.

— Véd De hvad? begyndte hun og trak Vejret dybt, ligesom lykkeberust, kun saadan er det Umagen værd at leve! At have Held til at faa sat igennem, hvad man ønskede sig, hvad der syntes umuligt — og saa kaste sig ud i det, give sig hen i det, lige til . . . Hun fo'r sig med Fingerspidsen tværs over Halsen i Stedet for at fuldføre Sætningen. Og hvor god man saa føler sig! Som nu f. Eks. i dette Øjeblik . . . hvor er *jeg* ikke god! jeg kunde gerne omfavne hele Verden! Ja, det vil sige, nej ikke hele Verden! Ham dør f. Eks. havde jeg dog ikke Lyst til at omfavne. Hun pegede med Spidsen af sin Ridepisk paa en gammel, pjaltet Stodder, der listede af Sted langs Grøftekanten. Men jeg vil med Fornøjelse gøre ham lykkelig. Hej, De dør! værsgod! raabte hun paa Tysk og kastede sin fyldte Pengepung hen til ham . . . Den tunge Pengepung, man kendte den Gang endnu ikke Portemonnæer, slog med et Klask mod Jorden. Stodderen blev staaende med aaben Mund; Maria Nikolajevna brast i Latter og satte Hesten i Galop.

— De holder nok meget af at ride? spurgte Ssanin, da han havde faaet indhentet hende.

Hun parerede sin Hest med et Ryk; det var hendes sædvanlige Maade at standse paa.

— Aah! sagde hun, jeg vilde bare slippe fri for hans Tak. Naar jeg skal takkes, saa bliver hele Fornøjelsen ødelagt for mig. Jeg gjorde det jo ikke for hans Skyld men for min egen. Hvad skal han saa takke mig for? . . . Om Forladelse, De spurgte vist om noget?

— Jeg spurgte om . . . det kunde more mig at vide, hvorfor De er saa glad i Dag?

— Véd De hvad? sagde hun, og enten havde hun ikke hørt, hvad han spurgte om, eller ogsaa ansaa hun det ikke for nødvendigt at svare, véd De hvad? jeg er led og ked af at have den Groom travende dér i Hælene paa os! Naturligvis har han ikke Tanke for andet end for, hvornaar dog Herskabet vil ride hjem igen! Hvordan skal vi blive af med ham? Hun trak i en Fart sin Notitsbog op af Lommen. Jeg kunde jo sende ham ind til Byen med en Billet?! Skønt . . . nej, det er ikke værd! . . . Ah, nu har jeg det! Hvad er det, der ligger der henne? En Kro, ikke sandt?

Ssanin saa i den Retning, hun angav. Jo, jeg tror, det er en Kro.

— Bravo! Saa siger jeg til ham, at han kan blive sidende dér og drikke Øl, til vi kommer tilbage.

— Men . . . hvad vil han tænke?

— Ja, hvad kommer det os ved? . . . Og for Resten pyh! han vil saamænd hverken tænke det ene eller det andet; han vil sidde og tylde Øl i sig — og ikke en Smule mer . . . Naa, Ssanin, det var første Gang, hun kun kaldte ham ved hans Familienavn, fremad! i Galop! . . .

Da de kom hen til Kroen, kaldte hun paa Groomen og gav ham sine Ordre. Groomen, som var engelsk født og havde engelsk Temperament, førte tavs som en Mur Haanden op til Kasketskyggen.

— Se saa, nu er vi fri som Fuglene i Luften! udbrød Maria Nikolajevna. Hvor skal vi saa ride hen? Mod Nord, Syd, Øst eller Vest? Aah De! jeg føler mig ligesom den ungarske Konge, den Gang han blev kronet! Og hun pegede med Ridepiskan mod alle fire Verdenshjørner. Det tilhører altsammen os! . . . Nej, véd De hvad? kan De se de dejlige Bjerge der henne — og saadan en Skov! Dér maa vi op, dèrop!

„Paa Bjerget op, hvor Frihed troner!“

Hun drejede ud fra Chausséen og galoperede ind paa en smal, næsten ubanet Vej, der lod til at føre op i Bjergene. Ssanin sprængte bagefter.

XLII.

Vejen forvandlede hurtigt til en lille Sti og standsede saa pludselig ved en Grøft. Ssanin raadede til at vende om, men Maria Nikolajevna svarede: — Nej, jeg vil op i Bjergene! Blot ligefrem! ligefrem! . . . ligesom Fuglene! Og hun lod sin Hest sætte over Grøften . . . Saa gjorde Ssanin lige saadan.

Paa den anden Side Grøften var der Eng, hvoraf det første Stykke var tørt; men saa blev Jorden fugtig, og tilsidst kom der et rent Morads; Vandet piblede op alle Vegne og dannede smaa Pytter. Maria Nikolajevna drev sin Hest tværs igennem Pytterne og lo og sagde: — Nu leger vi „Gadedrenge“!

— Véd De, spurgte hun saa, hvad det er, som man i Rusland kalder at jage „gennem Snavset“?

— Ja, jeg véd, svarede Ssanin.

— Jeg havde en Onkel, der sværmede for den Slags Parforcejagt, om Foraaret, naar Vandet staar over Markerne, vedblev hun. Jeg var tit ude med ham — dejligt! dejligt! . . . Nu rider vi to ogsaa „gennem Snavset“! . . . Hm, det er underligt! De er en ægte Russer, mærker jeg, og saa vil De alligevel gifte Dem med en Italienerinde! Naa, men det maa jo blive *Deres* Sag! . . . Saa, hvad er nu det? Igen en Grøft? Hopla!

Hesten satte over; men Maria Nikolajevna tabte sin Hat, og hendes Haar løstes op og faldt ned over Skuldrene. Ssanin vilde springe af Hesten og tage Hatten; men hun raabte til ham: „Nej, bliv De blot, hvor De er, jeg skal nok selv tage den op!“ Og hun bøjede sig dybt ned fra Sadlen, stak Haandtaget af sin Ridepisk ind under Sløret, fik virkelig Hatten op og satte den paa igen, Haaret lod hun hænge, som det hang, og sprængte saa paany af Sted i Karrière, mens hun udstødte nogle Strubelyde, der mindede om Kosakkernes Krigsskrig. Ssanin holdt sig stadig paa Siden af hende; han satte over Gærder og Grøfter og Bække, sank i, arbejdede sig op igen, red Bakke op og Bakke ned . . . og saa hende ufravendt ind i Ansigtet.

Hvad var det ikke ogsaa for et Ansigt! Alt i det syntes aabent, lukket op, baade Øjnene, disse umættelige, straalende, vilde Øjne, og Munden og de udspilede Næsebor, der graadigt ind sugede den friske Vind. Hun saa lige ud, lige ud; det var, som om hendes Sjæl vilde erobre sig alt, hvad den saa — Jord og Himmel og Luft og Sol — og kun var bedrøvet over et eneste, nemlig at der ikke var større Fare derved — for den vilde have overvundet al Fare!

— Ssanin! raabte hun, det er akkurat som i Bürgers „Leonore“! Det vil sige — De er ingen Dødning vel? ingen Dødning? . . . Jeg lever i al Fald? . . .

Al den Kækhed, den Ild, den Kraft, der var i hende, var løsladt nu. Det var ikke længer en Amazone, der lod sin Hest fare i Karrière — nej! saadan sprænger kun en ung kvindelig Centaur af Sted — halvt Dyr, halvt Gudinde — og det satte velopdragne Land, som hun træder under Fødder i sit tøjløse Overmod, studser over det rasende Ridt . . .!

Endelig holdt hun sin skummende og overstærkede Hest an; Knæene rystede under den; og Ssanins stærke Hingst snappede efter Vejret.

— Dejlign? ikke? spurgte hun sagte, forunderlig sagte og betagende.

— Ja, dejligt! gentog Ssanin begejstret . . . Ogsaa hans Blod var begyndt at komme i Kog.

— Vent blot! det skal blive bedre endnu!

Hun strakte Haanden ud. Handsken var flænget midt over.

— Jeg sagde, at jeg vilde føre Dem op paa Bjergene, ind i Skoven . . . Der har De Bjergene!

Og ganske rigtigt; et Par Hundrede Skridt fra det Sted, hvor de to dristige Ryttere havde standset deres Heste, begyndte de skovbevokste Højder.

— Kan De se! dør gaar Vejen! Lad os puste ud — og saa fremad! Men i Skridt. Vi maa lade Hestene faa sundet sig en Smule.

De red videre. Maria Nikolajevna slængte med en rask

Haandbevægelse Haaret tilbage. Saa saa hun paa sine Handsker og tog dem af.

— Mine Hænder kommer til at lugte af Læder, sagde hun; men det bryder De Dem jo ikke om? vel? . . .

Hun smilte, og Ssanin smilte med. Det rasende Ridt lod til at have bragt dem nærmere sammen, til at have gjort dem mere fortrolige med hinanden.

— Hvor gammel er De? spurgte hun pludselig.

— Toogtyve Aar.

— Se se! Det er *jeg* med, jeg er ogsaa toogtyve. Det er en dejlig Alder! Selv om man gik hen og lagde vore Aar sammen, saa var der alligevel længe, til vi blev gamle . . . Pyh! hvor det er varmt! Er jeg rød i Ansigtet?

— Som en Valmue!

Hun tørrede sig med Lommetørklædet i Ansigtet. — Naar vi kommer ind i Skoven, faar vi det køligere. Saadan en gammel Skov . . . er ligesom en gammel Ven . . . Har De Venner?

Ssanin tænkte sig om et Øjeblik. — Jo . . . skønt ikke mange. Og en rigtig Ven, *det* har jeg ikke.

— Det har *jeg*, men det er ikke *gamle* Venner . . . Véd De hvad? saadan en Hest, det er ogsaa en Ven. Saa forsigtig som den bærer en! . . . Nej, hvor her er dejligt her! Og saa at tænke sig, at i Overmorgen er jeg i Paris!

— Ja . . . tænk!

— Og De i Frankfurt!

— Ja, jeg er ganske bestemt i Frankfurt.

— Naa — i Guds Navn! Til Gengæld tilhører da Dagen i Dag os . . . os . . . os alene!

Hestene var naaet hen til Skovkanten og drejede ind i Skoven, hvis Skygger, brede og bløde, indhyllede dem . . .

— Aah, men det er jo et Paradis! udbrød Maria Nikolajevna. Helt — helt ind i Skyggen, Ssanin!

Hestene travede langsomt, prustende og raslende sagte med Seletøjet „helt ind i Skyggen“. Den smalle Vej, de fulgte, svingede pludselig af og førte ind i en temmelig snæver Hulvej. En stærk Duft af Enebær og Bregner og harpiksvedende Graner og hensmuldret, aargammelt Løv stod tyk og bedøvende ligesom klemt sammen derinde. Men fra Revnerne i de store, graabrune Klipper kom der frisk Kølighed. Paa begge Sider af Vejen laa hist og her smaa runde med grønt Mos overtrukne Høje.

— Holdt! raabte Maria Nikolajevna, jeg vil sætte mig paa dette Fløjls Tæppe og hvile mig. Hjælp mig ned!

Ssanin sprang af Hesten og skyndte sig hen til hende. Hun støttede sig til hans Skulder, sprang let ned og satte sig saa paa en af de mosklædte Høje. Han blev staaende foran hende og holdt begge Hestene ved Tøjlerne.

Hun saa op paa ham. — Sig mig, Ssanin, kan De glemme?

Han kom til at tænke paa, hvad der var sket den foregaaende Aften i Vognen . . . — Skal det være et Spørgsmaal? sagde han, eller en Bebrejdelse?

— Jeg har endnu aldrig i mit Liv gjort nogen Bebrejdelser! . . . Sig mig, tror De paa Trylledrikke?

— Paa hvad?

— Paa Trylledrikke — De véd . . . som vore Viser, vore Folkeviser synger om?

— Naa, det er det, De mener? . . . sagde Ssanin og trak paa Ordene.

— Ja, netop! . . . Jeg tror paa dem . . . og det vil De ogsaa komme til.

— Trylledrikke . . . Hekseri . . .! gentog Ssanin, ja, hvad er ikke muligt her i Verden?! Før har jeg ikke troet paa det . . . men nu gør jeg det! Jeg kender ikke mig selv igen!

Maria Nikolajevna saa sig opmærksomt om. — Jeg synes, jeg skulde kende dette Sted? sagde hun. Aa, se en Gang, Ssanin — staar der et rødt Kors omme bag den store Eg dør?

Ssanin gik et Par Skridt. — Ja, der gør, sagde han.

Hun smilte. — Ah! det er godt! saa véd jeg, hvor vi er. Endnu er vi da i al Fald ikke faret vild! . . . Hvad er det for en Støj? . . . En Brændebugger?

Ssanin saa ind i Tykningen. — Ja . . . der staar en og hugger tørre Grene af.

— Jeg maa have sat mit Haar, sagde hun, ellers . . . kunde han gerne faa alle Slags Tanker om mig, hvis han saa mig.

Hun tog sin Hat af og satte sig, tavs og med et yderst alvorligt Ansigt, til at flette sit lange Haar. Ssanin stod stadig foran hende . . . Hendes slanke Figur aftegnede sig tydeligt under Kjølens mørke Folder, hvor der hist og her hang en lille Trævl Mos.

En af Hestene rystede sig pludselig bag Ssanins Ryg, og han kom selv til at ryste fra Top til Taa. Alting laa hulter til bulter i ham; hans Nerver var spændte som spændte Streng. Ja, han havde unægtelig Grund til at sige, at han kendte ikke sig selv igen! Han var forhekset. Hele hans Væsen var optaget af et . . . af én Tanke, ét Ønske.

Maria Nikolajevna saa op paa ham med et gennemtrængende Blik:

— Saa, nu er alt i Orden igen! sagde hun og satte langsomt Hatten paa. Hvorfor sætter De Dem ikke? Kom, sæt Dem her! Nej . . . vent lidt, De skal ikke sætte Dem . . . Hvad var det?

En dump, langtrukken Buldren rullede hen over Træernes Toppe, hen gennem Skovens Luft.

— Tordner det?

— Ja, det lader til! . . . svarede Ssanin.

— Men det er jo som til en Fest, en ren Fest. Det var det eneste, der manglede endnu.

Igen en Gang kom der en dump Rullen, som steg og steg og endte i et højt Brag.

— Bravo! Dacapo! . . . Kan De huske, jeg fortalte Dem i Gaar om Æneiden? De to blev ogsaa overrasket af et Uvejr i Skoven . . . Men vi maa se at komme i Læ. — Hun rejste

sig hurtigt. — Træk min Hest herhen og ræk mig saa Deres Haand! Saadan! . . . Kan De mærke, jeg er ikke tung?

Let som en Fugl svang hun sig op i Sadlen. Ssanin kom ligeledes til Hest.

— Skal vi . . . hjem? spurgte han usikkert.

— Hjem! gentog hun langsomt og samlede Tøjlerne. — Følg med! kommanderede hun saa i en barsk, næsten brutal Tone.

Hun red ud paa Vejen, forbi det røde Kors, fulgte Hulvejen, til de kom til en Korsvej, og drejede saa af til højre og red højere op i Bjergene . . . Hun vidste aabenbart, hvor den Vej førte hen. Hun talte ikke og saa ikke tilbage; med en bydende Mine red hun foran, og han fulgte efter, lydig, uden saa meget som en Gnist af fri Vilje i sit magtstjaalne Sind. Det begyndte at regne saa smaat, faa og store Draaber. Hun sporede sin Hest, han holdt ikke sin tilbage. Og endelig tittede saa en ussel, lille Fletværks Hytte med en lav og smal Dør frem mellem nogle unge, mørkegrønne Graner, henne ved en fremspringende, graalig Klippe . . . Maria Nikolajevna drev sin Hest ind mellem Granerne, sprang af, blev staaende paa Dørtærskelen til Hytten, vendte sig om til Ssanin og hviskede: „Æneas?“

Fire Timer efter vendte hun og Ssanin tilbage til Hotellet, fulgt af Groomen, som sad og sov paa Hesten . . . Hr. Polosov tog imod sin Gemalinde med Brevet til Forvalteren i Haanden. Da han imidlertid fik set lidt nærmere paa hende, kom der et Slags misfornøjet Udtryk i hans Ansigt, og han mumlede mellem Tænderne: Skulde jeg virkelig have tabt Væddemaalet?

Hun bare trak paa Skuldrene.

Og samme Dag, to Timer senere, stod Ssanin fortumlet og fortabt foran hende inde paa sit eget Værelse . . .

— Hvor rejser Du saa hen? spurgte hun ham. Til Paris . . . eller til Frankfurt?

— Jeg rejser, hvor Du rejser, og bliver hos Dig — til Du jager mig bort! udbrød han i underlig dump Fortvivlelse, og han sank ned paa Knæ og bøjede Hovedet og kyssede sin Herskerindes Hænder . . . Hun trak Hænderne til sig, lagde dem paa hans Hoved og greb med alle ti Fingre i hans Haar. Hun krøllede dette bløde, føjelige Haar op om Fingrene og glattede det atter ud; selv stod hun rank og høj; der spillede et triumferende Smil om hendes Mund, og Udtrykket i hendes Øjne, der stod vidt aabne og havde et næsten hvidligt lysende Skær, tydede kun paa Sejrens Mæthed og ubarmhjertige Ro. Naar Høgen fanger en Fugl og den hugger sine Kløer i Kroppen, har den sagtens saadant et Blik . . .

XLIII.

Det var disse Minder, som stormede ind paa Dimitri Ssanin, som han sad der i sin stille Stue og rodede om mellem gamle Papirer og tilfældig fandt det lille Granatkors. De nys fortalte Begivenheder dukkede op og drog, en for en, tydeligt forbi hans Sjæls Øje . . . Men da han var kommet til det Øjeblik, hvor han havde rettet hin nedværdigende Bøn til Fru Polosov, hvor han havde kastet sit hele Liv i Støvet for hendes Fødder, og hvor hans Slaveri var begyndt, — saa vendte han sig bort fra Billedet, som han selv havde manet frem, og vilde ikke mindes længer. Sagen var ikke, at hans Hukommelse begyndte at svigte ham — ak nej! han vidste godt, vidste kun altfor godt, hvad der var fulgt ovenpaa hint skæbnesvangre Øjeblik. Nej, men han var ved at kvæles af Skam, endog nu, saa mange Aar efter; han var angst for den Følelse af uendelig Selvforagt, som han mærkede vilde bryde ind over ham og lig en Stormflod begrave alle andre Følelser i sine

Bølger, hvis han ikke satte en Stopper for sin Erindren. Og dog — hvor meget han end bestræbte sig for at tvinge Minderne tilbage, der dukkede op i ham, — undertrykke dem helt kunde han ikke.

Han maatte tænke paa hint ynkelige, løgnagtige, pjaltede, fejgt klynkevorne Brev, som han havde skrevet til Gemma og aldrig faaet Svar paa . . . vise sig for hende, vende tilbage til hende efter saadan en Skuffelse, efter et saa uhyrligt Forræderi — nej, det havde han dog endnu haft for megen Æresfølelse og Samvittighed til. Og desuden . . . havde han ikke tabt al Selvtillid, al Agtelse for sig selv? Hvor skulde han længer have kunnet forpligte sig til og indestaa for noget som helst?

Han huskede fremdeles, hvordan han . . . aa, Skændsel! Skændsel! . . . havde sent Polosovs Tjener til Frankfurt for at hente sit Tøj, hvordan han i sin fejge Angst kun havde haft Tanke for et eneste: rejse, saa hurtigt som muligt, til Paris, til Paris! og hvordan han saa, efter Maria Nikolajevnas Ordre, havde søgt at slutte sig til Hippolyt Ssidoritsch og at indsmigre sig hos ham, og hvordan han havde ageret fine Venner med v. Dönhof, paa hvis Finger han havde opdaget nøjagtigt Magen til den Staalring, som Maria Nikolajevna havde foræret ham! . . .

Og saa kom der endnu mere vanærende, endnu mere ydmygende Erindringer . . . En Opvarter bringer ham et Visitkort, og paa Kortet staar: Pantaleone Cippatola, Hs. K. H. Hertugen af Modenas Kammersanger. Han nægter sig hjemme for den gamle, men undgaar ikke at møde ham ude i Korridoren, og han ser et opbragt, rasende Ansigt under en forpjusket graa Toupet, et Par Øjne gnistrer frem mellem Hundens Rynker ligesom et Par Gløder, og han hører en hæs, truende Forbandelse: Maledizione! . . . hører de forfærdelige Ord: Codardo! Infame traditore! . . .

Han lukker Øjnene og slaar med Nakken som for igen at søge at jage Minderne bort. Forgæves! Nu ser han sig sidende paa det smalle Bagsæde i en elegant Kaleschevogn . . .

paa det magelige, blødt polstrede Forsæde sidder Maria Nikolajevna og Hippolyt Ssidoritsch. Fire Heste trækker i jævnt Trav Vognen hen over Wiesbadens Gader og ad Paris til! Til Paris! Hippolyt Ssidoritsch gumler paa en Pære, som han, Ssanin, har skrællet til ham, og Maria Nikolajevna ser paa ham og smiler — smiler med dette Smil, som han, hendes Livegne, allerede har lært at kende — den stærkeres, Herskerindens lade Smil . . .

Aa men, Gud i Himlen! derhenne paa Gadehjørnet, et lille Stykke fra Byens Port — er det ikke Pantaleone, som staar der? Og han har en med sig; skulde det være Emilio? Ja, det er Emilio, det er hans lille, begejstrede, saa inderligt hengivne Ven! Endnu for nogle faa Dage siden tilbad dette ungdommelige Hjerte ham som en Helt, som sit Ideal, — og nu, nu flammer det blege, smukke, ædle Ansigt — det er saa smukt, saa Maria Nikolajevna lægger Mærke til det og bøjer sig ud af Vinduet — nu flammer det af Forbitrelse og Foragt, og dets Øjne — disse Øjne, der ligner hendes, Søsterens, saa meget — de ligesom suger sig fast til Ssanin, og de sammenpressede Læber skilles pludselig og udslynger et Skældsord . . .

Og Pantaleone strækker Haanden ud og peger op paa Ssanin. Hvem er det, han peger for? — for Tartaglia, som staar ved Siden af ham. Og den gøer ad Ssanin, — og om det saa er den skikkelige Hunds Gøen, saa lyder den som en uudholdelig Fornærmelse . . . Aah! hvilket forfærdeligt Mare-ridt!

Og saa bagefter Livet i Paris — al den Nedværdigelse, alle de oprørende Kvaler, som en Slave maa lide, der hverken har Lov til at være skinsyg eller til at beklage sig, og som tilsidst bliver kastet til Side som et Stykke Tøj, man har slidt op . . .

Og saa — Rejsen hjem til Rusland — et forspildt og forgiftet Liv — intetsigende Virksomhed og smaalige Bekymringer — besk og gold Anger og en lige saa besk og lige saa gold Glemsel — en ubestemt, men uafledelig, altid fornummet Straf, der ligner en ubetydelig, men uhelbredelig

Sygdom, eller en Gæld, som man afbetaler paa Øre for Øre uden dog nogen Sinde at blive færdig med . . .

Kalken er fyldt til Randen — nok! nok!

Hvor kunde det være, at Ssanin havde beholdt det lille Kors, som Gemma en Gang havde foræret ham? Hvorfor havde han ikke sendt hende det tilbage? Og hvor var det muligt, at han aldrig før i Dag var stødt paa det? . . . Længe, længe sad han hensunken i Tanker og kunde — skønt belært gennem saa mange Aars Erfaring — endnu bestandig ikke forstaa, hvor han havde kunnet forlade Gemma, som han elskede saa højt, saa lidenskabeligt, — for en Kvindes Skyld, som han ikke en Gang havde elsket? . . .

Næste Dag forbavsede han sine Omgangsvener højlgt ved at fortælle dem, at han tænkte paa at tage til Udlandet. Og Forbavselsen bredte sig til hele den fine Verden. Ssanin vilde forlade St. Petersborg midt i Vinter-Sæsonen, lige efter at han havde lejet sig en ny Lejlighed og møbleret den med ud-søgt Elegance, ja hvad mere var: til Trods for at han havde abonneret i den italienske Opera, hvor Patti skulde optræde — tænk Dem! Patti i egen Person — Idealet — Virtuositetens Alfa og Omega! . . . Hans Venner og Bekendte spekulerede for-gæves paa, hvad Grunden kunde være. Men Folk plejer jo ikke at beskæftige sig ret længe med andres Anliggender; saa da Ssanin *virkelig* rejste, hilstes han til Afsked paa Bane-gaarden kun af sin franske Skrædder, der havde indfundet sig i Haab om at faa en lille Regning betalt — „pour un saute-en-barque en velours noir tout à fait chic.“

XLIV.

Ssanin havde nok fortalt sine Venner, at han tog til Ud-landet, men han havde ikke fortalt dem, hvor han tog hen.

Læsere gætter maaske saa temmelig let, at han tog di-

rekte til Frankfurt. Takket være Jernbanerne, som nu gennemskærer hele Evropa, naaede han dertil allerede fjerde Dag efter, at han var rejst fra St. Petersborg. Han havde ikke set Frankfurt siden 1840. Gæstgiverstedet „Hvide Svane“ stod endnu paa samme Sted som før og florerede fremdeles, om end ikke som første Klasses Hotel; die Zeil, Frankfurts Hovedgade, havde ligeledes kun forandret sig lidt; men af Fru Rosellis Hus — ja af hele den Gade, hvor Konditoriet havde ligget — var der ikke længer Spor tilbage. Han flakkede om som en forrykt paa de Steder, der en Gang havde været ham saa velkendte og saa dyrebare — og kunde ikke kende dem igen: de gamle Huse var forsvundne, og der var kommet nye Gader i Stedet med uafbrudte Rækker af store monumentale Bygninger og elegante Villaer! Om det saa var den offentlige Have, hvor han havde haft hin afgørende Samtale med Gemma, saa var Træerne vokset saadan til og alt i den Grad forandret, at han spurgte sig selv, om det virkelig ogsaa *var* den samme Have.

Hvad skulde han gribe til? Hvor og hvordan skulde han faa Oplysninger? Der laa hele tredive Aar mellem den Gang og nu! . . . Vanskelighed paa Vanskelighed! Ikke en af dem, han spurgte, havde blot saa meget som hørt Navnet Roselli. Værten i Hotellet raadede ham til at gaa op paa det offentlige Bibliotek: „der vilde han kunne faa alle de gamle Aviser.“ Men hvad Nytte han skulde kunne have af at se i *dem* — ja, det vidste Værten jo rigtignok ikke saa lige.

I sin Fortvivlelse spurgte Ssanin efter Hr. Klüber. Det Navn kendte Værten godt, men ogsaa dette Forsøg slog dog fejl. Den elegante Kommis havde gjort Karriere og havde svunget sig op til Kapitalist — men havde saa senere spekuleret galt, havde gjort Fallit og var død i Gældsarresten . . . en Efterretning, som iøvrigt ikke gjorde Ssanin synderlig bedrøvet.

Han begyndte allerede at anse sin Rejse for saa temmelig uoverlagt . . . da han en Dag, medens han sad og bladede i Frankfurts Vejviser, stødte paa Navnet „von Dönhof, Major i

Forstærkningen“. Øjeblikkelig tog han en Vogn og kørte hen til ham. Han havde ganske vist intet Bevis for, at *denne* Dönhof netop maatte være *den* Dönhof, som *han* havde kendt; og selv om det *var* ham, — hvad Rimelighed var der saa vel for, at *han* skulde kunne give Oplysninger om Familien Roselli? . . . Lige meget, den, som er paa Nippet til at drukne, griber efter et Halmstraa!

Ssanin traf den afskedige Major von Dönhof hjemme — og genkendte straks sin fordums Modstander i den graahaarede, gamle Mand, der tog imod ham. Majoren kunde ogsaa kende *ham* og blev endog meget glad ved at se ham; thi Ssanin mindede ham jo om hans Ungdom og om Ungdommens lystige Streger. Han fortalte Ssanin, at Familien Roselli for længe, længe siden var udvandret til Amerika og havde bosat sig i New York, at Gemma var blevet gift med en Handelsmand, samt at han, Dönhof, sandsynligvis kunde faa Navnet paa hendes Ægtefælle at vide hos en af sine Bekendte, som ogsaa var Handelsmand, og som gjorde mange Forretninger paa Amerika . . . Ssanin bad Dönhof om endelig at gaa hen til denne Købmand, — og — man tænker sig hans Glæde: Dönhof skaffede virkelig Adressen: Mr. J. Slocum, New York, Broadway, Nr. 501. — Desværre var det dog kun en Adresse fra 1863.

— Men vi vil haabe, udbrød v. Dönhof, at vor gamle Frankfurter-Skønhed lever endnu og ikke har forladt New York . . . Apropos! tilføjede han i en mere dæmpet Tone, den russiske Dame — De ved — som laa den Gang i Wiesbaden — Fru von Bo . . . von Bosoloff — lever hun endnu?

— Nej, svarede Ssanin, hun er for længe siden død.

Dönhof saa op paa ham; men da han saa, at Ssanin med en mørk Mine havde drejet Hovedet bort, sagde han ikke et Muk mere og gik.

Endnu samme Dag skrev Ssanin et Brev til Fru Gemma Slocum i New York. Han sagde i Brevet, at han skrev til hende fra Frankfurt, og at han var kommet dertil ene og alene for at finde *hendes* Spor. Han vidste kun alt for vel, hvor fuldstændig han havde forskertset Retten til at turde vente et Svar fra hende; han havde i ingen Henseende fortjent, at hun skulde tilgive ham, og hans eneste Haab var, at hun i nye og lykkelige Omgivelser for længe siden maatte ganske have glemt hans Eksistens. Ikke desto mindre, tilføjede han, havde han besluttet sig nu til atter at bringe sig i Erindring hos hende; thi en tilfældig Omstændighed havde gjort Billeder fra Fortiden forunderligt levende i ham. — Og saa skildrede han hende sit ensomme Liv, uden Familie, uden Glæder; han bad og besvor hende, at hun maatte ikke misforstaa de Grunde, der bevægede ham til at henvende sig til hende; han bad hende ikke lade ham gaa i Graven med den smertelige Bevidsthed om, at hans Brøde, skønt han havde lidt for den hele sit Liv, ikke var tilgivet endnu; han bad hende endelig om at glæde ham med blot nogle ganske faa og fattige Ord om, hvorledes det gik hende i den ny Verden, hvor hun havde opslaaet sin Bolig. „Blot De vil skrive et eneste Ord til mig — saaledes sluttede han Brevet — saa gør De en god Gerning, som er Deres rene Sjæl værdig — og jeg vil takke Dem derfor, saa længe jeg lever. Jeg er taget ind i Gæstgiverstedet „*Hvide Svane*“ (han understregede de to Ord), og her vil jeg vente, lige til Foraaret, paa et Svar — fra Gemma.“

Han afsendte Brevet og gav sig til at vente. I hele seks Uger boede han der i Gæstgiverstedet — forlod næsten aldrig sit Værelse — omgikkes ikke nogen som helst. Hverken fra Rusland eller andet Steds fra kunde han faa Breve, og det var han glad ved; thi kom der nu en Dag et Brev til ham, saa vidste han straks, at det maatte være det, som han ventede paa. Han læste fra Morgen til Aften — ikke Aviser, men alvorlige Bøger, historiske Værker. Og dette vedholdende Studium, dette snegleagtigt-tilbagetrukne Liv passede godt til hans

Sindsstemning; allerede det var noget, han skyldte Gemma Tak for! . . . Men levede hun endnu? Og vilde hun svare?

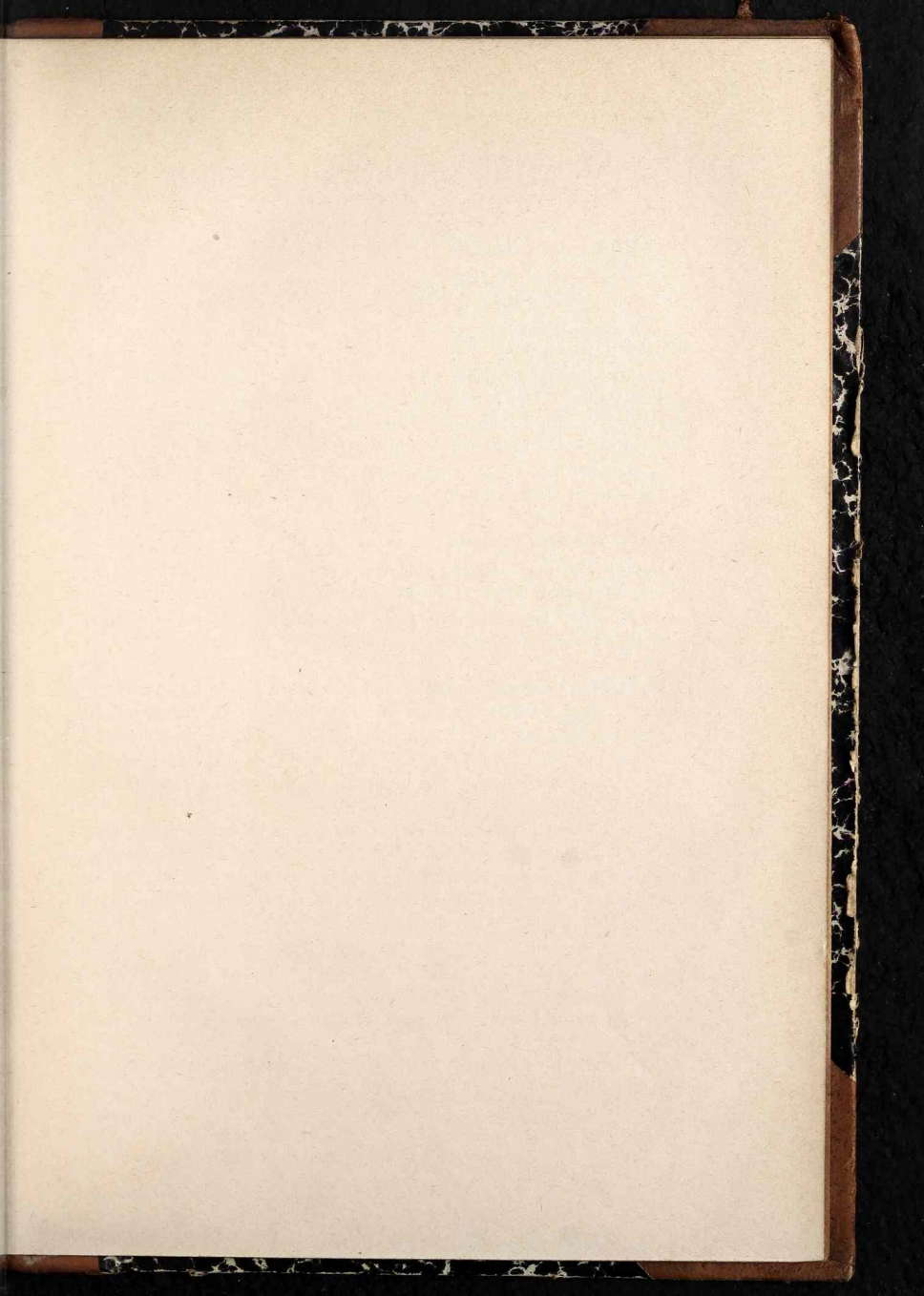
Endelig kom der et Brev til ham med amerikansk Frimærke og Poststempel fra New York. Adressen uden paa Konvoluten var skrevet paa Engelsk, — han kendte ikke den Haandskrift, — og han var nær ved at kvæles af Angst. Først turde han ikke bryde Seglet, saa saa han hurtigt efter Underskriften: „Gemma“! Og Taarerne strømede ham ud af Øjnene. Allerede det, at hun havde underskrevet sig blot med sit Fornavn, ikke med sit Familienavn — allerede det var ham en Borgen for, at hun havde tilgivet og var forsonet. Saa foldede han det fine, blaa Postpapir op, — et Fotografi faldt ud. Hurtigt greb han det og stod som forstenet: det var Gemma! Gemma i egen Person, og ung, som han havde kendt hende for trediv Aar siden! De selv samme Øjne, samme Mund, samme Ansigtstræk! Paa Bagsiden af Fotografiet havde Gemma skrevet: „Min Datter Marianne“.

Hele Brevet var meget venligt og meget ligefremt. Gemma takkede Ssanin, fordi han ikke havde tvivlet om hende, ikke havde betænkt sig paa at henvende sig til hende; hun skjulte ikke for ham, at hun ganske vist i sin Tid, lige efter at han havde forladt hende, havde haft tunge og strenge Timer; men, tilføjede hun, hun havde alligevel altid betragtet det — og betragtede det den Dag i Dag — som en Lykke, at hun havde mødt ham; thi det Møde havde forhindret hende fra at blive Hr. Klübers Kone og havde saaledes, om end kun middelbart, bevirket hendes Forening med hendes nuværende Mand, som hun nu havde været gift med og havde levet inderlig lykkelig sammen med i over otteogtyve Aar. De var velhavende, og deres Hus var kendt i hele New York. Hun tilføjede, at hun havde fem Børn, fire Sønner samt en attenaarig Datter, der allerede var forlovet, og hvis Portræt hun sendte med, fordi Marianne, efter hvad alle Mennesker sagde, skulde ligne hende saa meget . . . De sørgelige Efterretninger kom i Slutningen af Brevet. Fru Lenore var død i New York, hvorhen hun havde fulgt sin Datter og Svigersøn, men havde dog før

sin Død kunnet glæde sig ved at være Vidne til sit Barns Lykke og ved at pusle om sine Børnebørn. Pantaleone havde ligeledes haft i Sinde at komme over til Amerika, men han var død, ligesom han skulde rejse fra Frankfurt. „Og Emilio, vor kære, uforlignelige Emilio, faldt paa Ærens Mark, paa Sicilien, i Kamp for sit Fædrelands Uafhængighed. Han var en af de „Tusinde“, som den store Garibaldi førte derover. Vi har grædt mange og hede Taarer over vor uforglemmelige Broder; men midt i vor Sorg var vi stolte af ham — og vil altid være stolte af ham og holde hans Minde helligt! Hans ædle, uegennyttige Sjæl gjorde ham værdig til Martyrkronen“ . . . Sluttelig udtalte hun sin Deltagelse med, at Ssanins Liv, efter hvad han skrev, havde formet sig saa trist, ønskede ham fremfor alt Tilfredshed og Ro i Sjælen, og sagde, at det vilde glæde hende at se ham en Gang igen — skønt hun jo nok vidste, at der var saare ringe Sandsynlighed for, at det Ønske nogen Sinde vilde blive opfyldt . . .

Vi skal ikke prøve paa at skildre Ssanins Følelser, medens han læste hendes Brev. For den Slags Følelser ejer Sproget ingen rammende Udtryk; de er dybere og stærkere og mere ubestemte, end Ord kan sige, — kun Musikken formaar at gengive dem.

Han svarede straks og sendte — som Bryllupspresent „til Marianne Slocum, fra en ubekendt Ven“ — det lille Granatkors, som han havde ladet fasthæfte til et prægtigt Halsbaand af hvide Perler. Det var unægtelig en dyr Present, men han havde Raad til det; thi i de tredive Aar, der var forløbet siden hans sidste Ophold i Frankfurt, havde han erhvervet sig en betydelig Formue . . . En af de første Dage i Maj vendte han saa tilbage til St. Petersborg — men kun paa kort Tid. Man siger, at han agter at sælge alle sine Ejendomme — og at han rejser til Amerika.

MARTINS STANDARD UDGAVE

IV. Bind. HONORÉ de BALZAC:

EUGENIE GRANDET

Ekstrabladet:

I Martins Standard-Udgave er udsendt *Balzacs* berømte Roman „Eugenie Grandet“. Det er vistnok den største Bog, der er udsendt i dette Foretagende. En Omtale af „Eugenie Grandet“ er ufornøden, man maa kun prise den Lejlighed til at stifte Bekendtskab med dette Mesterværk, som der her er givet det danske Publikum. Den tykke Roman faas jo for 50 Øre. Det er ufatteligt, hvordan det lader sig gøre.

Af Provinspressen:

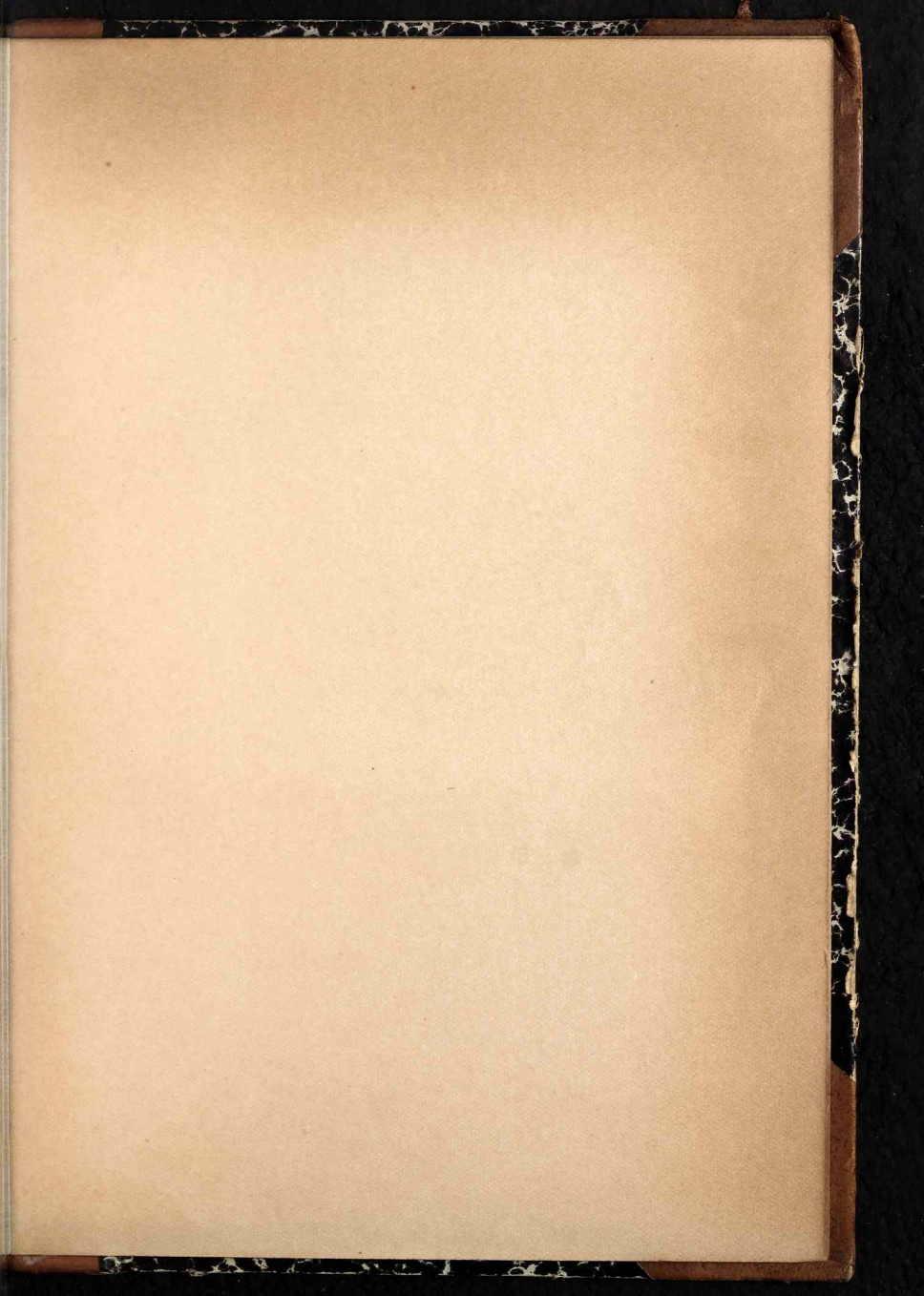
Det er Martins Standard-Udgave, som har sendt denne Bog ud. Honoré de Balzac hører til Fränkriigs store Navne og var en af dette Lands frodigste Romanforfattere, og det er da ganske paa sin Plads, at en Bog af ham ikke savnes i en Udgave af Litteraturens Standardværker.

I „Eugenie Grandet“ fortæller han om, hvorledes en Lidenskab kan vokse sig stærk og helt beherske et Menneskesind. Her er det Guldørsten, Gerrigheden, der fuldstændig kvæler alle menneskelige Følelser og gør en ellers jævn borgerlig Mand til en Hustryran, der plager sine Medmennesker og kun har én Higen: at formere sine Gulddynger.

Og ved Siden heraf fortælles saa om en ung Kvindes første Kærlighed. Hvorledes den modner hende og gør hende modstandsdygtig. I mange Aar er den hendes eneste Tanke, maa søges bag alle hendes Handlinger, og da hun sluttelig ser sig sveget, har hun kun den Tanke at jævne Vejen for den, der sveg hende.

Balzacs Bog vil være en kær Læsning for mange, og det energiske Forlag fortjener Tak, fordi det spreder god Literatur ud til en billig Pris. Derved gøres det muligt for de mange Tusind, der ellers staar fremmed overfor Litteraturens store Værker, at gøre sig bekendt med dem.

Oversættelsen er besørget af Jürgen Jürgensen, og Udstyret er som sædvanlig tiltalende.

JOHN MARTIN'S FORLAG. KØBENHAVN

EKSPEDITION I KRISTIANIA: *PETER AAS & Co.*

MARTINS HALVKRONE UDGAVE:

- I. Bind, Alexandre Dumas fils: **KAMELIADAMEN. 4. Oplag.**
- II. Bind, Cutcliffe Hyne: **KAPTAJN KETTLE. 2. Oplag.**
- III. Bind, udsolgt fra Forlaget.
- IV. Bind, Alphonse Daudet: **SAPPHO. 2. Oplag.**
- V. Bind, udsolgt fra Forlaget.
- VI. Bind, udsolgt fra Forlaget.
- VII. Bind, Octave Feuillet: **EN FATTIG UNG MANDS ÆVENTYR.**
- VIII. Bind, Max Pemberton: **SPIONEN FRA KRONSTADT.**
- IX. Bind, Edmond About: **KAPTAJN BITTERLINS ÆRGRELSER.**
- X. Bind, Alphonse Daudet: **DET LILLE PUS.**
- XI. Bind, Ernst v. Wolzogen: **DET TREDJE KØN.**
- XII. Bind, Jerome K. Jerome: **TRE MAND I EN BAAD.**
- XIII. Bind, Gustave Flaubert: **FRU BOVARY. 2. Oplag.**
- XIV. Bind, Ivan Turgénjev: **FORAARSBØLGER.**

Et nyt, komplet Bind hver Maaned.

MARTINS STANDARD UDGAVE:

- I. Bind, Aug. Strindberg: **SKÆRGAARDSFOLK.**
- II. Bind, Leo Tolstoy: **KREUTZER-SONATEN. 2. Oplag.**
- III. Bind, Jules Claretie: **AMERIKANERINDEN.**
- IV. Bind, H. de Balzac: **EUGENIE GRANDET.**
- V. Bind, Anatole France: **DRONNING GAASEFOD.**

Der udkommer tre til fire Bind (à 50 Øre) halvaarlig.

MARTINS JUNIOR BØGER:

- I. Bind, Daniel Defoe: **ROBINSON CRUSOE.**
- II. Bind, Rider Haggard: **DEN SORTE LILJE.**
- III. Bind, Quiller Couch: **DEN GYLDNE SPORE.**
- IV. Bind, Stanley Weyman: **BARTOLOMÆUSNATTEN.**
- V. Bind, Rider Haggard: **KONG SALOMONS MINER.**
- VI. Bind, Cooper: **DEN SIDSTE MOHIKANER.**

Et nyt, komplet Bind à 50 Øre hver Maaned.

MARTINS ZOLA UDGAVE:

- I. Bind, **NANA**, er udkommet. Stort Dobbeltbind 1 Krone.

